

ကျော်ဟိန်း

၁၉၄၇ ခုနှစ် ဇူလိုင်လတွင်

မြန်မာပြည်၊ ရန်ကုန်မြို့၌ မွေးဖွားသည်။

ဗုဒ္ဓ ဘာသာ ကို ယုံကြည် ကိုးကွယ် ကျင့်ကြံသူ ဖြစ်သည်။

မြန်မာ ပြည်သူ၊ ပြည်သားများနှင့် အကြောင်းပြု၍ အနုပညာ လုပ်ငန်းကို

ဖန်တီးခြင်းဖြင့် ဘဝကို ရပ်တည်သူ ဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့်

လူသားအားလုံးအတွက်

နောက်ဆုံးထွက်သက်အထိ အနုပညာနှင့် ပတ်သက်၍လည်းကောင်း၊

ဘာသာရေးနှင့် ပတ်သက်၍လည်းကောင်း

ပေးဆပ်မှုများကို **အစွမ်းကုန်** ဆက်လက်ဆောင်ရွက် နေမည်ဖြစ်ကြောင်း

သစ္စာအဓိဋ္ဌာန် ပြုပါ၏ ။

ရောင်စုံအပိုင်းအစများ

တစ်ခုခုကို အကြာကြီး စိတ်မဝင်စားတတ်တာ ကျွန်တော့်မွေးရာပါ အကျင့်ပဲ။ စိတ်မငြိမ်ဘူးလို့ စွပ်စွဲရင်လည်း ကျွန်တော်က ဖြေရှင်းမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ပြောင်းလဲနေတဲ့ အာရုံအသစ်တွေကို ကြိုက်တယ်။ ကျွန်တော်ဟာ လူဖြစ်နေလို့ ကြိုက်တာမျိုးလည်းပါတယ်။ လူဖြစ်နေတုန်း အာရုံမျိုးစုံ ခံစားကြည့်ချင်တာမျိုးလည်းပါတယ်။

ကောင်းကောင်း၊ မကောင်းကောင်း ခံစားကြည့်ချင်တယ်။ သကြားဟာ ချိုတဲ့အရသာရှိမှာ သေချာသလို၊ သံပုရာသီးဆိုရင် ချဉ်မှာ သေချာတယ်။ တကယ်လို့ အလွန်ခါးတဲ့ ကြက်ဟင်းခါးသီး အရသာထဲမှာ ငရုတ်သီးမှုန့်ဖြူးပြီး စားကြည့်ရင် ဘာဖြစ်မလဲ။

မခံစားဖူးသေးတဲ့ ဝေဒနာအသစ်ကို ရမယ်ဆိုရင် အဲဒီရတဲ့နေရာမှာ ခဏနေပြီး နောက်ထပ်အလားတူ ဝေဒနာရှင်တွေ အဲဒီ ပတ်ဝန်းကျင်မှာ ရှိနေသလား။ ရှိရင် သူတို့ရင်ဘတ်တွေထဲ ဝင်၊ စုံစမ်း၊ မေးမြန်း၊ အချိန်အတိုင်းအတာမရှိ၊ အဲဒီ နေရာမှာ ကိုယ့်အိမ်လို သဘောထားပြီး ဇောက်ချ နေနေလိုက်တယ်။ ဘာမှထပ်ယူလို့မရတော့ဘူးဆိုရင်တော့ အားလုံးကို နှုတ်ဆက်၊ ကျောခိုင်း၊ နောက် တစ်နေရာ ထပ်ရှာ။

အဲဒီတော့ ကျွန်တော့်ဘဝဟာ တစ်ခုတည်း မဟုတ်တော့ဘူး။ နေရာများစွာမှာ ဝေဒနာများစွာနဲ့ ဘဝများစွာ ဖြစ်ကုန်တော့ တယ်။ ခံစားမှုနဲ့ပတ်သက်ရင်လည်း ကျွန်တော့် နှလုံးသားက စပယ်ယာအပိုတွေ ထွက်ထွက်လာတယ်။ အဲဒီလိုနဲ့ ကျွန်တော့်ဘဝမှာ အပိုင်းအစတွေ အများကြီး ဖြစ်သွားတာပါပဲ။

အပိုင်းအစတွေဆိုလို့ ကွဲအက်လွင့်စင်ပြီး သုံးမရအောင် ပျက်စီးနေတဲ့ အပိုင်းအစမျိုး မဟုတ်ဖူးနော်။ တစ်စစီမှာ တန်ဖိုး တစ်ခုစီ၊ ဝေဒနာတစ်ခုစီ၊ အရောင်တစ်ခုစီ။

ကျွန်တော့်ဘဝရဲ့ လွင့်စင်ထွက်လာတဲ့ အပိုင်းအစတွေထဲမှာ အဖြူရောင်ဇာတ်လမ်းတွေပါတယ်။ “.....အကြောင်း” ဆိုတာ အဖြူရောင်ဇာတ်လမ်းပဲ။ အဖြူရောင်ဟာ ရိုးသားတယ်၊ ရှင်းတယ်၊ ပွင့်လင်းတယ်လို့ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့် သတ်မှတ်တယ် ဆိုရင်ပေါ့။

ပိုင်ရှင်ဘယ်သူလဲတို့၊ ပြာတို့၊ ကျော်ဟိန်းတဲ့လားဆိုတဲ့ အပိုင်းအစတွေကျတော့ ဘာအရောင်မျိုး သတ်မှတ်ပြီး သိမ်းထားရမလဲ မသိဘူး။ ရုတ်တရက် လွင့်စင်ပြုတ်ကျသွားတဲ့ ဝေဒနာမျိုး။ အဲဒါ တစ်စစီပြန်ကောက်ပြီး သိမ်းထားတဲ့ အပိုင်းအစမျိုးတွေ ဖြစ်နေတော့ အရောင်တစ်ခုခုတော့ သတ်မှတ်ထားသင့်တယ်။

လူသေအလောင်းတွေ၊ အရိုးတွေ၊ မီးလောင်တာတွေ ပါနေတော့ အသုဘရောင်၊ နိမိတ်မကောင်းတဲ့အရောင်၊ အနက်ရောင်လို့ သတ်မှတ်မလား။

ကျွန်တော့်ကို သတ်မှတ်ခိုင်းရင်တော့ အနက်ရောင်တောင် ပျော့သွားတယ်၊ မြင်တာတွေကို ထိခိုက်ပြီးရေးခဲ့တဲ့ အစစ်တွေ ဆိုတော့ စိတ်ကူးယဉ်ဇာတ်လမ်းတွေ မဟုတ်ဘူး။ တကယ် ကိုယ်တွေ့တွေ၊ ရက်စက်မှုတွေ၊ လူမဆန်မှုတွေပါနေတော့ အနက် လွန်ရောင်။ နက်လွန်းအားကြီးတော့ မှောင်သွားတဲ့အရောင်။ ပိန်းပိတ်မည်းမှောင် ဘာမှမမြင်ရတော့တဲ့ အရောင်လို့ သတ်မှတ်ချင်တယ်။

ပန်းရောင်တို့၊ အပြာရောင်တို့ကို အချစ်လို့တင်စားရင်တော့ “ဒုတိယလူ ဒေါ်ချိုချို အသက်(၆၉)နှစ်” ရဲ့ အချစ်ကို ခံစားကြည့်။ ပန်းရောင်တို့၊ အပြာရောင်တို့ကို သနားတယ်။ သူ့အချစ်က သာမန်ထက် လွန်နေတယ်။ အချစ်ရောင်လို့ သတ်မှတ်ထားတဲ့ အရောင်မှန်သမျှ အားလုံးကို ရောထားတာ။ ခရမ်းပြာ၊ ပန်းနီရဲရင့်အရောင် . . . ကဲ အဲဒီ အရောင် ကြားဖူးလား။

(၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလတုန်းက ထုတ်ဝေခဲ့တဲ့ “ရောင်စုံအပိုင်းအစများ” စာအုပ်အတွက် အထက်ပါစာများကို အဖွင့်စာ အဖြစ် ရေးခဲ့ဖူးပါသည်။

ယခု ၂၀၀၈ ခုနှစ်တွင် ထုတ်ဝေသည့်အခါတွင်လည်း အထက်ပါစာများကိုသာ အဖွင့်စာအဖြစ်ရေးသားလိုပါသည်။)

ကျော်ဟိန်း
၂၀၀၈ခုနှစ်

ကျွန်တော့်အမေ ဒုတိယလူ ဒေါ်ချိုချို အသက်(၆၉)နှစ်

အမေ မဆုံးခင် (၂၁)ရက်အလိုမှာ ကျွန်တော့်ကို ပြောစရာတွေရှိတယ်ဆိုလို့ အမေ့ဆီ ကျွန်တော် ရောက်သွားပါတယ်။ အမေ့နဲ့ တွေ့တွေ့ခြင်း အမေက ဘာပြောလဲဆိုတော့ “သူ့ရဲ့နောက်ဆုံးအချိန်ကို ရောက်ပြီထင်တယ်” တဲ့။ “ဒီနေ့ကစပြီး သူ့ညီမလိုချစ်ခဲ့တဲ့ ဒေါ်စိုးမြင့် (အန်တီစိုး)တို့အိမ်မှာ (၇)ရက်နေပြီး သူပြောချင်နေတဲ့ စကားတွေ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ပြောချင်တယ်” တဲ့။ “ဒုတိယ(၇)ရက်ကျရင် ကျွန်တော့် အိမ်မှာနေပြီး သူပြောချင်နေတဲ့ စကားတွေ အကုန်ပြောမယ်” တဲ့။ “နောက်ဆုံး(၇)ရက်ကိုတော့ သူ့အိမ်မှာ သူပြန်နေမယ်” တဲ့။ အဲဒါ စီစဉ်ပေးပါလို့ ကျွန်တော့်ကို တာဝန်ပေးတယ်။

အမေ့ရဲ့ နောက်ဆုံးအချိန်လေးမှာ အမေဖြစ်ချင်တာတွေ ဖြစ်စေရမယ်လို့ စိတ်ထဲထားပြီး “ဟတ်ကဲ့”လို့ ခေါင်းညိတ် လိုက်တယ်။ တစ်အိမ်(၇)ရက်နှုန်းနဲ့ အမေ့စိတ်ကြိုက် ခွဲတမ်းချပြီး အလှည့်ကျ နေနေတဲ့အချိန်မှာ ကျွန်တော်ကလည်း ဘာမှန်းမသိ အလုပ်တွေ ရှုပ်ထွေးနေမိပါတယ်။

ကျွန်တော့်အိမ်မှာ ဒုတိယသုတ်(၇)ရက် နေပြီးလို့ စမ်းချောင်းက သူ့အိမ်ပြန်တော့မယ် ပြောမှ ကျွန်တော့်အိမ်မှာ နေခဲ့တဲ့ (၇)ရက်လုံးလုံး အမေပြောချင်တယ်ဆိုတဲ့ စကားတွေ တစ်ခွန်းမှ နားမထောင်ဖြစ်ခဲ့ဘူးဆိုတာ သတိဝင်လာတယ်။ ကျွန်တော် တော်တော် ထိခိုက်သွားတယ်။

ပထမဆုံး လုပ်မိတာကတော့ ကျွန်တော့် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် ပညာရှင်တွေ၊ ထုတ်လုပ်သူတွေကို အမေ့နဲ့ ပတ်သက်တဲ့ အခြေအနေအားလုံး သဘောပေါက်အောင် ပြောပြပြီး အလုပ်တွေ ခဏရပ်၊ အမေ့နားမှာ ကျွန်တော် နေပေးလိုက်တယ်။

ဒီလိုအချိန်မျိုးမှာ အမေပြောချင်နေတဲ့ စကားတွေကို ကျွန်တော်နားထောင် ပေးသင့်သလို၊ လူလောကထဲက ထွက်သွားခါနီး အမေ့အနေနဲ့ နားထောင်ဖို့လည်း ဗုဒ္ဓတရားတော်နဲ့ ပတ်သက်တဲ့စကားတွေ ပြောပေးလိုက်ဖို့လိုလိမ့်မယ်ဆိုတာ ကျွန်တော် သိနေပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အမေသိအောင် ဘယ်လိုပြောရမှန်း ကျွန်တော်မသိဘူး ဖြစ်နေပါတယ်။

အမေသိသင့်တဲ့ သဘောတရားစကားမျိုးတွေ ပြောပြနိုင်မယ့် ဦးစိန်မြမောင်ဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးကို ဗားဂရာလမ်းက ကိုးထပ်ကြီး ဘုရားထဲမှာ အမြန်သွားရာ အကျိုးအကြောင်းပြောပြ၊ အကျိုးအကြောင်းပြောပြဆိုတာက အမေ့ရဲ့နောက်ဆုံး အချိန်မျိုးမှာ အမေ့အတွက် ကျွန်တော် ဘာလုပ်ပေးရင် အထိရောက်ဆုံး ဖြစ်မယ်ဆိုတာ ကျွန်တော် သိနေတယ်။ ဒါပေမယ့် အမေသိအောင် ကျွန်တော် မပြောတတ်ဘူး။ အဲဒါ ဦးစိန်မြမောင်က အမေသိအောင် ပြောပေးဖို့၊ မိခင်တစ်ယောက်ကို ထိရောက်တဲ့ ကျေးဇူးဆပ်မှု တစ်ခု ပေးလိုက်ချင်တဲ့အကြောင်း ပြောပြလိုက်တယ်။

ဦးစိန်မြမောင်ကလည်း သဘောပေါက်လွယ်တယ်။ “အေး အေး” ဆိုပြီးတော့ တစ်ခါတည်း လိုက်ခဲ့ပါတယ်။ အိမ်ရောက်တော့ အမေဟာ အဖေ့ကုတင်ပေါ်မှာ အိပ်နေတယ်။ ဒီမြင်ကွင်းဟာ ကျွန်တော်တို့ မိသားစုအတွက် တော်တော် ထူးဆန်းနေပါတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ အဖေ့ကုတင်ပေါ်မှာ အဖေကလွဲရင် ဘယ်သူမှ မအိပ်ရဲပါဘူး။ အဖေ့ကို အမေအပါအဝင် ကျွန်တော်တို့ သားသမီးတွေအားလုံးက အရမ်းကို ကြောက်ခဲ့ရပါတယ်။ အဖေက သူပြောချင်တဲ့ စကားကိုသာပြောပြီး သူ့ကိုပြန်ပြောစေတဲ့ အခွင့်အရေးမျိုး ဘယ်သူ့ကိုမှ မပေးခဲ့ပါဘူး။

အဖေထိုင်တဲ့ခုံမှာ အဖေကလွဲရင် ဘယ်သူမှ မထိုင်ရဲပါဘူး။ အဖေစားတဲ့ပန်းကန်၊ အဖေကိုင်တဲ့ ဇွန်းခရင်းဆိုရင် ဘယ်သူမှ သုံးစွဲခွင့်မရှိပါဘူး။ အဖေရှိတဲ့နေရာမှာ အဖေ့ရှေ့က ဘယ်သူမှဖြတ်ပြီး မလျှောက်ရဲပါဘူး။ အမေဆိုရင်လည်း အဖေခေါ်မှ အနားကို သွားရတယ်လို့ ကျွန်တော်တို့ သိထားပါတယ်။

ခုတော့ အမေဟာ အဖေ့ကုတင်ပေါ်မှာ အိပ်နေလေရဲ့။ ဒီသတ္တိတွေ အမေ့ဆီကို ဘယ်လိုရောက်လာတာလဲ။ ရှိသမျှ အင်အားတွေ အမေထုတ်သုံးပြီး ထင်ပါရဲ့။

အမေ့နဲ့ ဦးစိန်မြမောင်နဲ့ မိတ်ဆက်ပေးလိုက်တယ်။

လူသားတစ်ယောက်ဟာ လူလောကထဲက ပြန်ထွက်သွားခါနီးမှာ ဘာတွေကို လုပ်သင့်တယ်၊ ဘာတွေကို သိသင့်တယ် ဆိုတာတွေ၊ ဦးစိန်မြမောင်က စိတ်ရှည်ရှည်နဲ့ ပြောပါတယ်။ အမေကလည်း သေသေချာချာ အာရုံစိုက်ပြီး နားထောင်ပါတယ်။

(၃)ရက်မြောက်တဲ့နေ့မှာ အမေက “တော်လောက်ပါပြီ” တဲ့။ ဦးစိန်မြမောင် ပြောတာတွေ သူလုပ်ကြည့်ပါမယ် ပြောပြီး ဦးစိန်မြမောင်နဲ့ ဆွေးနွေးမှု အစီအစဉ်ကို ရပ်ခိုင်းတယ်။ ကျွန်တော်ကလည်း “ဟတ်ကဲ့”ဆိုပြီး ဦးစိန်မြမောင်ကို ကျေးဇူးတင်တဲ့အကြောင်း အထပ်ထပ် အခါခါ ပြောပြီး ပြန်ပို့ပေးလိုက်တယ်။

ဦးစိန်မြမောင်ပြောတဲ့ ကျင့်ကြံမှုကိစ္စတွေကို မနောက်မြောက်၊ လုပ်နိုင်ဖို့အတွက် သူ့စိတ်ထဲမှာ နှစ်ပေါင်းများစွာ သိမ်းထားသလိုဖြစ်နေတဲ့ အာရုံတွေအကုန်လုံးကို ထုတ်ပစ်မှဖြစ်မယ်လို့ ကျွန်တော့်ကို ပြောပါတယ်။ “ရှုပ်နေတဲ့ အာရုံတွေ အားလုံးရှင်းမှ ဦးစိန်မြမောင် ပြောတဲ့တရားတွေ အမေကျင့်လို့ရမှာ” တဲ့။ “တစ်ခုရှိနေရင် နောက်တစ်ခု ထည့်လို့ရမှာ မဟုတ်ဘူး” တဲ့။

“နှစ်ပေါင်း(၅၀)ကျော် မင်းတို့အဖေဆီက ရမလားလို့၊ မိန်းမသားတစ်ယောက်အနေနဲ့ မျှော်လင့်ခဲ့တာတွေ၊ မပြောဖြစ်ဘဲ သိမ်းထားခဲ့တာတွေကို ဖယ်ထုတ် ပစ်လိုက်ရမှာကိုတော့ နှမြောတယ် သားရယ်” တဲ့။

ကဲ... ကြည့်ဦး ဒေါ်ချိုချို အသက်(၆၉) နှစ်ကြီးတစ်ယောက် ဆုံးခါနီး(၃)ရက် အလိုကျမှ တစ်သက်လုံး မပြောဖြစ်ခဲ့လို့ သိမ်းထားတဲ့စကားလုံးတွေ အားလုံးကို အာရုံထဲက ထုတ်ပစ်တော့မယ်တဲ့။

“မင်းအဖေရဲ့ ဒုတိယအိမ်ထောင်ဖက် ဖြစ်ခဲ့ရပေမယ့် အမေဟာ မင်းအဖေရဲ့ ပထမလူ ဖြစ်ချင်ခဲ့တာဟာ အမေရဲ့ အဖြစ်ချင်ဆုံး ဆန္ဒတစ်ခုပါပဲ။ ဒါပေမယ့် အမေဟာ မင်းအဖေရဲ့ ပထမနေရာကို ချိန်ထိ မရခဲ့ပါဘူးကွယ်။”

“ဟုတ်ပြီအမေ ကျွန်တော်ကလည်း အဲဒီအမေရဲ့ အဖေအကြောင်းကို သိပ်သိချင်နေတာပါပဲ။ အမေဟာ အဖေရဲ့ ပထမနေရာကို ဘာကြောင့် မရခဲ့သလဲ။ အဲဒီ ပထမနေရာကို မရခဲ့မှန်းသိလျက်နဲ့ အဖေနားမှာ ဘယ်လိုစိတ်မျိုးထားပြီး နေခဲ့သလဲ၊ နေနိုင်ခဲ့သလဲ၊ နေလို့ရခဲ့သလဲ။ ပြောပါ အမေ၊ အပွင့်လင်းဆုံး ပြောပြပါ။”

“အမေဘဝမှာ အမေအဖေ ဦးရွှေဇံဦးကလွဲရင် သူစိမ်းယောက်ျားဆိုတာကို တစ်ခါမှ မပတ်သက်ခဲ့ဖူးဘူး။ ကျောင်းနေတုန်းကလည်း မိန်းကလေးတွေချည်းနေတဲ့ကျောင်းမှာ ဘော်ဒါနေခဲ့ရတာ။ စနေ၊ တနင်္ဂနွေ ကျောင်းပိတ်ရက်တွေမှာ အိမ်ပြန်ခွင့်မရဘူး။ နွေရာသီ ကျောင်းကြီး ပိတ်မှသာ အိမ်ပြန်ရတာ။ အိမ်ရောက်ရင်လည်း ဘယ်မှသွားခွင့်မရဘူး။

ယောက်ျားဆိုတာတွေကို အိမ်ရှေ့ကဖြတ်သွားတဲ့ အချိန်လေးမှာသာ မြင်ဖူးတာပဲရှိတယ်။ အမေ အဖေက ထုတ်ပြန်ထားတဲ့ ဥပဒေအရနဲ့၊ အမေတို့မိသားစုရဲ့ ယဉ်ကျေးမှုတုံးစုံ အနေအထားအရ ယောက်ျားတစ်ယောက်နဲ့ ပတ်သက်တဲ့ ရင်ခုန်ခွင့် အာရုံမျိုးဆိုတာ မရဖူးဘူး။ အမေ အဖေ ဦးရွှေဇံဦး ဆုံးသွားတဲ့ အချိန်ထိပါပဲ။

အမေ အဖေဆုံးပြီးလို့ ရက်လည်တဲ့နေ့ အမေတို့အိမ်ကို ဒေါ်ထားဆိုတဲ့ မိန်းမကြီးတစ်ယောက် ရောက်လာတယ်။ အဲဒီ ဒေါ်ထားဆိုတာ မင်းတို့အဖေရဲ့ အမေ၊ မင်းတို့အဘွား ဖြစ်လာမယ့် မိန်းမကြီးပဲ။ အဲဒီ ဒေါ်ထားနဲ့ အမေ အမေနဲ့ တိုးတိုး တိတ်တိတ်တွေ ပြောကြ ဆိုကြတယ်။ အဲဒီ ဒေါ်ထားကြီး ပြန်ခါနီးမှာ အမေကို ပြောတယ်။ ကျောင်းဆက် မနေနဲ့တော့တဲ့။ သူ့သားကို ယူရမယ်တဲ့။ တက္ကသိုလ်က ဘွဲ့ရရင် ဘာလုပ်မယ်၊ ညာလုပ်မယ်ဆိုတဲ့ အမေ စိတ်ကူးတွေအားလုံး အိမ်ရှေ့က ရွံ့ဗွက်ထဲ ထွင်ပစ်လိုက်ရတယ် သားရေ။

မင်းအဖေဟာ ပထမအိမ်ထောင်နဲ့ကွဲပြီး စိတ်လေနေတယ်တဲ့။ အဲဒါကိုပါ ထိန်းသိမ်းပေးရမှာတဲ့။ အမေတို့လို ရိုးသားတဲ့လူမှ ဖြစ်မှာတဲ့။ အသိုင်းအဝိုင်းမရှိတဲ့လူမှ ဖြစ်မှာတဲ့။ အမေလိုပုံစံမျိုးမှ စိတ်ချရမှာတဲ့။ ဒေါ်ထားရဲ့ ချည်နှောင်ပြီး ပြောဆိုမှုတွေဟာ အမေလှုပ်လို့ကို မရတော့ပါဘူး။ ယောက်ျားတစ်ယောက် ယူဖို့အတွက် သူတို့ချင်း ပြောနေကြတဲ့ စကားတွေဟာ အမေလို မိန်းမတစ်ယောက်အတွက်တော့ အသစ်အဆန်းတွေချည်းပဲ သားရေ။

ခုလာမယ့် စက်တင်ဘာ(၂၁)ရက်နေ့ကျရင် မင်းအဖေ လာမယ်တဲ့။ အမေက ကြိုရမယ်တဲ့။ စက်တင်ဘာ(၂၁) ရက်နေ့ဆိုတာ အမေမွေးနေ့။ အမေဘဝအတွက် အမေယူရမယ့် ယောက်ျားကို အမေမွေးနေ့မှာ အမေကကြိုရမယ်တဲ့။ ကဲ အဲဒီ တိုက်ဆိုင်မှုတွေဟာ မင်းအဖေနဲ့ အိမ်ထောင်ပြု ဖြစ်သွားအောင် ပံ့ပိုးမှုတွေ ဖြစ်စေခဲ့တယ်။ ယောက်ျားတစ်ယောက်ကို အဲဒီလို တိုက်ဆိုင်မှုတွေနဲ့ လက်ထပ်ရမယ့် အမေရင်ထဲဝင်ကြည့်။ ဘယ်လို ဖြစ်နေမလဲလို့။

အမေဘဝမှာ မျှော်တယ်ဆိုတဲ့ ခံစားမှုဟာ အဲဒီ စက်တင်ဘာ(၂၁)ရက်နေ့ အမေမွေးနေ့က စတာပါပဲ။ မင်းတို့ အဖေဟာ အမေတို့အိမ်ကို လာမယ်တဲ့လေ။ မင်းတို့အဖေရဲ့ ဒုတိယမြောက် အိမ်ထောင်အဖြစ် ပေါင်းသင်းပေးရမှာတဲ့လေ။

မင်းအဖေဆိုတာက ဒေါ်ထားရဲ့ တစ်ဦးတည်းသောသားတဲ့။ မြန်မာနိုင်ငံမှာ ပထမဆုံးသောဘုရင်ခံဖြစ်တဲ့ ဆာဂျေအမောင်ကြီး ဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးရဲ့တူ တော်တယ်တဲ့။ လက်ရှိ ခရိုင်ရဲဝန်ဆိုတဲ့ ရဲအရာရှိတစ်ယောက်တဲ့။ အသားက ဖြူပြီး၊ ချောတယ်တဲ့။

ယူနီဗာစတီမှာ နှစ်နှစ် တက်ဖူးတယ်တဲ့။ ဆွေမျိုး၊ အသိုင်းအဝိုင်း ကြီးတယ်တဲ့။ မျက်နှာဖြူတွေနဲ့ အလုပ်တဲ့လုပ်နေတယ် ဆိုတော့ စည်းကမ်းအရမ်းကြီးတယ်တဲ့။ မင်းတို့အဖေကတော့ တကယ်ပါပဲ။ လူကို မမြင်ဖူးသေးဘူး။ သာမန် ကျောင်းသူတစ်ယောက်ရဲ့ ဘဝရည်မှန်းချက်တွေကို ရုပ်ပစ်ဖို့ တစ်ချက်လွှတ် အမိန့်တွေပေးပြီး ပိုင်စိုးပိုင်နှင်း၊ အနိုင်ယူနိုင်စွမ်းရှိတဲ့ လူတစ်ယောက်ပါပဲ။ ဒီလိုယောက်ျားမျိုး လောကမှာ ရှိနေတယ်ဆိုတာ အမေလိုအညတရ၊ ဘယ်လိုလုပ်ပြီး သိနိုင်မှာလဲ။ ဒီလို အာဂ ယောက်ျား တစ်ယောက်ကိုမှ အမေက ယူရမယ်တဲ့ သားရေ။

အိမ်ထောင်မပြုဖူးသေးတဲ့ မိန်းမတစ်ယောက်ရဲ့ စိတ်ဆန္ဒစောမှုများ သားရယ်၊ အဲဒီ စက်တင်ဘာလ(၂၁)ရက်နေ့တုန်းကဆိုရင် အမေလေ မနက်(၃)နာရီထဲက နိုးနေတယ် သိလား။ အမေရဲ့ လှုပ်လှုပ်ရှားရှား၊ မငြိမ်မသက်ဖြစ်နေမှုများ အမေကိုယ်တိုင် အံ့ဩတယ်။ ဒါတွေဟာ အမေဘဝထဲကို ပထမဆုံး အဝင်ခံလိုက်မိတဲ့ မင်းအဖေရဲ့ လွှမ်းမိုးမှုပါပဲ။ ပထမအိမ်ထောင် ပျက်ပြီးသား ယောက်ျား တစ်ယောက်နဲ့ အမေ အိမ်ထောင်ပြုရင်၊ အမေသာလျှင် ပထမဖြစ်ရမယ်လို့ စိတ်မကူးခဲ့ပေမယ့်၊ တစ်ခုလပ် ယောက်ျားမျိုးနဲ့ လက်ထပ်ခဲ့ရတဲ့ အမေဘဝကံကြမ္မာ၊ ဒုတိယလူအဖြစ်သာ နေပေးဖို့လား။

အားလုံးလိုလို ပြည့်စုံနေတဲ့ မင်းအဖေဟာ ပထမအိမ်ထောင်နဲ့ တရားဝင်ကွာရှင်းပြီး သာမန်ရပ်ကွက်ထဲက သာမန် အဆင့်သာရှိတဲ့ အမေလို မိန်းမတစ်ယောက်နဲ့ ဆုံစည်း၊ ပူးပေါင်းမှုတွေဟာ အမေဘဝ ဒုတိယလူသာ ဖြစ်ဖို့လား။

မင်းအဖေလို ယောက်ျားတစ်ယောက်ရဲ့ လွှမ်းမိုးမှုအောက်မှာ နေဖို့အတွက် အမေဟာ ဒုတိယလူအဖြစ် သီးသန့် မွေးဖွား လာတာလား။ ယောက်ျားဆိုတာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ရင်ခုန်တဲ့ ခံစားမှုမျိုး မရှိခဲ့ဖူးတဲ့ အမေဟာ ဂျေမောင်စိန်လို့ခေါ်တဲ့ မင်းတို့ အဖေနဲ့တွေ့ရင် ဘယ်လို စကားမျိုးကိုစပြီး ပြောရမလဲဆိုတာ အမေအတွက် အကြီးအကျယ်ဆုံး ပြဿနာပဲ။ ဘယ်လို မျက်လုံးမျိုးနဲ့ ကြိုဆိုရမယ်ဆိုတာ အမေအတွက် အဖြေမထွက်ဘူး။

အတွေးပေါင်းစုံနဲ့ မင်းတို့ အဖေကို မျှော်နေတုန်း၊ အမေတို့အိမ်ရှေ့ကို အပြာနုရောင် ချက်ပလက်ကားကြီး ရောက်လာတယ်။ မင်းတို့ အဖေကိုတွေ့ရင် ဣန္ဒြေမပျက်အောင် ဂရုတစိုက် လေ့ကျင့်ထားတဲ့ကြားက လှုပ်လှုပ်ရှားရှား ဖြစ်သွားတဲ့ အမေပုံစံဟာ ဦးကျမောင်စိန်ရဲ့ ပထမလူ နေရာရအောင် ကြိုးစားဖို့ အခက်အခဲတွေ အများကြီး ရှိနိုင်တယ် ဆိုတာ မင်းတို့အဖေကို စတွေ့တည်းက သတိထားမိသွားတယ်။

ကားတံခါးဖွင့်ပြီး ဆင်းလာတဲ့ မင်းအဖေကို ကြည့်ရင်း၊ သူ့ရဲ့ယောက်ျားပီသမှု၊ စနစ်တကျ သပ်ရပ်စွာ ဝတ်ဆင်ထားမှု၊ ကိုယ်ယူမယ့် မိန်းမတစ်ယောက်ဆီကို ပိုင်စိုးပိုင်နှင်း လှမ်းလာရတဲ့ မင်းအဖေရဲ့ ခြေလှမ်းတွေအောက်မှာ အမေအာရုံတွေ ပြားပြားဝပ်ခဲ့ရတော့တာပဲ သားရေ။

အမေတို့အနေနဲ့ ကြည့်မြင်တိုင် ဘူတာရုံနားက ရပ်ကွက်ထဲကို ဒီလိုကားမျိုး၊ ဒီလိုအဆင့်မြင့်တဲ့ ပုံစံမျိုးနဲ့ လူမျိုး တစ်ခါမှ မလာဖူးဘူးလေ။ ကြည့်ကြတာပေါ့ တစ်ရပ်ကွက်လုံး၊ အဲဒီဖြစ်ရပ်တွေဟာ အမေလို မိန်းမတစ်ယောက်ရဲ့ အသိဉာဏ်အားလုံးကို သိမ်းပိုက်ပြီးသား ဖြစ်သွားစေတယ် သားရေ။

မင်းအဖေကို မြင်ပေမယ့် ဘာစကားကိုမှ မပြောဖြစ်အောင် အမေအာရုံတွေ အားလုံး ရပ်ဆိုင်းသွားတယ်။ အမေဟာ ဒီလို လူကြီးနဲ့၊ သူ့ရဲ့ ဒုတိယအိမ်ထောင်ဖက်အဖြစ် ပေါင်းရတော့မှာပါလား။ အဲဒီတုန်းက ခုန်ခဲ့တဲ့ရင်ဟာ ခုထိ မရပ်တော့ဘူး။

ဒါပဲ သားရယ်။ ရည်းစားမပြောနဲ့၊ ယောက်ျားတစ်ယောက်ကို သေသေချာချာ မကြည့်ဖူးခဲ့တဲ့ အမေလို မိန်းမတစ်ယောက်ဟာ မင်းအဖေလို လူစားမျိုးနဲ့ စက်တင်ဘာလ(၂၁)ရက်နေ့ အမေမွေးနေ့မှာ အဲဒီလို နိမိတ်အသစ်တွေနဲ့ တွေ့ပြီး အိမ်ထောင်ကျခဲ့ကြတာပဲ။

အိမ်ထောင်ကျပြီးရင် မင်းအဖေကို ပြောမယ်လို့ စိတ်ကူးထားတဲ့ စကားတွေဟာ မင်းအဖေကို ကြည့်နေရင်းနဲ့ မပြောရက်တော့ဘူး ဖြစ်ဖြစ်သွားတာဟာ အကြိမ်ကြိမ်ပါပဲ။ တောင်းဆိုမှုတွေ များတယ်ဆိုပြီး မင်းအဖေ ငြိုငြင်သွားမှာကို ကြောက်လို့ မပြောဖြစ်တာပါ။ ပြီးတော့ မင်းအဖေရဲ့ မျက်နှာပေါ်မှာ စိတ်ပျက်ခြင်း၊ စိတ်ညစ်ခြင်းဆိုတဲ့ အမူအရာတွေ မရှိစေချင်ဘူး။ သူ့မျက်နှာ ချောချောကြီးနဲ့ မလိုက်လို့။

အမေက အဲဒီလို သဘောမျိုးတွေ ထားပေးပေမယ့် အမေနဲ့ မင်းအဖေဟာ မရင်းနှီးကြပါဘူး။ မိဘတွေ ပေးစားလို့ လက်ခံလိုက်ရတဲ့ သဘောမျိုးပဲ ဖြစ်နေတယ်။ မင်းအဖေက အမေကို သိပ်စကားမပြောဘူး။ မင်းတို့အဖေ ဘာမှမပြောပေမယ့် အမေကို အိမ်ထောင်ဖက်အဖြစ် သဘောတူ လက်ခံ ပေါင်းသင်းနေသားပဲလေလို့ စိတ်ထဲမှာ ဖြေလိုက်တယ်။

ပထမတွေ၊ ဒုတိယတွေလည်း ပြောမနေတော့ပါဘူး။ အမေနားမှာ သူ့ရှိနေသားပဲဆိုပြီး (လူသာရှိတာ၊ စိတ်တွေ မရဘူး ဆိုတာတော့ အမေနောက်မှ သိတာ) လက်ထပ်ပြီးတဲ့နောက် ကလေးတွေချည်း ဆက်တိုက် မွေးနေရလို့ ပထမနေရာကိစ္စ သေသေချာချာ မပြောဖြစ်ခဲ့ပါဘူး သားရယ်။ အမေတို့ သားသမီး (၅)ယောက် မွေးတယ်။ အကြီး(၂)ယောက်က ဆုံးသွားတယ်။ အငယ်ဆုံးမ မွေးပြီးတော့ မင်းအဖေ အလုပ်က ပင်စင်ယူတယ်။ သားသမီး (၆)ယောက်နဲ့ အမေတို့ နှစ်ယောက်ဆိုတော့ ပါးစပ်ပေါက် အားလုံးရှစ်ပေါက်။ မင်းအဖေရဲ့ အငြိမ်းစားလခနဲ့ မလောက်တော့ဘူး။ အဲဒီတော့ ကုန်သည်လမ်းက သူ့ညီမ ဝမ်းကွဲတစ်ယောက်ရဲ့ သင်းမြင့်အေးကုမ္ပဏီမှာ စာရင်းကိုင် ဝင်လုပ်တယ်။

သားသမီး(၆)ယောက်လုံးရဲ့ ပညာသင်စရိတ်၊ အဝတ်စားစရိတ်၊ နေ့စဉ်စားစရိတ်၊ အသုံးစရိတ်တွေကို အလျင်မီအောင် ဖြေရှင်းနေရတာနဲ့ လင်မယားဘဝဟာ ဘာမှန်းမသိ ဖြစ်ခဲ့ရတယ်။ ပြောသင့်တဲ့စကားတွေ မပြောဖြစ်ခဲ့ဘူး။ ရင်းရင်းနှီးနှီး မနေခဲ့ရဘူး။ အမေဟာ အဖေရဲ့ ဒုတိယလူပဲ ဖြစ်နေသလား။ ပထမလူ နေရာရောက်ပြီလားဆိုတဲ့ မေးခွန်းမျိုးတွေ မေးချင်လျက်နဲ့ မမေးဖြစ်ခဲ့ဘူး သားရေ။

အဲဒီလို မင်းအဖေနဲ့ အမေတို့မိသားစု စားဝတ်နေရေး ပြေလည်အောင် အဓိကထားပြီး လှုပ်ရှားနေတဲ့အချိန်မှာ အမေတို့ အဆင်မပြေဖြစ်တာကို လာကြည့်တယ်ဆိုပြီး မင်းအဖေရဲ့ ပထမအုပ်စုတွေ အမေတို့အိမ်ကို ရောက်လာကြတယ်။ မင်းအဖေကလည်း မကန့်ကွက်ဘူး။ ဘာဖြစ်လို့ မကန့်ကွက် တာလဲဆိုတာ ဒီနေ့ထိ အမေ မသိဘူး။

ပထမအုပ်စုတွေ အမေတို့အိမ်ပေါ်တက်လာတဲ့ အချိန်တွေမှာ အမေရင်ထဲ ဘယ်လိုဖြစ်မလဲ သားဝင်ကြည့်။ ဒုတိယ အိမ်ထောင်ဖက်အဖြစ်နဲ့ မင်းတို့အဖေ ဘေးနားမှာ တရားဝင် ရပ်နေပေမယ့် ပထမအုပ်စုရဲ့ ထည်ဝါမှုတွေကြောင့် အမေခြေထောက်တွေ ယိုင်နေတယ်။

သူတို့သောက်ဖို့ ဖျော်ပေးတဲ့ ကော်ဖီထဲမှာ သကြားထည့်ဖို့ မေ့မူးတယ်။ သူတို့ကို ပေးခါနီး လက်ထဲကဗန်း လွတ်မကျသွားအောင် ဣန္ဒြေတွေပျက်ဖူးတယ်။ သားသမီးတွေ မခိုင်းရက်ဖူး။ အမေပဲ အောက်ကျိုမယ်ဆိုတဲ့ အမေရင်ထဲ ဘာတွေလဲဆိုတာ မင်းအဖေက တစ်ချက်မမေးဘူး။ မေးရကောင်းမှန်း မသိတာလား၊ မမေးချင်တာလား၊ မေးဖို့မလိုဘူး ထင်ထား တာလား။ အမေ မသိဘူး။

ဒုတိယလူ ဒေါ်ချိုချိုနဲ့ တရားဝင် အိမ်ထောင်ပြုပြီးတဲ့အချိန်မှာ ပထမလူဖက်က အုပ်စုဝင်တွေ အဲဒီလို ဝင်ထွက်၊ သွားလာခြင်းကို ခွင့်ပြုသင့်တယ်လို့ ဒီဖက်ခေတ် အယူအဆမျိုးနဲ့ အမေကို မတိုက်တွန်းပါနဲ့၊ မဖျောင်းဖျပါနဲ့။ ပထမ အိမ်ထောင်က လူတွေနဲ့ ဒုတိယအိမ်ထောင်က လူတွေ ဘာခံစားချက်မှ မထားဘဲ ရောရောနှောနှော ဝင်ထွက်သွားလာတဲ့ ယဉ်ကျေးမှုမျိုး အမေ လက်မခံဘူး။ ဘယ်လိုနည်းနဲ့မှ ခွင့်မပြုနိုင်ဘူး။

အမေသဘောက ပထမအိမ်ထောင်ပျက်တဲ့ ကိစ္စတွေ ဖြတ်ခဲ့ပြီးပြီပဲ၊ ဖြတ်လိုက်တော့။ မဖြတ်နိုင်ရင် တစ်ခြား တစ်နေရာမှာ သွားတွေ့ကြ။ သူတို့သားသမီးကိစ္စတွေ ပြောချင်သလောက် ပြောဆိုကြ။ ဒီအိမ်ကိုတော့ ပထမအိမ်ထောင် ကိစ္စတွေ ယူမလာနဲ့။ အမေကိုပဲ ပထမနေရာမှာထား။ ဒီအချိန်မှာ မင်းအဖေရဲ့ ပထမလူဟာ အမေပဲဖြစ်ရမယ်။ ဒါပဲ။ ဒီအချိန်မှာ မင်းတို့အဖေကို အမေပဲ ပိုင်တယ်။ မင်းတို့အဖေနားမှာ အမေပဲရှိရမယ်။ ရှိသင့်တယ်။ ရှိနေချင်တယ်။

အဲဒီလို စကားမျိုးတွေကို မနာလိုစိတ် အပြည့်ထည့်ပြီး လက်ရှိအိမ်ထောင်ဖက် မိန်းမတစ်ယောက်အနေနဲ့ တရားဝင် ပြောချင်တယ်။ မင်းတို့ အဖေနားကို ဘယ်သူမှ မလာရ၊ မနေရ၊ မကပ်ရ၊ မကြည့်ရ၊ စကားမပြောရ၊ မချစ်ရ။

ဒါပေမယ့် အဲဒီစကားတွေ မပြောဖြစ်ခဲ့ဘူး။ မင်းတို့ အဖေ မကြိုက်မှာစိုးလို့၊ ငြိုငြင်မှာစိုးလို့၊ မင်းတို့အဖေ မျက်နှာ ချောချောကြီးပေါ်မှာ စိတ်ဆိုးတဲ့ အမူအရာတွေ၊ စိတ်ပျက်တဲ့ အရေးအကြောင်းတွေ မထင်စေချင်ဘူး။ မင်းတို့ အဖေ မျက်နှာနဲ့ မလိုက်လို့။

မအောင်မြင်ဘူး သားရေ။ အမေက ဘာမှမပြောတော့ မင်းတို့အဖေက ဘာမှမသိဘူး။ အမေ သဘောထား အမှန်ကို မသိတော့ ပထမအုပ်စုလာခြင်းကို မင်းတို့အဖေက မတားတော့ဘူး။ မတားတော့ ပထမအုပ်စုက တောက်လျှောက် လာနေတော့တာပဲ။ ဘေးအမြင်မှာတော့ အမေသဘောထားကြီးတယ်တဲ့။ ဘယ်ကလာ သဘောထားကြီးနိုင်မှာလဲ။ အမေရင်ထဲမှာ မီးလောင်နေတာပေ။ သူတို့ရောက်လာပြီဆိုရင် လူသတ်ချင်နေတဲ့ စိတ်ရိုင်းတွေ အမေရင်ထဲ ရောက်ရောက်လာတယ်။

မင်းတို့အဖေ ပျော်နေတာကို မြင်ရပြန်တော့ အမေ့ရင်ထဲ ငြိမ်းချမ်းတယ်။ ဒီလို ဆန့်ကျင်ဘက် ခံစားမှုတွေ ရင်ဘတ် သေတ္တာထဲထည့်ပြီး သိမ်းထားခဲ့တာ ဒီနေ့ထိပါပဲ။

အမေ့ဘက်က မင်းတို့အဖေကို ပေးဆပ်ခဲ့တာ တစ်ဘဝစာပဲ သားရေ။ မင်းတို့အဖေ တစ်မျက်နှာတည်းကို ကြည့်ခဲ့တဲ့ အမေ့သိတတ်မှုတွေနဲ့အတူ မင်းတို့အဖေဆီက ပြန်ပေးမလားလို့ ကြိုတင်ပြီး မျှော်လင့်ခဲ့တာတွေဟာ ခုချိန်ထိ ဘာမှကို ပြန်မရခဲ့ပါဘူး။ ပထမနေရာဆိုတာ ဘယ်နားမှာလဲ။

မရဘူး ဆိုတာကလည်း အမေ မတောင်းခဲ့လို့ပါ။

မတောင်းခဲ့တာကလည်း မတောင်းရဲလို့ပါ။

မတောင်းရဲလို့ ဆိုတာကလည်း တောင်းလို့ မပေးဘူးဆိုရင် အမေ မခံနိုင်ဘူး သားရေ။ မင်းအဖေ မျက်နှာ ကြည့်ပြီး သူပေးမှာပါလို့ အမေ့ဘက်က တစ်ဖက်သတ် လက်ခံထားလိုက်တာဟာ အမေ ရသလိုပဲလို့ ယူဆလိုက်ရပါတယ်။ ဒါနဲ့ပဲ ကျေနပ်ခဲ့ရတာပါ သားရယ်။

ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ် မယားတစ်ယောက်အနေနဲ့ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ပြောသင့်တယ်ဆိုပေမယ့် မင်းအဖေ နားထောင်ပေးပါ့မလားလို့ စိုးရိမ်ပြီး မပြောတာပါ။ မင်းအဖေ နားမထောင်ချင်တဲ့စကားတွေ အမေ ပြောမိနေပါလားလို့ စိတ်ထဲထင်မိရင်လည်း တစ်သက်လုံး စိတ်မကောင်း ဖြစ်နေတော့မှာလေ။ အဲဒါကြောင့် မပြောတာလည်း ပါတယ်။ ပြောမှ သိတာမျိုးကလည်း မင်းတို့ခေတ်စကားနဲ့ပြောရင် မမိုက်ပါဘူး။ ဒီလောက်ချစ်ပြန်တော့ သိတော့ပေါ့။ မဟုတ်ဘူးလား။ ခုတော့လည်း အမေ ကျေနပ်ပါတယ်။ သူ့အိပ်တဲ့ အိပ်ရာပေါ်မှာ သူ့ကို ပြောချင်တဲ့စကားတွေ ပြောနေတာ သူ့ကို ပြောနေရသလိုပဲပေါ့။

အမေ ပြောချင်တာတွေထဲက ပြောလိုရသလောက် ပြောလိုက်ရတာ ကျေနပ်လို့ရပါပြီ။ သူ့အိပ်ရာပေါ်မှာတက်ပြီး သူ့ဘေးမှာအိပ်နေရသလို လုပ်မိတဲ့ အမေ့ကို ခွင့်လွှတ်ပေးဖို့ မင်းတို့ အဖေ လာရင် ပြောလိုက်။”

အဲဒီနောက်ပိုင်း ဘယ်သူ့ကိုမှ အမေ စကားမပြောတော့ပါဘူး။ အမေ့ကြည့်ရတာ ပေါ့ပါးသွားပုံရပါတယ်။ အဖေနဲ့ပတ်သက်ပြီး အမေ့ ရင်ထဲမှာ ဘာမှမရှိတော့အောင် ရှင်းသွားလို့ ဦးစိန်မြမောင်တိုက်တွန်းခဲ့တဲ့ စိတ်လေ့ကျင့်မှုတွေ အမေလုပ်လို့ရနေပြီလို့ ကျွန်တော် ယူဆလိုက် ပါတယ်။

အမေ့ကို ကြည့်ရတာ လုံးဝ ငြိမ်သက်နေပါပြီ။ (၂၁)ရက်ခွဲတမ်းက တတိယအုပ်စု(၇)ရက်ပြည့်တဲ့နေ့မှာ အမေ ဆုံးပါတယ်။ ၁၉၇၅ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ (၂၁)ရက်၊ အမေ့ အသက်(၆၉)နှစ်ပြည့်တဲ့နေ့၊ အမေ့မွေးနေ့မှာ အမေ ဆုံးပါတယ်။

အမေဆုံးတော့ ကြံတောသင်္ချိုင်းထဲက အရိပ်ကောင်းတဲ့ သရက်ပင်အောက်မှာ အမေ့ခန္ဓာကိုယ်ကို မြေမြှုပ်ပြီး အုတ်ဂူတစ်ခု လုပ်ပေးလိုက်တယ်။

ကျွန်တော်က အမေ့ချစ်တဲ့လူဆိုတော့ ကျွန်တော်သေရင် အမေ့နားမှာ နေရအောင်ဆိုပြီး အမေ့အုတ်ဂူဘေးက မြေကွက် တစ်ကွက်ကိုပါ (၄၅)ကျပ်နဲ့ ဝယ်ထားလိုက်တယ်။ ကျွန်တော်သေရင် အမေ့နားမှာပဲ မြှုပ်ပေးဖို့ပါ တစ်ခါတည်း မှာထားတယ်။

ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်မသေခင် ကျွန်တော့် အဖေဆုံးသွားလို့၊ ကျွန်တော် ဝယ်ထားတဲ့ အမေ့ဘေးနားက မြေကွက်ကို အဖေ့ပဲ ပေးလိုက်ရတယ်။ အမေ့ အုတ်ဂူနားမှာ၊ အမေ့ချစ်တဲ့ အဖေ့ကို မြှုပ်ပေးလိုက်တယ်။ အဖေ့ အုတ်ဂူကိုလည်း အမေ့အုတ်ဂူနဲ့ ဆင်တူလေး လုပ်ပေးလိုက်တယ်။

ကဲ အမေ့ရေ ကျေနပ်တော့

အမေ အသက်ရှင်စဉ်က အဖေ့နားမှာ စိတ်ရှိသလောက် မနေခဲ့ရတာတွေ ခုနေလို့ရသွားပြီ။ အမေ မလာစေချင်တဲ့ အဖေ့ရဲ့ ပထမ အုပ်စုဝင်တွေလည်း တစ်ယောက်မှ မလာကြတော့ဘူး။

အဖေ့နားမှာ အမေတစ်ယောက်တည်း။

အဖေ့ကို အမေပြောချင်တာတွေ ပြောပေတော့။

အဖေ့ဆီက မရခဲ့တဲ့ အခွင့်အရေးတွေ တောင်းပေတော့။

အဖေ့ဆီက လိုချင်ခဲ့တဲ့ ပထမလူနေရာ ယူပေတော့။

ကြံတောသင်္ချိုင်းထဲက အရိပ်ကောင်းသော သရက်ပင်အောက်မှာ အဖြူရောင် ဆင်တူ အုတ်ဂူလေးနှစ်ခု . . .

ဒုတိယလူ ဒေါ်ချိုချို၊ အသက် (၆၉)နှစ်

၁၉၇၅ ခုနှစ်၊

စက်တင်ဘာလ၊ (၂၁)ရက်နေ့တွင် ကွယ်လွန်သည်။

ဦးကျေမောင်စိန်၊ အသက်(၈၇)နှစ်

၁၉၈၃ ခုနှစ်၊

ဇန်နဝါရီလ၊ (၂၂)ရက်နေ့တွင် ကွယ်လွန်သည်။

ကျော်ဟိန်း

၁၉၈၂၊ ဧပြီလ (သင်္ကြန်အကြိုနေ့)

... အကြောင်း

ကျွန်တော့်ဘဝ သက်တမ်းတစ်လျှောက်မှာ ကြုံတွေ့ခဲ့ရတဲ့ အဖြစ်အပျက်တွေနှင့် ပတ်သက်ပြီး ပြောရရင် ထိတ်လန့် တုန်လှုပ်စွာ ချောက်ချားခဲ့ဖူးတယ်။

- ပျော်ရွှင် ကြည်နူးစွာ ရယ်မောခဲ့ဖူးတယ်။
- ဆွတ်ပျံ့ ရီဝေစွာ လွမ်းဆွေးခဲ့ဖူးတယ်။
- သာယာ ငြိမ့်ညောင်းစွာ တွေ့ဝေခဲ့ဖူးတယ်။
- နာကြည်း ကြေကွဲစွာ ငိုကြွေးခဲ့ဖူးတယ်။
- ဆုံးရှုံးနစ်နာစွာ စွန့်လွှတ်ခဲ့ဖူးတယ်။

ဒါပေမယ့်ဗျာ ကိုဩဘာကြောင့် ကြုံတွေ့ခဲ့ရတဲ့ အဖြစ်ကတော့ တစ်မျိုးပဲ။ ဘယ်လိုနာမည်၊ ခေါင်းစဉ် တပ်ရမှန်းကို မသိဘူး။ အဲဒီ အဖြစ်အပျက်မျိုးကို ကျွန်တော့် ဘဝမှာ တစ်ခါမှ မခံစားဖူးဘူး။ တကယ်ပြောတာ။

ဒီကိစ္စမှာ ကျွန်တော့်ကိုယ် ကျွန်တော် သတိမထားမိတာလား။ ကိုဩဘာကပဲ ကျွန်တော့်ကို နားမလည်နိုင်တာလား။ မသိတော့ဘူး။

ကိုဩဘာဆိုတာ တခြားလူမဟုတ်ဘူး။ ရုပ်ရှင်လောကက ရှုတင်မန်နေဂျာ။ ရုပ်ရှင်ဇာတ်ကား တစ်ကားရိုက်ရင် သူက အဲဒီ ဇာတ်ကားထဲမှာ ပါဝင်သရုပ်ဆောင်ကြမယ့် ပညာရှင်တွေ၊ စက်အဖွဲ့တွေ၊ နေ့စားအလုပ်သမားတွေ အားလုံးနဲ့ ဇာတ်ကား ထုတ်လုပ်သူ ပိုင်ရှင်ကြားမှာ ငွေရေး၊ ကြေးရေးကိစ္စရော၊ တခြားဗာဟရီ ကိစ္စတွေကိုပါ သဟဇာတဖြစ်အောင် ဆောင်ရွက်ရသူပါ။

ပြီးတော့ ဇာတ်ကားတစ်ကားရဲ့ လိုအပ်တဲ့ ဇာတ်ဝင်ပစ္စည်းတွေကို ရှာဖွေပေးရတယ်။ သူ့အချိန်နှင့်သူ ရိုက်ဖြစ်အောင် စီစဉ်ရတယ်။ စသည်ဖြင့်ပေါ့။

အဲဒီ အလုပ်တွေဟာ သူ့တာဝန်။

ကျွန်တော်နဲ့ ကိုဩဘာက ‘ပုဂံပြည်က အပြန်’ ဆိုတဲ့ ရုပ်ရှင်ဇာတ်ကားရိုက်တော့မှ တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် တွေ့ဖူးကြတာ။ အဲဒီဇာတ်ကားရိုက်တဲ့ နေ့တိုင်း ကျွန်တော့်ကို လာကြိုတဲ့ကားနဲ့ ကိုဩဘာ အမြဲပါပါလာတယ်။ ကားလာပြီဆိုရင် ကျွန်တော်က အိမ်မှာလုပ်နေတဲ့ လုပ်လက်စ အလုပ်တွေ အားလုံးကို ဖြတ်ထားခဲ့ပေါ့။

လုပ်လက်စ အလုပ်တွေဆိုတာက မနက်မိုးလင်းလို့ ကျွန်တော့် အသိစိတ်ထဲမှာ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ တရားတွေ ကင်းရှင်း နေရင် ရုပ်ရှင်ရိုက်မသွားခင် ဘုရားရှိခိုး၊ မေတ္တာပို့တတ်တယ်။

တကယ်လို့ ရင်ထဲမှာ မောဟတရားတွေ ရှုပ်ထွေးနေရင်တော့ ဘုရားမရှိခိုးသေးဘူး။ နံပါတ်နှစ် ခြံထဲမှာ ဆက်တင်ဆောက် နေကြတဲ့ နေ့စား လက်သမားတွေရဲ့ လှုပ်ရှားမှုတွေကို ထိုင်ကြည့်။

ဒါမှမဟုတ် ဖလင် တည်းဖြတ်ခန်းထဲဝင်ပြီး ညတုန်းကဆက်ခဲ့တဲ့ ဖလင်ပိုင်းတွေကို ပြန်စိစစ်။

ဒါမှမဟုတ် ပန်းချီရုံထဲမှာ ပန်းချီဆရာ မောင်သက်ဦးနဲ့ ရေးဆွဲနေဆဲ ရံတင်ပန်းချီပိုစတာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ငြင်းကြ၊ ခုန်ကြ။

ဒါမှမဟုတ် ဓာတ်ပုံကူးတဲ့ မှောင်ခန်းထဲဝင်ပြီး ဓာတ်ပုံဆရာ ကိုမြင့်ကြည် ကူးနေတဲ့ ဓာတ်ပုံတွေကြည့်၊ မသိတာမေး။

ဒါမှမဟုတ် အလုပ်ရုံထဲမှာ ပရိဘောဂ အချောထည်တွေ လုပ်နေတဲ့ တရုတ်လက်သမား အဟိန်နီဆီမှာ ရွှေပေါ်ထိုးနည်းနဲ့ ပျဉ်ပြားစပ်တဲ့ နည်းပညာတွေသင်။

အဲဒါတွေ တစ်ခုမှ လုပ်ချင်တဲ့စိတ်မရှိရင်လည်း သစ်ပင်စိုက်၊ ကိုင်းဆက်ထားတဲ့ အပင်လေးတွေ အမြစ်ထွက်၊ မထွက်ကြည့်။ နောက်ပြီး ကန္တာရအပင်တွေ မျိုးထပ်ပွား၊ စသည်ဖြင့် တစ်ခုခုပေါ့ဗျာ။

အဲဒီလို လုပ်နေဆဲ အလုပ်တွေကို ဖြတ်ထားခဲ့ပြီး အိမ်ထဲဝင်၊ ကိုယ်ကြိုက်တဲ့သီချင်းတွေ ရွေးကူးထားတဲ့ သီချင်းဖွင့်၊ ရိုက်ကွင်းကို ယူသွားရမည့် အဝတ်အစားတွေကို သီချင်းနားထောင်ရင်း စစ်ဆေး။ ပြီးရင် ပုဆိုးနဲ့ထုပ်၊ လာခေါ်တဲ့ နောက်ဖွင့်ကား ပေါ်တက်။ ရိုက်ကွင်းသွား။

ရိုက်ကွင်းရောက်တော့ ဒါရိုက်တာနဲ့ ညှိနှိုင်း၊ ဆွေးနွေးပြီး ကျွန်တော်က အမူအရာ လုပ်စရာရှိတာလုပ်။ ဒါရိုက်တာက ရိုက်စရာရှိတာရိုက်။ ပြီးတော့ အိမ်ပြန်လာ။ ဒါပဲ။

အဲဒီမှာ ကိုဩဘာတစ်ယောက် ကျွန်တော့်အပေါ် ဘဝင်မကျဖြစ်နေတာက ဘာလဲဆိုတော့ ကျွန်တော့်ကို သူက ရိုက်ကွင်းသွားဖို့ လာခေါ်တဲ့ကားရဲ့ ရှေ့ခန်းမှာ ထိုင်စေချင်တယ်။ ကျွန်တော်က ဘာရယ်မဟုတ်ပါဘူး။ ရှေ့မှာပဲ ထိုင်ထိုင်၊ နောက်မှာပဲ ထိုင်ထိုင်၊ သွားချင်တဲ့ နေရာကို ရောက်ရင် ပြီးရောဆိုပြီး အလွယ်တကူ နောက်မှာပဲ ထိုင်လိုက်တော့တာပါ။

အဲဒါကို ကိုညာဘက မကြိုက်ချင်ဘူး။ ကျွန်တော်က မင်းသားဆိုတော့ ရှေ့ခန်းမှာပဲ ထိုင်ရမယ်တဲ့။
နောက်တစ်ခု ရှိသေးတယ်။

ရိုက်ကွင်းမှာ ထမင်းစားချိန်ရောက်လို့ ထမင်းစားကြပြီ ဆိုပါတော့၊ ထမင်းဆိုတာ မစားမဖြစ်လို့ စားနေရတာ။ စားပြီးလည်း ပြီးတာပဲလို့ နားလည်ထားတဲ့ ကျွန်တော်က ကိုညာဘက ကျကျနနပြင်ပေးထားတဲ့ ထမင်းစားပွဲမှာ မစားမိဘူး။ ရိုက်ကွင်းတွေမှာ ထမင်းလိုက်ကျွေးတဲ့ အမေထွေးနားမှာပဲ ထိုင်ပြီး အဘွားကြီးနယ်ပေးတဲ့ ထမင်းကို စားလိုက်တယ်။

“မစားချင်ဘူးဗျာ စားပွဲကြီးနဲ့”

“ကိုယ့်ထက် အသက်ကြီးတဲ့ပညာသည်တွေက ကြမ်းပြင်ပေါ်မှာ ဖင်ထိုင်ခုံလေး ဖင်ခုပြီး ထိုင်စားနေကြတာ။ တချို့များ ခုံတောင်မပါဘူး။ စီးတဲ့ဖိနပ်ကို ခုထိုင်တာ။ ကျွန်တော်က စားပွဲနဲ့ ကုလားထိုင်နဲ့ဆိုတော့ ကောင်းမလားဗျာ။ စဉ်းစားကြည့်ပါဦး”။

ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် သူပြင်ပေးတဲ့ ထမင်းစားပွဲမှာ ကျွန်တော် မစားတာကိုတော့ ကိုညာဘက လုံးဝမကြိုက်ဘူး ခင်ဗျ။

နောက်ဆုံးတစ်ခုက ကျွန်တော့် ပုဆိုးထုပ်ကြီး ကိစ္စပဲ။

အဲဒီကိစ္စကိုတော့ ကိုညာဘက ကျွန်တော့်ကို မကျေနပ်ကြောင်း ပါးစပ်ကကို အတိအလင်း ထုတ်ပြောခဲ့ပါတယ်။

“ခင်ဗျားကလည်းဗျာ မင်းသားလုပ်နေပြီး ပုဆိုးထုပ်ကြီးနဲ့ မနိပ်ပါဘူး။ သားရေသေတ္တာတစ်လုံး ဘယ်လောက် ပေးရမှာ မို့လို့လဲ” တဲ့။

အင်း. . . ခက်တယ်ဗျာ။ ပြဿနာ မဟုတ်တာတွေကို ရှင်းနေရတာနဲ့ ကျွန်တော်လည်း စိတ်ညစ်တယ်။ ကျွန်တော်က လုပ်စရာရှိတဲ့ အလုပ်တွေပဲ လက်တွေ့လုပ်ချင်နေတဲ့လူ။

ကဲဗျာ. . . ဒီလောက်ဖြစ်လှတာ ကျွန်တော်မေးမယ်။ လူတစ်ယောက်ရဲ့ အရည်အချင်းကို တိုင်းတာတဲ့နေရာမှာ အဲဒီသားရေ သေတ္တာကြီးက အဓိက ကျပါသလား။

အဝတ်အစားတွေ သူ့ဟာသူ ပုဆိုးနဲ့ထုပ်ပြီး ချောင်ထဲမှာ ထားတာပဲဟာ ဘယ်သူမြင်တာမှတ်လို့။

သားရေသေတ္တာကြီးနဲ့ဆို သူခိုးက သွားရည်ကျနေဦးမှာ။

ဖွ. . မတော်လို့များ နိုင်ငံခြားရုပ်ရှင်ပြပွဲမှာ မြန်မာ့ရုပ်ရှင် ကိုယ်စားပြုသည်တော်အဖြစ် သွားရတဲ့အခါကျတော့လည်း ယောပုဆိုးနဲ့ ခေါင်းပေါင်းဆောင်းပြီး လေယာဉ်ပျံပေါ်ကို စတိုင်နဲ့ တက်သွားရုံပဲပေါ့ မဟုတ်ဘူးလား။

ခုဟာမှာ မလိုပါဘူးဗျာ။

ရုပ်ရှင်လောက ကျဉ်းကျဉ်းလေးထဲမှာ မြင်နေကျလူတွေရဲ့ မျက်နှာတွေပဲ၊ အမြဲလိုလို မြင်နေရတဲ့ဥစ္စာ။ ပုဆိုးထုပ်ပဲ ကောင်းပါ တယ်။

တကယ်လို့ ပရိသတ်ကြားထဲမှာ ကားရိုက်လို့ ပရိသတ်တွေက လာကြည့်ရင်လည်း သရုပ်ဆောင်တွေရဲ့ အမူအရာကိုပဲ အဓိကထားပြီး ကြည့်မှာပါ။

တစ်ခုတော့ ရှိတာပေါ့လေ။ ကျွန်တော်ရဲ့ အပြုအမူ၊ အပြောအဆို၊ အနေအထိုင်တွေက လာကြည့်တဲ့ ပြည်သူလူထုကို စော်ကားသလို ဖြစ်နေရင်တော့ ကျွန်တော့်အပြစ်ပေါ့။

ဟ . . . နေဦးဗျ။ ကျွန်တော်ပြောချင်တာတွေ ဘေးရောက်ကုန်ပြီ။ အဲ. . . အဲဒီလိုနဲ့ပေါ့ဗျာ။

‘ပုဂံပြည်က အပြန်’ ဇာတ်ကားကို ရန်ကုန်မှာ ရိုက်ပြီးလို့ ကျန်တဲ့ဇာတ်ဝင်ခန်းတွေရိုက်ဖို့ ပုဂံကို ခရီးထွက်ရတယ် ဆိုပါတော့။ ခရီးသွားခါနီးမှာ ကိုညာဘက ကျွန်တော့်အတွက် လေယာဉ်ပျံလက်မှတ် လာပေးတယ်။

ပြီးတော့ သူ့အနေနဲ့ ရှူတင်မန်နေဂျာဆိုတော့ ထုတ်လုပ်သူ ပိုင်ရှင်အဖွဲ့ရယ်၊ ဒါရိုက်တာအဖွဲ့ရယ်၊ ကြမ်းကြမ်းတမ်းတမ်း သရုပ်ဆောင်တဲ့ ပညာရှင်အဖွဲ့ရယ်၊ စက်အဖွဲ့သားတွေရယ်၊ ပြီးတော့ . . ကျွန်တော် ပုဂံရောက်ရင် ဟိုမှာ စာရေး၊ သောက်ရေး ကိစ္စတွေရယ်၊ အစစအရာရာ စီစဉ်ပေးဖို့ တာဝန်ရှိတယ်ဆိုပြီး ကျွန်တော်တို့ထက် ငါးရက်လောက် ကြိုထွက်သွားတယ်။

ကျွန်တော်လည်း နက်ဖြန်ခါလို ခရီးထွက်မယ်ဆို ဒီနေ့လိုညကျမှ နယ်မှာရိုက်မယ့် ဇာတ်ဝင်ခန်း အဝတ်အစားတွေ၊ လိုအပ်တဲ့ အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းတွေကို မှတ်တမ်းစာရင်းနဲ့ တိုက်ပြီး ထည့်နေတုန်း. . .

“ကိုကို . . ရော။ ဒါလေး မေ့သွားဦးမယ်” ဆိုပြီး ကျွန်တော့်အမျိုးသမီးက ငါးပိထောင်းတွေ ထည့်ထားတဲ့ ပလတ်စတစ်အိတ် တစ်အိတ်လာပေးတယ်။

ပစ္စည်းတွေအားလုံး ထည့်ပြီးမှဆိုတော့ ငါးပိထောင်းကိစ္စကို နေရာချဖို့ ခက်သွားတယ်။

အဝတ်အစားတွေကြားထဲမှာ ထည့်ပြီးယူသွားရင်လည်း ငါးပိနဲ့တွေ ကူးကုန်မယ်။ ဒါလေးတစ်ခုတည်းကို ခြင်းတောင်းနဲ့ ယူသွားဖို့ကလည်း မလိုအပ်ဘူး။ ယူမသွားလို့ကလည်း မဖြစ်ဘူး။ ကျွန်တော်က ထမင်းစားရင် ငါးပိထောင်းပါမှ စားတတ်တာ။ ဒါကို

အမျိုးသမီးက သိထားတော့ စပယ်ရှယ်လုပ်ထားတာ။ နောက်ဆုံးတော့ ဝတ်သွားမယ့် တိုက်ပုံအင်္ကျီအိတ်ထဲ ထည့်ယူသွားဖို့ ဆုံးဖြတ် လိုက်ရတယ်။

နောက်နေ့ မနက်ကျတော့ လေယာဉ်ပျံစီးလာရော ဆိုပါတော့ဗျာ။ ရန်ကုန်ကနေ ပုဂံ(ညောင်ဦးလေဆိပ်)ကို လေယာဉ်ပျံစီးရင် တစ်နာရီ ဆယ့်ငါးမိနစ်လောက် ကြာမယ်ဆိုတော့ အချိန်အလဟဿ ဖြစ်မသွားအောင် နားကျပ်ထုတ်ပြီး သီချင်းနားထောင် နေလိုက်တယ်။

ယင်းမာက ကိုချစ်ခင်ထုတ်မယ့် စီးရီးအတွက် သီချင်းလည်း ကျက်ရင်းပေါ့။ ကျွန်တော် သီချင်းနားထောင်နေတုန်း ကျွန်တော့် ဘေးနားမှာပါလာတဲ့ နိုင်ငံခြားသား မိန်းမကြီးတစ်ယောက်က ကျွန်တော့်ကို လက်တို့ခေါ်ပြီး. . .

“သူလည်း နားထောင်ချင်တယ်” တဲ့။

အဘွားကြီးခမျာ အသက်ကလည်းကြီး၊ တစ်ယောက်တည်းကလည်း ဖြစ်ပြန်ဆိုတော့ ပျင်းရှုမှာပဲဆိုပြီး ကက်ဆက် ပေးရအောင် ကျွန်တော့် တိုက်ပုံအိတ်ထဲက ထုတ်လိုက်တော့ ငါးပိထောင်းထုပ်ကလေးက အဘွားကြီးရဲ့ ဂါဝန်ပေါ် ကျသွားပါလေရော။ တိုက်ပုံအင်္ကျီအိတ်ထဲမှာ ငါးပိထောင်းအိတ်ကို ကက်ဆက်က ဖိထားမိလို့နဲ့တူတယ်။ အထုပ်ကပေါက်ပြီး ငါးပိထောင်းဖက်က အဘွားကြီး ဂါဝန်မှာ ပေကုန်တယ်။

အဘွားကြီးက အဲဒါ ဘာတွေလဲဆိုပြီး လက်နဲ့တို့ကြည့်တယ်။

ကျွန်တော်ကလည်း မြန်မာအစားအစာ၊ စားလို့သိပ်ကောင်းတယ်လို့ ပြောလိုက်တော့ အဘွားကြီးက နမ်းကြည့်ပြီး နှာခေါင်းကြီး ရှုံ့သွားပြီးတော့ “အလွန်ဆိုးရွားတဲ့ အနံ့ကြီးပါလား” လို့ပြောတယ်။

ခဏနေတော့ အိမ်သာထဲ ဝင်သွားတယ်။ တော်တော်နဲ့ ပြန်မထွက်လာဘူး။ လက်ဆေးနေတယ်နဲ့ တူရဲ့။ အတော်ကြီးကြာမှ ပြန်ထွက်လာတယ်။

ကျွန်တော့်နား ပြန်ရောက်တော့ ကျွန်တော့်ကို သူမခေါ်တော့ဘူး။ သီချင်းလည်း နားမထောင်တော့ဘူး။ သူ့လက်ကိုပဲ ခဏခဏ နမ်းကြည့်နေတော့တယ်။

ကျွန်တော်လည်း အားနာပြီး အဘွားကြီးကို လှည့်မကြည့်တော့ဘူး။ ညောင်ဦးလေဆိပ် ရောက်တဲ့ အထိပဲ။

လေဆိပ်မှာ ကိုဩဘာ လာကြိုတယ်။ ပစ္စည်းရွေးတဲ့ လက်မှတ်နှစ်စောင် ကိုဩဘာကိုပေးပြီး လေဆိပ်ဒီဘက်က မော်တော် ကားတွေ ရပ်ထားတဲ့နေရာဆီ ကျွန်တော် ထွက်လာခဲ့တယ်။

ကျွန်တော့်ကို လာကြိုတဲ့ ဒါရိုက်တာကိုတွေ့တော့ လေယာဉ်ပျံပေါ်တုန်းက ငါးပိထောင်းကိစ္စ ဖောက်သည် ပြန်ချမိလိုက်တယ်။

“ခင်ဗျားကတော့ လုပ်ပြီဗျာ” ဆိုပြီး ဒါရိုက်တာက ရယ်လိုက်တာ။

“ကျွန်တော်လည်း အဲဒီလို မရည်ရွယ်ပါဘူးဗျာ” လို့ပြောနေတုန်း ကျွန်တော့်အိပ်ရာလိပ်နှင့် သံသေတ္တာကြီးကို မနိုင်မနင်း သယ်ချလာတဲ့ ကိုဩဘာနဲ့ လေယာဉ်ကွင်း အလုပ်သမားတစ်ယောက် ရောက်လာတယ်။ ကားပေါ်ကို ပစ္စည်းတွေတင်တော့ . . .

“လေးလှချည်လား ကိုကျော်ရဲ့” တဲ့။ ပြောတဲ့လူက မျက်နှာသိ အလုပ်သမားဖြစ်နေတော့ . . . “အုတ်ခဲတွေဗျို့။ ဒီပုဂံမှာ ရောင်းစားမလို့” ပြောပြီးမှ “အလကားပါဗျာ။ အထဲကပါတဲ့ပစ္စည်းက နည်းနည်းလေး။ ဒီကိုဩဘာကြီးကို အရွဲတိုက်ချင်တာနဲ့ သံသေတ္တာတစ်လုံး မျက်စိမှိတ်ဝယ်ခဲ့တာ။ နို့မဟုတ်ရင် ကျွန်တော့်ပုဆိုးထုပ်ကို ရန်ရှာနေမှာ”

ကိုဩဘာက မကျေနပ်စွာနှင့် ကျွန်တော့်ကို မျက်လုံးလှန်ကြည့်ပြီး ဘာမှမပြောတော့ဘူး။ ကားရှေ့ခန်းဘက် အသာဝင်ထိုင် လိုက်တယ်။

လေဆိပ်ကထွက်လာတော့ ဟိုတယ်နှင့်ခရီးသွားလာရေး ကားဝါကြီးပေါ်မှာ ဟိုငါးပိထောင်းအဘွားကြီးကို တွေ့လိုက်လို့ လက်ပြဲခဲ့ရသေးတယ်။

ဟိုတယ်ရောက်တော့ ကျွန်တော့် သံသေတ္တာကြီးနဲ့ အိပ်ရာလိပ်တွေ ဒုက္ခရောက်တော့တာပဲ။ လူတွေ ကြည့်လှချည်လားပေါ့။ ဩော် . . . ငါ့ကို ကြည့်တာ နေမှာပါပဲလို့ ထင်လိုက်တာ။ မှားသွားတယ်။

ဘယ် . . . သီရိပစ္စယာဟိုတယ်လို အဆောက်အအုံထဲကို ဒီသံသေတ္တာကြီးတစ်ဖက်၊ အိပ်ရာလိပ်တစ်ဖက်နဲ့ ဝင်လာတဲ့ ကျွန်တော့်တို့ ပုံစံဟာ သူတို့အမြင်မှာ ထူးဆန်းနေမှာပေါ့။ ကိုဩဘာကတော့ အခြေအနေကို နားလည်လိုက်ပုံရတယ်။ မျက်နှာကြီးကို ပုပ်ထားလိုက်တာ ကြောက်စရာကြီး။

“ဘယ်တတ်နိုင်မလဲ ဗျာ။ ဟိုတယ်မှာ နေရမှန်းမှ မသိတာ။ အပြည့်အစုံ ယူခဲ့ရတာပေါ့။ မတော်လို့ ဧရပ်မှာနေရရင် ဘယ်နှယ့်လုပ်မလဲ။ စိတ်မဆိုးပါနဲ့ ကိုဩဘာရယ်” ပေါ့။ ပြောပြီးနေရမယ့် အခန်းဆီ ထွက်လာခဲ့တယ်။

ညကလည်း အိပ်ရေးပျက်၊ မနက်အစောကြီးလည်း လေယာဉ်ကွင်းဆင်းခဲ့ရတော့ လူက မတတ်နိုင်တော့ဘူး။ အိပ်ချင်နေပြီ။

ဟိုတယ်အခန်းကလည်း အကောင်းစားဆိုတော့ ခေါင်းအုံးပေါ် ခေါင်းချလိုက်တာနဲ့ အိပ်ပျော်သွားတယ်ဗျာ။ အိပ်ရာက နိုးတော့ မှောင်နေပြီ။ ဒါနဲ့ ရေချိုး၊ အဝတ်အစားလဲ၊ ငါးပိထောင်း အထုပ်ယူပြီး ညစာစားဖို့ ထွက်လာခဲ့တယ်။

ထမင်းစားခန်းထဲမှာ နိုင်ငံခြားသားတွေချည်းပဲ။ မြန်မာဆိုလို့ ကျွန်တော် တစ်ယောက်တည်းပဲ။ ပုဆိုးဝတ်ထားတဲ့ ကျွန်တော့်ကို ဝိုင်းကြည့်ကြတယ်။ သူတို့ စားနေကြတဲ့စားပွဲကို အမှတ်တမဲ့ ကြည့်လိုက်တော့ လားလား ... သူတို့နိုင်ငံခြားသားတွေ အားလုံးလိုလို ကျွန်တော်တို့ မြန်မာ ထမင်းနှင့် ဟင်းကို နှိပ်နေကြပါလား။

ကျွန်တော်လည်း အံ့ဩသွားတယ်၊ ကျေလည်း ကျေနပ်သွားတယ်။

ထမင်းစားခန်း စောင့်တဲ့လူ ညွှန်ပြတဲ့နေရာမှာ ဝင်ထိုင်လိုက်ပြီး သူတို့တွေလို ကျွန်တော်လည်း စားမယ်ပေါ့။ ဗိုက်ကလည်း ဆာနေပြီလေ။

တိုက်ပုံအင်္ကျီအိတ်ထဲက ပလတ်စတစ်အထုပ်ကို ဖြေပြီး စားပွဲပေါ်က ပန်းကန်ပြားထဲ ခဏထည့်ထားလိုက်တယ်။ ခက်ရင်းနဲ့ ဇွန်းကို ငေးကြည့်ပြီး လက်နဲ့ပဲစားဖို့ စိတ်ကူးတယ်။ လက်ဆေးရေတောင်းဖို့ အနားက ဖြတ်သွားတဲ့(စားပွဲထိုး) တစ်ယောက်ကို လှမ်းခေါ်လိုက်တော့ သူကလာမယ်ဆိုတဲ့ အမူအရာလေးသာပြပြီး အနားရောက်မလာဘူး။

ကျွန်တော်လည်း တစောင့်စောင့်နှင့် ခဏကြာတော့မှ ကျွန်တော့်ရှေ့ချထားတဲ့ ပန်းကန်ထဲကို ဘာမှန်းမသိတဲ့ ဟင်းချိုတွေ လာထည့်ပါလေရော။ ဟင်းချိုလာထည့်ပေးတဲ့ စားပွဲထိုးကို ကျွန်တော်က အနားကပ်ပြီး . . .

“ဒီမှာ နောင်ကြီး။ ခင်ဗျားတို့ကလည်း ကြာလိုက်တာ။ ကျွန်တော် သိပ်ဆာနေပြီဗျ။ လက်နှင့်ပဲစားတော့မယ်။ လက်ဆေးရေလေး ယူခဲ့ပေးပါလား” လို့ပြောတော့ အဲဒီလူက ကျွန်တော့်ကို နားမလည်သလို ငဲ့ကြည့်တယ်။ သူထွက်သွားခါနီးကျမှ ကျွန်တော်က သတိရပြီး “နောင်ကြီး ကျွန်တော့် ငါးပိထောင်းထဲညှစ်ဖို့ သံပုရာသီးတစ်ခြမ်းလောက် ယူခဲ့ပါ။ တို့စရာလည်းများများ ယူခဲ့။ တညင်းသီးပြုတ် ရရင်တော့ အကောင်းဆုံးပဲ။ နောက်ပြီး ဘာဟင်းတွေရမလဲ” ပေါ့။

ကျွန်တော် စားချင်တာတွေ တန်းစီပြောလိုက်တယ်။

“ဟာ . . . မင်းသားကလည်း လုပ်ပြီ။ ခင်ဗျား တော်တော်နောက်တဲ့လူ” တဲ့။ စားပွဲထိုးက ပြောင်ချော်ချော်နဲ့ ကျွန်တော့်ကို ပြောတယ်။

“ဘယ်နှယ့် နောက်ရမှာလဲဗျ။ ကျွန်တော် ဒီမှာ ဆာနေပြီ”

“ဆာရင် စားရမှာပေါ့ဗျာ။ ဟိုမှာ လာနေပြီ။ မင်းသားအတွက် စပယ်ရှယ် ဒင်နာ”

ကျွန်တော် လှည့်ကြည့်လိုက်တော့ လင်ဗန်းကြီးကိုင်ထားတဲ့ စားပွဲထိုးတစ်ယောက် ကျွန်တော့်နားရောက်လာပြီး ဗန်းထဲက ကိစ္စတွေကို ကျွန်တော့်ရှေ့က ပန်းကန်ထဲကို ထည့်တော့တာပဲ။

ကြက်သားက ကြော်ထားတာလား၊ ကင်ထားတာလား၊ ပြုတ်ထားတာလား၊ ကျွန်တော် မသိဘူး။ ရိတွဲတွဲနဲ့၊ ညိုတိုတို အရည်တွေကလည်း ဆမ်းထားသေးတယ်။ ပြီးတော့ မုန့်လာဥပြုတ်တွေ အနီရော၊ အဖြူရော။

“နေဦးဗျ။ ဒါတွေ ကျွန်တော့်ဟာ မဟုတ်ဘူး။ ကျွန်တော်မှာတာ မဟုတ်ဘူး” လို့ငြင်းတာပေါ့။

ကျွန်တော့်အသံကြောင့် ဒီပြင်စားပွဲက နိုင်ငံခြားသားတွေ ကျွန်တော်ကို ဝိုင်းကြည့်ကြတယ်။ ဘာဖြစ်တာလဲပေါ့။

ကျွန်တော်ကလည်း ဘာဖြစ်ဖြစ် ပန်းကန်ထဲက ကိစ္စတွေ သူ့လင်ဗန်းထဲ ပြန်ထည့်တာပေါ့။ ဘယ်ရမလဲ။ အဲဒီမှာ စားပွဲထိုးက ပျာပျာသလဲ လက်ကာပြပြီး “ဒါ . . . ခင်ဗျားတို့ ရုပ်ရှင်ကုမ္ပဏီက ကိုဩဘာဆိုတဲ့လူက ခင်ဗျားအတွက် စပယ်ရှယ် မှာထားခဲ့တာဗျ”

“ဗျာ . . . ကိုဩဘာ ကျွန်တော့်အတွက် မှာထားခဲ့တာ ဟုတ်လား”

“ဟုတ်တယ်။ ညနေက သူတို့လာတယ်။ ခင်ဗျားအတွက် ညစာကို ဘယ်လိုကျွေးမလဲ လာမေးကြတာ။ ခင်ဗျား အိပ်နေတာနဲ့ ကျွန်တော့်တို့ဆိုမှာ လာမေးတယ်။ ခင်ဗျားအတွက် စပယ်ရှယ်အကောင်းဆုံးဒင်နာ ဖြစ်စေချင်တယ်တဲ့။ အကောင်းဆုံးတွေထဲက ဘာရှိလဲ စုံစမ်းပြီးမှ ယူရွတ်ပီယံဒစ်(ရှ)ကို မှာသွားတာ။”

“ယူရွတ်ပီယံဒစ်(ရှ) ဟုတ်လား”

“ဟုတ်တယ်။ ဒါ စပယ်ရှယ် ယူရွတ်ပီယံဒစ်(ရှ)”

စောဒက တက်နေလည်း မရတော့မှန်း ကျွန်တော်သိလိုက်ပါပြီ။ စိတ်ထဲမှာတော့ . . . “ကိုဩဘာတစ်ယောက် ဒီတစ်ချိတော့ လက်ဦးသွားပြီကော” လို့ပဲ မှတ်လိုက်ပြီး ငါးပိထောင်းအထုပ်ကလေးကို တိုက်ပုံအင်္ကျီအိတ်ထဲ အသာ ပြန်ထည့်လိုက်ရပါတော့တယ်။

အဲဒါပဲဗျာ။ နိုင်ငံခြားသားတွေက မြန်မာထမင်းနဲ့ မြန်မာဟင်းကို အားရပါးရ ဖြန့်ရေရှက်ရေ စားနေတဲ့အချိန်မှာ ကျွန်တော်တစ်ယောက်ကဖြင့် မြန်မာစစ်စစ်ဖြစ်လျက်နဲ့ ယူရွတ်ပီယံဒစ်(ရှ)နဲ့ နှစ်ပါးသွားခဲရတဲ့ ကျွန်တော့်ဘဝရဲ့ အဲဒီည အဲဒီ ထမင်းစားခန်းထဲက အတွေ့အကြုံလေးကို ဘယ်လိုနာမည်တပ်ပြီး ခံစားပေးမလဲဗျာ။

မဟေသီ မဂ္ဂဇင်း
၁၉၈၄၊ အောက်တိုဘာ

ခမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ

လူ့လောကထဲကို လူသားအဖြစ်ရောက်လာခဲ့တဲ့ လူသားတိုင်းဟာ အဲဒီလူရဲ့ နောက်ဆုံးထွက်သက်အထိ မိမိအတွက်ရော၊ မိမိ မိသားစုအတွက်ရော၊ မိမိ ပတ်ဝန်းကျင်အတွက်ရော၊ မိမိ နိုင်ငံအတွက်ပါ အလုပ်လုပ်ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒီ အသိတရားကို သိလိုက်တဲ့အချိန်ကစပြီး အလုပ်တွေလုပ်ခဲ့တယ်။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော် တစ်ယောက်တည်းအတွက်ပဲ လုပ်နေမိတယ်။ ဘဝရဲ့ အောင်မြင်ကျော်ကြားရေး၊ အဲဒီ အောင်မြင်မှုတွေ တည်တံ့ခိုင်မြဲရေးတွေ ရရှိဖို့အတွက် အားလုံးကို ရင်ဆိုင် တိုက်ပွဲဝင်ပြီး ခရီးရှည်တစ်ခုကို ဖြတ်သန်းလာခဲ့ရာက ကိုယ်လျှောက်ခဲ့တဲ့ ခရီးစဉ်ကို သတိရလို့ အမှတ်တမဲ့ နောက်ပြန် လှည့်ကြည့် မိတယ်။

အဲဒီလို ပြန်လှည့်ကြည့်မိလိုက်တဲ့အခါမှာ ခရီးစဉ်တစ်ခုတည်းက ကျကျန်ရစ်ခဲ့တဲ့ ကျွန်တော့်ခြေရာတွေဟာ ပုံစံမမှန် ဖြစ်နေတာကိုတွေ့လိုက်ရတော့ ပြန်လည်ဆင်ခြင်၊ သုံးသပ်မိတယ်။

ကာယကံ-ဝစီကံ-မနောကံနဲ့ ဖောက်ပြန်၊ ကျူးလွန်၊ ပြစ်မှားမှုတွေ၊ အတ္တကြီးမှုတွေ၊ ဆုံးရှုံးမှုတွေ ရောထွေး ရှုပ်ယှက်ခတ် နေတဲ့ ကျွန်တော့်ခြေရာတွေဟာ ရွဲ့စောင်းနေပါတယ်။

အောင်မြင်ကျော်ကြားမှုရဲ့ နောက်ကွယ်က ဒဏ်ရာပေါင်း မြောက်မြားစွာနဲ့ ကြေမ့ စုတ်ပြတ်နေတဲ့ ကိုယ့်နှလုံးသား ခြေရာကို ကိုယ်ပြန်မြင်ရပေမယ့် မပီပြင်ဘူး။ ခပ်ဝါးဝါးဖြစ်နေတယ်။

ရိုင်းရိုင်းစိုင်းစိုင်း၊ ကြမ်းကြမ်းတမ်းတမ်း၊ ကျွန်တော့်ခြေရာတွေကြောင့် ကြေမ့ ညစ်ပတ်နေတဲ့ နှလုံးသား အပိုင်းအစတွေကို တစ်စစီကောက်၊ လက်သီးဆုပ်ထဲ စုထည့်ပြီး လောကထဲက အစိမ်းရောင် မျက်လုံးတွေကို စိန်ခေါ် တိုက်ခိုက်ရမလား။ ဒါမှမဟုတ် ဒီထဲက လွတ်အောင် ရုန်းထွက်ရမလား။

အဲဒီလို စဉ်းစား၊ တွေးတောနေချိန်မှာ ကျွန်တော့်ဘဝဟာ ထွက်ပေါက်မရှိတော့ဘူး။ ဆူးချွန်ဆူးခက်တွေ အပြည့်နဲ့ ပိန်းပိတ်အောင် မှောင်နေတဲ့ ချောင်ထဲမှာ ကျွန်တော်တစ်ယောက်တည်း ဖြစ်နေမှန်း သတိထားမိသွားတယ်။

အို... လောကထဲကို ငါတစ်ယောက်တည်း ဘာမှမရှိ၊ ဘာမှမသိဘဲ ရောက်လာခဲ့တာပဲ။ သေတော့လည်း တစ်ယောက်တည်း ပဲဟာ ဘာအရေးတုန်း၊ ဒါတွေဟာ လောကရဲ့ သစ္စာတရားပဲလို့ အံကြိတ်မိတယ်။

အံကြိတ်နေဆဲမှာပဲ မဖြစ်သေးတုန်းက ဘဝနဲ့ ဖြစ်မှုအတွက် စတေးလိုက်ရတဲ့ ဆုံးရှုံးပျက်စီးမှုတွေ ရောထွေးနေတဲ့ မတည်မြဲမှု တွေကို အမှောင်ထဲမှာ ဝိုးတဝါးမြင်လာတယ်။

ဖြစ်နေသမျှ ပျက်နေဦးမှာပဲ။

ဒီတော့ ဖြစ်မှုရဲ့ အပေါ်မှာ စွဲလမ်းနေသင့်သလား၊ ပျက်ခြင်းရဲ့ အပေါ်မှာ စိတ်ဆင်းရဲနေသင့်သလား ။

ဖြတ်သန်းလာခဲ့ပြီးတဲ့ အချိန်တွေဟာ ဘယ်လိုမှ ပြန်မရနိုင်တော့ပါဘူးလေ။

ပစ္စုပ္ပန်ကာလဖြစ်တဲ့ အခုလက်ရှိအချိန်ကနေ ငါ့ရဲ့နောက်ဆုံး ထွက်သက်အထိ ဘာတွေလုပ်ရမလဲ။ ငါဘာတွေ လုပ်သင့်သလဲ။

ပစ္စုပ္ပန်ကာလမှာရော ဘယ်လိုပုံစံနဲ့ တည့်တည့်နေရမလဲ။

ဒီလို တွေဝေနေဆဲ အချိန်မှာ

မေတ္တသုတ်

ဆရာဦးသုခရေးတဲ့ မေတ္တသုတ်

ဒီစာအုပ်ဟာ ကျွန်တော်ရဲ့ သိပ်သည်းစွာ မှောင်မည်းနေတဲ့ ချောင်ထဲကနေ အလင်းရောင်တစ်ခု ရှိရာကို ဆွဲထုတ်ပေး လိုက်တာပဲ

မေတ္တသုတ်ကို ဖတ်လိုက်တဲ့အခါမှာ ဆရာဦးသုခ ရေးသလို ကျွန်တော်နားလည်လိုက်တာကို အကြမ်းအားဖြင့်တင်ပြရလျှင် မေတ္တသုတ် ရွတ်ဆိုတဲ့သူဟာ (၁၅)ချက်သော ကိုယ်ကျင့်တရားကို အရင်ကျင့်ရမယ်တဲ့.....

- (၁) မိမိကိုယ်ကို မိမိယုံကြည်ပြီး စွမ်းဆောင်နိုင်သူ ဖြစ်ရမယ်တဲ့။
- (၂) သူတစ်ပါးက မိမိကို ကြည်ညိုခံနိုင်ဖို့ထက်၊ မိမိကိုယ်မိမိ ကြည်ညိုနိုင်အောင် အလွန်တရာ ရိုးသားဖြောင့်မတ်သူ ဖြစ်ရမယ်တဲ့။
- (၃) ဆိတ်ကွယ်ရာအရပ်မှာ ကာယကံ - ဝစီကံ - မနောကံနဲ့ တစ်ရံတဆစ်မျှ ဖောက်ပြန်ကျူးလွန်ခြင်း အလျင်းမရှိအောင် နေနိုင်သူ ဖြစ်ရမယ်တဲ့။
- (၄) သူတစ်ပါးက မိမိအား ဆုံးမခြင်းကို လိုက်နာဖို့ထက်၊ မိမိကိုယ်ကို မိမိ ဆုံးမနိုင်သူ ဖြစ်ရမယ်တဲ့။

- (၅) ကာယကံ-ဝစီကံ-မနောကံ သုံးပါးလုံးမှာ ခက်ထန်ခြင်း၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း မရှိဘဲ နူးညံ့သိမ်မွေ့သူ ဖြစ်ရမယ်တဲ့။
- (၆) နည်းအမျိုးမျိုးသော မာန၊ မောဟတရားတွေ မိမိစိတ်ထဲကို ဝင်မလာအောင် သတိနဲ့ဖယ်ထုတ်နိုင်သူ ဖြစ်ရမယ်တဲ့။
- (၇) အရာရာကို အတိုင်းထက်အလွန် မဖြစ်အောင် သတိနဲ့ လက်ခံပြီး ရသမျှကို ကျေနပ်ခြင်း၊ သူတစ်ပါး ရထားတာတွေနဲ့ နှိုင်းပြီး ကိုယ်ရတဲ့အပေါ်မှာ မကျေနပ် မဖြစ်ဘဲ နှစ်သက်စွာ သုံးဆောင်နိုင်သူ ဖြစ်ရမယ်တဲ့။
- (၈) မိမိကြောင့် သူတစ်ပါးမှာ ခက်ခဲ ပင်ပန်းခြင်း မရှိအောင် အလိုက်သိစွာ နေထိုင်၊ စားသောက်နိုင်သူ ဖြစ်ရမယ်တဲ့။
- (၉) ရတဲ့အချိန်လေးတွေမှာ ပီပြင်တဲ့ မေတ္တာတရားကို ကျင့်ကြံပြီး၊ ပေးဆပ်၊ ဝေငှနိုင်ဖို့အတွက် အမှုကိစ္စတွေ နည်းပါးအောင် သတိထားနေနိုင်သူ ဖြစ်ရမယ်တဲ့။
- (၁၀) မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာန်း စီးဖြန်းတဲ့အခါမှာ ဟိုဟာ နောက်ဆံတင်း၊ ဒီဟာ နောက်ဆံတင်းပြီး နေ့ရွှေ၊ ညရွှေကာ ပျင်းရိခြင်းမရှိဘဲ ပေါ့ပါး၊ ဖျတ်လတ်၊ ကျင့်ကြံ၊ အားထုတ်နိုင်သူ ဖြစ်ရမယ်တဲ့။
- (၁၁) ကောင်းသော အာရုံကို တွေ့မြင် ကြားသိတဲ့အခါမှာ တပ်မက်ခြင်း မဖြစ်အောင် စောင့်စည်းခြင်း၊ မကောင်းသော အာရုံကို တွေ့မြင် ကြားသိတဲ့အခါမှာ ဒေါသထွက်အောင် ဆင်ခြင်၊ ထိန်းသိမ်းနိုင်သူ ဖြစ်ရမယ်တဲ့။
- (၁၂) မိမိတို့နဲ့ ပတ်သက်တဲ့ ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းဟူသမျှတွေမှာ မှားယွင်း၊ တိမ်းချော်မှုတွေ မရှိအောင်၊ ကောင်းစွာပြီးအောင် ဆင်ခြင်တုံ တရားနဲ့ မျှော်ခေါ်၊ ချင့်ချိန်နိုင်သော ပညာရှိသူ ဖြစ်ရမယ်တဲ့။
- (၁၃) ကာယကံ-ဝစီကံ-မနောကံ စသော ကံ(၃)ပါးစလုံးမှာ ကြမ်းတမ်း၊ ရိုင်းစိုင်းသော အမှုအရာတွေ မရှိသူ ဖြစ်ရမယ်တဲ့။
- (၁၄) မက်မော တွယ်တာခြင်း၊ စွဲလမ်း ငြိတွယ်ခြင်း ကင်းစွာ နေထိုင်၊ ကျင့်ကြံနိုင်သူ ဖြစ်ရမယ်တဲ့။
- (၁၅) ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားနဲ့ ပညာရှိ၊ သူတော်သူကောင်းတွေ ကဲ့ရဲ့မည့် အမှုမှန်သမျှကို အနည်းငယ်မျှပင် မပြုကျင့်သူ ဖြစ်ရမယ်တဲ့။

အထက်ကို ဘဝင်၊ အောက်ကို အဝီစိ၊ စကြဝဠာ အနန္တနဲ့ (၃၁)ဘုံဖြစ်ခြင်း၊ ပျက်ခြင်း သံသရာအတွင်း ကျင်လည်နေကြတဲ့ ရှိရှိသမျှသော သုခိတ၊ ဒုက္ခိတ၊ ဝေနေယျ သတ္တဝါအပေါင်းအပေါ်မှာ တစ်ဦးတည်းသော နို့စို့အရွယ် သားငယ်ကို နို့ချိုတိုက်ကျွေးနေစဉ် အတိုင်းအတာမရှိ ကျယ်ပြန့်လွန်းစွာ အမြဲတစေ မေတ္တာထားတဲ့ မိခင်ကဲ့သို့ စိတ်ထားမျိုး ထားနိုင်ဖို့အတွက် အဲဒီ (၁၅)ချက်သော ကျင့်စဉ်တွေကို ကျင့်ရမယ်တဲ့။

- ထူးဆန်းလွန်းပါဘိ။
- စိတ်ဝင်စားစဖွယ် ကောင်းလွန်းပါဘိ။
- လူ့လောကထဲမှာ ကိုယ်မလုပ်ရသေးတာတွေ လုပ်ရဦးမှာပါလားလို့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် တစ်ယောက်အနေနဲ့ သဘောပေါက်မိတယ်။
- ချောင်ထဲမှာ ပိတ်ပြီး ထွက်ပေါက်မရှိဘူးလို့ ထင်ထားတဲ့အချိန်မှာ အဲဒီ စိတ်ရဲ့ ကျင့်စဉ်တွေကြောင့် ဘဝရဲ့ ထွက်ပေါက်ကို တွေ့သွားတယ်။ အဲဒီ ထွက်ပေါက်ဟာ ကျွန်တော်ရှာဖွေနေတဲ့ စိတ်ရဲ့ ထွက်ပေါက်ပဲ။
- ဒီထွက်ပေါက်ကနေ ထွက်နိုင်အောင် ဘာတွေလုပ်ရမလဲ။
- စိတ်ကို ပြုပြင်၊ ပြောင်းလဲပစ်ရမယ့် အဖြေကို တွေ့တယ်။ သူများတွေကို ပေးဖို့အတွက် ကိုယ့်မှာ အရင်ရှိအောင် လေ့ကျင့်ဖို့ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားရဲ့ တရားတော် အရိပ်အောက်မှာ ခိုလှုံလိုက်တယ်။
- ဘုရား-တရား-သံဃာ ရတနာ(၃)ပါးကို ဦးထိပ်ပန်ဆင်မိတယ်။
- ဒီလို တရားတော်ထဲက ကျင့်စဉ်တွေကို အောင်မြင်စွာ ကျင့်ကြံခဲ့ပြီးဖြစ်လို့ ဗုဒ္ဓဘုရားအဖြစ်ကို ခံယူတော်မူသည့် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ဘုရားရယ်၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူသော တရားအစစ်အမှန်များနှင့် ကျင့်ကြံ၊ အားထုတ်၊ ပွားများ၊ ဆောက်တည်နေတဲ့ သံဃာတော်မြတ်တွေကို ဦးခိုက်၊ ရှိခိုးလိုက်ရုံနဲ့ မပြီးသေးဘူး။
- ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတဲ့ တရားတော်အတိုင်း ကျင့်ကြံ၊ အားထုတ်ဖို့က အဓိကအကျဆုံးပါပဲဆိုတာ ထပ်သိလာတယ်။
- ဒီတရားတော်တွေကို သိဖို့ထက် စက္ကန့်မလပ် စိတ်ထဲမှာ ရှိနေဖို့ ကျင့်ကြံ၊ အားထုတ်ရမယ်။ ကိုယ်သိထားတဲ့ တရားတော်ရဲ့ ကျင့်စဉ်တွေကို ကိုယ့်အသိဉာဏ်ထဲမှာ အမြဲရှိနေဖို့ဆိုတာ သူများ လာလုပ်ပေးလို့မရဘူး။
- ကိုယ်သိတာတွေ ကိုယ့်မှာရှိဖို့ ကျင့်တဲ့နေရာမှာ ဒီတရားတော်အတိုင်း ကျင့်နိုင်တယ်၊ မကျင့်နိုင်ဘူးဆိုတာ သူများတွေ သိဖို့ထက်၊ ကိုယ်ကိုယ်တိုင် သိဖို့ပဲလိုတယ်။
- ဒီနေရာမှာ မိမိသည်သာ အဓိကကျလာတာကို သွားမြင်တယ်။
- ထွက်ပေါက်ပိတ်နေတယ်လို့ ထင်နေတာ စိတ်ကဖြစ်တာ
- ထွက်ပေါက် ပွင့်သွားပြီကို သိလိုက်တာ စိတ်ကဖြစ်တာ

ဒေါသထွက်လိုက်တာ စိတ်ကဖြစ်တာ
 ဝမ်းသာကြည်နူးလိုက်တာ စိတ်ကဖြစ်တာ
 မကျေမနပ်ဖြစ်တာ စိတ်ကဖြစ်တာ
 ကိုယ်ချင်းစာ တရားထားတာ စိတ်ကဖြစ်တာ
 ခွင့်လွှတ်တယ်၊ သည်းခံတယ်ဆိုတာ စိတ်ကဖြစ်တာ
 ဖြစ်တာတွေ၊ ပျက်တာတွေကို လိုက်မှတ်နေတာ စိတ်အသိဉာဏ်ကလုပ်တာ
 ဝင်သက်၊ ထွက်သက်ကို မှတ်တာ စိတ်အသိဉာဏ်ကလုပ်တာ
 တရားထိုင်တယ်ဆိုတာတွေ၊ ပုတီးစိပ်တယ် ဆိုတာတွေဟာ စိတ်အသိဉာဏ်ကလုပ်တာ
 ဝိပဿနာရှုတယ် ဆိုတာကလည်း စိတ်အသိဉာဏ်ကလုပ်နေတာပဲ

သူတစ်ပါး အသက်ကို သတ်ခြင်း၊ သူတစ်ပါး ပစ္စည်းကို ခိုးယူခြင်း၊ သူတစ်ပါး အကျိုးစီးပွားကို ထိခိုက်နစ်နာအောင် ရည်ရွယ်ပြီး လိမ်လည်ခြင်း၊ ကုန်းတိုက်ခြင်း၊ မုသားပြောဆိုခြင်း၊ မိမိစိတ်ကို မိမိ လိမ်လည်ခြင်း၊ သူတစ်ပါး သားမယား၊ သူတစ်ပါး သားပျို၊ သမီးပျို၊ (၇)ရက်သားသမီးနဲ့ ဝေနေယျ သတ္တဝါတွေကို ပြစ်မှား၊ ကျူးလွန်၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း၊ နှိပ်စက်ခြင်း၊ သေရည်၊ အရက်စတဲ့ မူးယစ်ဆေးဝါးများကို သုံးစွဲ၊ သောက်စား၊ မူးယစ်ခြင်းတည်းဟူသော ငါးပါးသော သီလကို မကျူးလွန်မိအောင် ဆောက်တည်တာဟာ စိတ်အသိဉာဏ်ပဲ။

ဖောက်ပြန်၊ ကျူးလွန်တာ စိတ်ကဖြစ်တာ
 တပ်မက်စွဲလမ်းတာ စိတ်ကဖြစ်တာ
 သူတစ်ပါးကို မေတ္တာထားတာ စိတ်ကဖြစ်တာ
 သူတစ်ပါးကို သနားကရုဏာဖြစ်တာ စိတ်ကဖြစ်တာ

သူတစ်ပါး ချမ်းသာတာကို မလိုတမာမဖြစ်ဘဲ မိမိစိတ်ချမ်းသာသကဲ့သို့ ကျေကျေနပ်နပ်၊ ဝမ်းမြောက်မိတာ စိတ်ကဖြစ်တာ ဘယ်သူတွေ ဘယ်လောက်ပဲ တရားပျက်ပျက်၊ ကိုယ်က မပျက်အောင်နေတာ စိတ်က အခြေခံတာ။

ဒီကိစ္စတွေ အားလုံးချုပ်ကြည့်လိုက်ရင် စိတ်ကသာ လူတွေကို ခိုင်းနေတာ။
 ကျွန်တော့် ဘဝတစ်လျှောက်လုံး ထွက်ပေါက်တွေ ပိတ်နေတာဟာ ဒီစိတ်တွေကြောင့်ဆိုတာကို သွားတွေ့တယ်။
 ဒီစိတ်တွေကို ဘယ်သူက အတင်းအဓမ္မ တိုက်တွန်း၊ ခြိမ်းခြောက်ပြီး ခိုင်းနေသလဲ။

ဘယ်သူကမှ ခိုင်းတာ မဟုတ်ဘူး။ ကိုယ့်စိတ်ထဲကို ဝင်လာတဲ့ ကိလေသာစိတ်တွေကြောင့် ကိုယ့်ကို ပြန်ခိုင်းနေတာ သိလိုက်တယ်။

ဪ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတဲ့စိတ်သာ အရေးကြီးဆုံးဆိုတာ ဟုတ်ပါလားလို့ သဘောပေါက်မိတယ်။

ကျွန်တော်တို့ ကိုးကွယ်နေတဲ့ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားဟာ ဒီစိတ်တွေရဲ့ သဘောတွေကို ထိုးထွင်း၊ သိအောင် ကျင့်နိုင်ခဲ့သူသာ ဖြစ်ပေမည်။

သူ့လို ကျင့်နိုင်ရင် သူ့လိုပဲ လောက သံသရာဆင်းရဲခြင်းရဲ့ ထွက်ပေါက်ကို ရကြမှာပဲလို့ တွေးမိတဲ့ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားဟာ စေတနာ၊ မေတ္တာအပြည့်နဲ့ ဒီတရားတော်တွေနဲ့ ကျင့်စဉ်တွေကို ကမ္ဘာသူ၊ ကမ္ဘာသားတွေအတွက် ထားခဲ့တယ်။

ထွက်ပေါက် ပိတ်နေတဲ့အချိန်မှာ ဒီလို အသိတရားတွေနဲ့ ကိုယ့်ဘဝကိုယ် ဆင်ခြင်၊ သုံးသပ်၊ ဆန်းစစ်လိုက်တော့ ငြိမ်းချမ်း သွားတယ်။ အမြဲတမ်းသာ ကျင့်ကြံ၊ အားထုတ်နိုင်ရင် မကျေမနပ် ဖြစ်နေတာတွေ၊ မပြည့်စုံမှုတွေ၊ ဆင်းရဲခြင်း ဒုက္ခတွေဟာ ကိုယ်သတိမထားမိလို့ ဖြစ်နေတာပဲဆိုတာ သိလိုက်တော့ အလွယ်တကူ ဖြေရှင်းနိုင်မှာပဲလို့ ယုံကြည်လာတယ်။

ဗုဒ္ဓ-သရဏံ-ဂစ္ဆာမိ၊ ဓမ္မ-သရဏံ-ဂစ္ဆာမိ၊ သံဃံ-သရဏံ-ဂစ္ဆာမိ ဆိုတဲ့ သရဏံဂုဏ် (၃) ပါးထဲက **ဓမ္မ-သရဏံ-ဂစ္ဆာမိ** ရဲ့ အနှစ်သာရကို ကျွန်တော်နားလည်လိုက်ပါပြီ။

ဓမ္မတရားတော်မြတ်ကို ကိုယ်တိုင်ကျင့်ကြံ၊ အားထုတ်၊ ပွားများ၊ တည်ဆောက်ခြင်းဖြင့် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားကို ပူဇော် ကန်တော့ပါတယ်။

ဤသို့ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်အတိုင်း ကျင့်ကြံ၊ အားထုတ်၊ ပွားများ၊ ဆောက်တည်ခြင်းကြောင့် သုခိတ၊ ဒုက္ခိတ၊ ဝေနေယျ သတ္တဝါအပေါင်း၊ ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ကျန်းမာချမ်းသာကြပါစေ။

စာပေလုပ်သား မဂ္ဂဇင်း
 ၁၉၈၆၊ စက်တင်ဘာ

ပြာ

ဝိညာဉ်ကင်းမဲ့နေပြီဖြစ်သော ဦးဘမော်၏ရုပ်အလောင်းသည် အဖိုးတန် ကျွန်းခုတ်ကြီးပေါ်တွင် ငြိမ်သက်စွာ လဲလျောင်းလျက် ရှိနေပါသည်။

ဦးဘမော်၏ ကိုယ်ခန္ဓာပေါ်တွင် လွှား၍တင်ထားသော ဇာပဝါပါးမှ တစ်ဆင့် ဦးဘမော်၏မျက်နှာကို ဝိုးတဝါး မြင်နေရသည်။

မှိတ်ထားသော မျက်လုံး၊ ပိတ်ထားသော နှုတ်ခမ်းအစုံနှင့် မျက်နှာအကျမှာ အသုဘမချခင်၊ မပုပ်မသိုးအောင် ဆေးထိုးထား၍ ညိုပုပ်နေသော်လည်း သက်ရှိထင်ရှား ရှိစဉ်က ဦးဘမော်သည် တူနေကြီးမားကြောင်း၊ ဂုဏ်ရှိန် ထည်ဝါကြောင်း သိသာလွန်းသည်။

ရုပ်အလောင်းဘေးတွင် ယှဉ်လျက်ချထားသော ခေါင်းသေတ္တာမှာ အဖိုးတန်သစ်ကိုထွင်ပြီး ဖဲစတိုးဖြင့် မွမ်းမံထားသဖြင့် အထူးအော်ဒါမှာပြီး လုပ်ထားကြောင်း ပေါ်လွင်နေသည်။

ခေါင်းသေတ္တာတွင် ကမ္မည်းထိုးထားသော ဦးဘမော်၏ အသက်နှင့် ဘွဲ့ထူး၊ ဂုဏ်ထူးအရည်အချင်းများမှာ ရှည်လျားလွန်းသဖြင့် တရားဥပဒေလောကတွင် ဉာဏ်ပညာကြီးသူ၊ ဝါရင့်သူ၊ ဗဟုသုတအတွေ့အကြုံ ရင့်သန်ကြွယ်ဝသူ တစ်ယောက်ဟု ခန့်မှန်းနိုင်ပေသည်။

“ကဲဟေ့ . . . (၂)နာရီထိုးပြီ။ ထွက်ဖို့ လုပ်ကြတော့”

ခန့်ညားသော ယောက်ျားကြီးတစ်ယောက်၏ အသံကြောင့် အိမ်တွင်းရှိလူများနှင့် အိမ်အပြင်ဘက်တွင် ရောက်ရှိနေကြသော လူများတို့သည် လှုပ်လှုပ်ရှားရှား ဖြစ်သွားလေတော့သည်။

ဦးဘမော်၏ သားသမီးများက ဦးဘမော်၏ ရုပ်အလောင်းကို ခုတ်ပေါ်မှ ယုယစွာပွေ့ချီပြီး ခေါင်းအတွင်းသို့ ညင်သာဖြည်းညင်းစွာ ထည့်သွင်းလိုက်လေသည်။

ဦးဘမော် သက်ရှိ ထင်ရှားရှိစဉ်က ပိုင်ဆိုင်သော သိန်းပေါင်းများစွာထဲမှ မတ်စေ့တစ်စေ့ကို ရွေးချယ်ပြီးနောက် ဦးဘမော်၏ အာခံတွင်းသို့ ထည့်လိုက်သည်။

ထို မတ်စေ့တစ်စေ့သည် သူဌေးကြီး ဦးဘမော်အတွက် နောက်ဆုံး လက်ခံလိုက်နိုင်သော ငွေကြေး ပမာဏပင် ဖြစ်ပေသည်။

ကွယ်လွန်သူ ဦးဘမော်၏ သားအကြီးဆုံးသည် ဩဇာ၊ တိက္ကိမကြီးသူတစ်ဦး ဖြစ်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ ဒုတိယသားသည် အထူးကုဆရာဝန် ဖြစ်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ တတိယသမီး၏ အိမ်ထောင်ဖက်သည် အထူးကုဆရာဝန်ကြီး တစ်ယောက် ဖြစ်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ စတုတ္ထသားသည် ဌာနတစ်ခုမှ အရာရှိတစ်ယောက် ဖြစ်သည့်ပြင် သူ၏ အိမ်ထောင်ဖက် အမျိုးသမီးသည် မန္တလေးမှ ချမ်းသာကြွယ်ဝသော လုပ်ငန်းပိုင်ရှင်၏ တစ်ဦးတည်းသောသမီး ဖြစ်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ ပဉ္စမသမီးဖြစ်သော အငယ်ဆုံး အမျိုးသမီးသည် ဆေးတက္ကသိုလ်(၁)မှ နောက်ဆုံးနှစ် ကျောင်းသူ တစ်ဦးဖြစ်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ သားသမီးများ၏ ဂုဏ်သိက္ခာရှိမှု၊ ပညာအရည်အချင်း ပြည့်ဝမှုတို့အပြင်၊ ဦးဘမော်ကိုယ်တိုင်က ချမ်းသာကြွယ်ဝသော ပညာတတ်ကြီး တစ်ဦးဖြစ်ခြင်းတို့ကြောင့် ပတ်သက်ရာ၊ ပတ်သက်ရာ ဆွေမျိုး၊ မိတ်ဆွေ သင်္ဂဟအပေါင်း မြောက်မြားစွာဖြင့် ဦးဘမော်၏ ဈာပနအခမ်းအနားသည် အလွန်အလွန် ကြီးကျယ် ခမ်းနားစွာ စည်ကားသိုက်မြိုက် လွန်းလှပေတော့သည်။

အသုဘချရာ လမ်းတစ်လျှောက်တွင် မြင်ရသူများ အဖို့ . . .

‘ဒီလောက်များတဲ့ လူတွေ၊ ဒီလောက်များတဲ့ ကားတွေ အမှတ်တရပဲဟေ့’ ဟူ၍ ပြောရလောက်အောင် ဖြစ်စေတော့သည်။

ကြံတောသုသာန်အနီးရှိ ကြည့်မြင်တိုင်၊ အထက(၁)ကျောင်းရှေ့သို့ ဦးဘမော်၏ ရုပ်ကလာပ်ကို တင်ဆောင်လာသော နိဗ္ဗာန်ယာဉ် ရောက်ရှိချိန်တွင် ဦးဝိစာရလမ်းပေါ်ရှိ ဦးဘမော်၏ နေအိမ်မှ အသုဘပို့ယာဉ်များမှာ ထွက်လာနေဆဲ ရှိသေးသည်။

ထိုအချိန်တွင် ဝေဠုဝန်ဘက်မှ အသုဘချလာသော အသုဘယာဉ်တစ်စီးသည် မျက်နှာချင်းဆိုင် အရပ်မှ ဦးဘမော်၏ ဈာပနပို့ ကားတန်းရှည်ကြီးကို မြင်သဖြင့် အလျင်ဦးအောင် ဝင်နိုင်ဖို့အတွက် အမြန်မောင်း၍ ဝင်လိုက်သည်။

ဤသို့ အမြန်မောင်း၍ ဝင်လိုက်ကာမှ ဦးဘမော်၏ အသုဘယာဉ်နှင့် ခေါင်းချင်းဆိုင်တိုက်မိမလို ဖြစ်သွားပြီး ဂိတ်ပေါက်တွင် နှစ်စီးစလုံးဝင်မရဘဲ ပိတ်ဆို့သွားလေသည်။

တစ်ဦးတစ်ယောက်က အလျှော့ပေးမှ ဖြစ်မည့်အခြေအနေမျိုး ရောက်သွားချိန်တွင် ဦးဘမော်၏ ဈာပနအဖွဲ့မှ လူတစ်ယောက်သည် မျက်နှာထားတင်းစွာဖြင့် ဆင်းလာကာ ဟိတ်ဟန်ပြနေလေသည်။

တစ်ဘက်အဖွဲ့မှ ဆင်းရဲနွမ်းပါးဟန်ရှိသော မိန်းမရွယ်တစ်ဦးသည်လည်း နိဗ္ဗာန်ယာဉ် ကားမောင်းသူ ဘေးမှဆင်းလာပြီး သူတို့ အလျင်ဝင်ပါစေရဟု ကျိုးနွံစွာ တောင်းဆိုသည်။

ထိုအမျိုးသမီးမှာ တစ်ဘက်အဖွဲ့မှ တစ်ဦးတည်းသော အသုဘပို့သူ ဖြစ်လေသည်။ ကားမငှားနိုင်သဖြင့် ခေါင်းသယ်သည့် နိဗ္ဗာန်ယာဉ်နှင့်အတူ အသုဘချရန် လိုက်ပါလာခြင်း ဖြစ်သည်။ မီးသဂြိုဟ်ရာ ဌာနသို့ ရောက်ရမည့် အချိန်ထက်များစွာ နောက်ကျနေပြီ ဖြစ်၍ စိတ်စောနေပုံလည်း ရလေသည်။

ဦးဘမော်အဖွဲ့မှ လူကလည်း သူတို့ရှေ့က စုတ်ချာလွန်းသော အသုဘရှင်ကို အလျင်ဝင်ခွင့်ပြုလျှင် နိမိတ်မကောင်းဟု ယူဆကာ သူတို့ပဲ အလျင်ဝင်မယ်ဟု အရေးဆိုသည်။

ထိုသို့ သူအလျင်ဝင်မယ်၊ ငါအလျင်ဝင်မယ်နှင့် အပြန်အလှန် ငြင်းခုံနေကြသဖြင့် အသုဘ လိုက်ပို့ကြသည့် ကားများထဲမှ လူများမှာလည်း ဘာလုပ်ရမှန်းမသိ ဖြစ်ကုန်တော့သည်။

အတန်ကြာမှ မိန်းမရွယ်က အလျှော့ ပေးလိုက်လေသည်။

ဦးဘမော်၏ ဈာပနအဖွဲ့သည် ကြားမှဖြတ်၍ မဝင်နိုင်အောင် တစ်စီးနှင့်တစ်စီး ကပ်၍မောင်းကာ ကြိတောသုသာန်ဝင်းထဲသို့ အနိုင်ရစွာ ဝင်သွားကြသည်။

မိန်းမရွယ်သည် သူ့ရှေ့မှ ထွက်သွားကြကုန်သော ကားတန်းရှည်ကို ကြည့်ရင်း . . .

“ငါ့နှလုံးနှောင့် အချိန်ထိ အရှုံးပေးနေရတုန်းပါပဲလား။ ကိုအုန်း . . . ရှင်ဟာ ကျွန်မဘဝကို လူတကာ အနိုင်ကျင့်ဖို့အတွက် ဘယ်အချိန်ထိ နှိပ်စက်နေဦးမှာလဲ” ဟု နိဗ္ဗာန်ယာဉ်ထဲမှ ခင်ပွန်းဖြစ်သူ၏ ရုပ်ကလာပ်ရှိရာကို မကျေနပ်စွာ လှည့်ပြောလိုက်လေသည်။

သူ့လင်တော်မောင် အသုဘကိစ္စပြီးလျှင် ဆက်လက် တာဝန်ယူ ဖြေရှင်းရမည့် သူမ၏ လက်ရှိဘဝကို မြင်ယောင်လာသည်။ ဦးအုန်း ဘဝပျက်သောအချိန်ကျမှ သူနှင့် အိမ်ထောင်ကျခဲ့ရ၍ ဦးအုန်း၏ ပထမအိမ်ထောင်မှ ပါလာသော လူမမည်ကလေး (၄)ယောက်နှင့်အတူ ဒုက္ခရောက်ရတော့မည့် သူ့ဘဝရှေ့ရေးကို စိတ်ဆင်းရဲစွာတွေးမိသည်။ ဦးအုန်း ဈာပနကိစ္စတွင်လည်း နိဗ္ဗာန်ယာဉ် မောင်းသူက ကားခမယူဘဲ အခမဲ့လိုက်ပို့၍သာ တော်တော့သည်။ ရပ်ကွက်ထဲမှ အသုဘလိုက်ပို့လိုသူများ ရှိသော်လည်း ကားငှားစရိတ် မရှိသဖြင့် တောင်းပန်ပြီး ထားခဲ့ရသည်။ ရပ်ကွက်တွင်းမှာ အပ်ထားခဲ့ရသော လင်ပါကလေး(၄)ယောက်၏ ညနေစာ ဖြေရှင်းရေးကိစ္စကို အလန့်တကြား စဉ်းစားမိသည်။

မိန်းမရွယ်သည် ဤနေရာတွင် ဆက်လက်ရပ်တည်ရန် မစွမ်းနိုင်တော့ပေ။ အာရုံပြောင်းသည့်အနေဖြင့် နိဗ္ဗာန်ယာဉ်မောင်း သူအား စောင်းငဲ့ကြည့်လိုက်သည်။

“ဆရာကြီး ကျွန်မ ခင်ပွန်းအလောင်းကို ခဏလေး စောင့်ပေးပါ။ ခဏလေးပါရှင်။ မီးသဂြိုဟ်တဲ့ဌာန တာဝန်ခံက ကျွန်မကို အချိန်မီရောက်အောင် ဟိုနေ့တည်းက အတန်တန် မှာထားတာရှင်။ သဂြိုဟ်စရိတ် ငွေအစိတ် ပြည့်အောင် ရှာနေတာနဲ့ နောက်ကျသွားတာ။ ဒီကားတွေနောက်က ရှင်လိုက်ခဲ့တော့။ ကျွန်မဟိုကပဲ စောင့်နေတော့မယ်။” ဟုပြောဆိုကာ ကြိတောသုသာန်တွင်းရှိ ဂူများကြားထဲမှ ဖြတ်ကာ မီးသဂြိုဟ်ရာဌာနသို့ သုတ်ခြေ တင်တော့သည်။

ဦးဘမော်၏ သားသမီးများက ဦးဘမော်၏ ရုပ်အလောင်းအား နောက်ဆုံးကြည့်ခြင်းအားဖြင့် ခေါင်းအဖုံးဖွင့်ကာ ဂါရဝပြု နေကြသည်။

ဤသို့ ဂါရဝပြုရင်း ပူဆွေး ငိုကြွေးနေကြသည့် ဦးဘမော်၏ သားသမီးများထဲမှ အငယ်ဆုံးဖြစ်သော ဆေးကျောင်းသူလေး၏ ငိုကြွေးဟန်မှာ မြင်ရသူအဖို့ ထိခိုက်၊ ကြေကွဲစေတော့သည်။

သူမအနေနှင့် ဖခင်ဖြစ်သူ ဦးဘမော်လို လူမျိုး၏ ကြီးကျယ်လွန်းသော ဂုဏ်သိက္ခာ၊ ပညာအရည်အချင်းများနှင့် တူညီသော သားနားခန့်ထည်သည့် အုတ်ဂူတစ်ခုကို မိခင်၏ အုတ်ဂူအနီးတွင် ဖခင်အတွက် အမှတ်တရအဖြစ် စိုက်ထူထားစေချင်သည်။

သို့သော် ဦးဘမော်၏ ရောဂါများကြောင့် မီးသဂြိုဟ်တာ အကောင်းဆုံးပဲဟု အစ်ကို၊ အစ်မများ၏ စီစဉ်မှုကို မတတ်သာသည့် အဆုံး၌ လက်ခံလိုက်ရခြင်းဖြစ်သည်။

ဦးဘမော်၏ ငြိမ်သက်နေသော မျက်နှာပြင်ကို ငေးကြည့်ရင်း . . . မီးသဂြိုဟ်ရာတွင် ဘယ်လိုဖြစ်မလဲဟု တွေးမိလိုက်သည့် ခဏတွင် ထိုဆေးကျောင်းသူလေးသည် ဖခင်ဖြစ်သူအား နှမြောတသစွာ အတင်းဖက်တွယ် ထားလေတော့သည်။

သူ့ဖခင်နှင့်အတူ လိုက်သေမည်ဟု တစာစာ အော်ဟစ် ငိုကြွေးလေသည်။ သူမ၏ အပြုအမူကြောင့် ရုတ်ရုတ်သဲသဲ ဖြစ်ကုန်တော့သည်။ ထိန်းမရ၊ သိမ်းမရ ရှုပ်ထွေးကုန်တော့သည်။

နောက်ဆုံး အစ်ကို၊ အစ်မများက ညီမလုပ်သူအား ဖျောင်းဖျါ ပြောဆို ဆွဲခေါ်ကာ ကြိတောသုသာန်မြေထဲမှ ထွက်ခွာ သွားချိန်တွင် ကျွန်းသားဖြင့်ပြုလုပ်ထားသော ဦးဘမော်၏ အဖိုးတန်ခေါင်းသေတ္တာကြီးသည် မီးရထား သံလမ်းများကို ဖြတ်၍ ကန့်လန့်ထည့်ထားသော သံလမ်း (သံဘီးလုံးများပျက်စီးကုန်ပြီ) များမှတဆင့် မီးသဂြိုဟ်ရာ အခန်း(၂) အတွင်းသို့ ရောက်ရှိသွားလေ တော့သည်။

အတွင်းတံခါးကို ပိတ်ပြီးနောက် အပြင်တံခါးကို ထပ်ဆင့်ပိတ်လိုက်ချိန်တွင် ဦးဘမော်၏ ကြီးကျယ်ခမ်းနားသော အဆောင်အယောင်များသည် ကြိတောသုသာန်မြေထဲမှ ရုတ်တရက် မျက်လှည့်ပြလိုက်သကဲ့သို့ ပျောက်ကွယ် ရှင်းသွားတော့သည်။

ထိုအခါမှ ကြိတောဂိတ်ဝတွင် စောင့်နေခဲ့ရသော ဦးအုန်း၏ဈာပန နိဗ္ဗာန်ယာဉ်သည် မီးသဂြိုဟ်ရာ ဌာနရှိရာသို့ ဝင်ရောက် လာလေသည်။ ကြိုတင်ရောက်နှင့်နေသော မိန်းမရွယ်သည် အလုပ်သမားအဖွဲ့၏ အကူအညီဖြင့် နိဗ္ဗာန်ယာဉ်ထဲမှ သူမခင်ပွန်း၏ ရုပ်ကလာပ်ကိုထုတ်ယူပြီး သံဘီးတပ်လှည်းပေါ် တင်လိုက်သည်။ မိန်းမရွယ်၏ အပြုအမူများသည် သေဆုံးသွားသူကို ဇာချဲ့မနေ တော့ဘဲ အိမ်တွင်ကျန်ခဲ့သော အသက်ရှင်သူများ၏ လက်ရှိအခြေအနေကိုရှင်းရန် တွေးတောပူပင် ကြောက်လန့်နေပုံရလေသည်။

သဂြိုဟ်ဌာန တာဝန်ခံလုပ်သူက သံဘီးတပ်လှည်းကို တွန်းရင်း . . . “ကြည့်ဦးမလား . . .” ဟု မေးရာတွင် မိန်းမရွယ်သည် . . . “တော်ပြီ တစ်သက်လုံး အနိုင်ယူ၊ ဒုက္ခပေးတဲ့ဟာကြီး သွားတော့” ဟု သံယောဇဉ်ကင်းစွာ ပြောလိုက်သည်။ သက်ဆိုင်ရာ စာရွက်စာတမ်းများကို တာဝန်ခံလုပ်သူအား လှမ်းပေးပြီး မီးသဂြိုဟ်ရာ အခန်းတွင်းသို့ ခင်ပွန်းဖြစ်သူ၏ အလောင်းကို ထည့်လိုက်သည်ကိုပင် မကြည့်တော့ဘဲ ကျောခိုင်း ထွက်သွားတော့သည်။

တာဝန်ခံသည် ထိုမိန်းမရွယ်အား စောစောက ဆေးကျောင်းသူလေးနှင့် နှိုင်းယှဉ်ပြီး အံ့ဩစွာ ငေးမော ကြည့်နေသည်။ ပြီးမှ အခန်း(၂) တံခါးကို ဖွင့်လိုက်သည်။

ဦးဘမော်၏ ရုပ်အလောင်းသည် မီးတဟုန်းဟုန်း တောက်လောင်နေဆဲ။ မီးလောင်နေသော ဦးဘမော်၏ အလောင်းကို သံချောင်းရှည်များဖြင့် ထုရိုက်ချိုးဖဲ့ကာ အောက်ချိုင့် ကလိုင်တွင်းသို့ ထိုးသွင်းလိုက်ပြီးနောက် ကျောခိုင်း ထွက်ခွာသွားသူ မိန်းမရွယ်၏ ခင်ပွန်းဖြစ်သူ ဦးအုန်း၏ အလောင်းကို အပေါ်မှဆက်လက်၍ ထည့်သွင်းလိုက်သည်။

ဦးအုန်း၏ အလောင်းသည် ဤတစ်နေ့တာအတွက် နောက်ဆုံးသဂြိုဟ်ရမည့် အလောင်းဖြစ်လေသည်။

ဂျပန်ပြည်လုပ် မော်တာ(၁၅)ကောင်အား ကိုယ်စီရှိသော မီးစက်ကြီးနှင့် တရုတ်ပြည်လုပ် မီးစက်ကြီးတို့၏ အပူရှိန်ကြောင့် အလောင်းများသည် နာရီပိုင်းအတွင်း လောင်ကျွမ်း၊ ကြေမွကာ ပြာအဖြစ် ရောက်ရှိသွားလေသည်။

၎င်းပြာများသည် လူတို့၏အဆီ ပါသောကြောင့် မြေဩဇာအဖြစ်ပင် အသုံးမဝင်နိုင်ပေ။

ဦးဘမော်၏ ပြာများသည်လည်းကောင်း၊ ဦးအုန်း၏ ပြာများသည်လည်းကောင်း၊ အခန်း (၁)၊ (၂)၊ (၃)၊ (၄)၊ (၅)ထဲမှ တစ်နေ့တာ မီးရှို့ထားသော လူတန်းစားပေါင်းစုံတို့၏ ပြာများသည်လည်းကောင်း၊ အမှိုက်သိမ်းသည့် လက်တွန်းလှည်းမှတစ်ဆင့် သဂြိုဟ်စက် အနောက်ဘက်ရှိ တွင်းတစ်ခုထဲသို့ သွန်ချလိုက်ချိန်တွင် အားလုံးသည် အရောရော အနှောနှော ဖြစ်၍ သွားချေပြီတည်း။

မဟေသီ မဂ္ဂဇင်း
၁၉၈၆၊ အောက်တိုဘာလ

ပိုင်ရှင် ဘယ်သူလဲ

စာပေလုပ်သား အတွက် တစ်ခုခု ရေးပေးပါတဲ့ . . . ။

ကိုမြတ်ခိုင်ရဲ့ တောင်းဆိုမှုဟာ ကျွန်တော့်ဘဝရဲ့ လက်ရှိအခြေအနေတွေကို ထပ်ဆင့်ရှုပ်ထွေးသွားစေပါတယ်။ တကယ်တော့ ကိုမြတ်ခိုင် ပြောထားတာ ကြာပါပြီ။

ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်က မေ့နေတာပါ။ ပြီးခဲ့တဲ့ တနင်္ဂနွေနေ့က ကျွန်တော်တို့အိမ်မှာ လာဘာမုနိ နဂါးရုံဘုရား(၁၀)ဆူကို အလှည့်ကျ ဗုဒ္ဓဒါနပြုနေတဲ့အချိန်မှာ ကိုမြတ်ခိုင် ရောက်လာတယ်။ သူပြောထားတဲ့စာ၊ ရေးပြီး ပြီးလား . . . တဲ့။

ရော . . . ခက်ပြီ။ မရေးရသေးဘူး။ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲမှာ ဘုရားတွေ လှူလိုက်ရလို့ ပီတိဖြစ်မယ် ကြံကာရှိသေး ကိုမြတ်ခိုင်ရဲ့ မျက်နှာကို မြင်လိုက်ရတာ စိတ်ညစ်သွားတယ်။ ခုတလောမှ အလုပ်တွေကလည်း ရှုပ်ယှက်ကို ခတ်နေတာပဲ။

နေဦး... ကိုမြတ်ခိုင်၊ ခင်ဗျားက ကျွန်တော့်ကို ရေးခိုင်းတာကတော့ ဟုတ်ပြီ။ ကျွန်တော်က ဘာအကြောင်းတွေ ရေးပေး ရမှာလဲလို့ မေးတော့ . . . ကိုမြတ်ခိုင်က တစ်ခုခုပေါ့ဗျာတဲ့။ ဒါဆို . . . နေဦး ကိုမြတ်ခိုင် ကျွန်တော့်ဘဝ အတွေ့အကြုံထဲက အသစ်အဆန်းဖြစ်မယ့် ဟာတွေ ပြောကြည့်မယ်။ ခင်ဗျားကြိုက်ရင် ယူပေါ့ မဟုတ်ဘူးလား။

ခုလောလောဆယ်မှာ သီချင်းစာသားတွေ ကျွန်တော်ရှာနေတယ်။ ကိုယ်ပိုင်သံစဉ်နဲ့ စီးရီးတစ်ခွေ ထုတ်ဖို့ရယ်၊ မျက်ရည်စိမ်း ရုပ်ရှင်ဇာတ်ကားအတွက်ရယ်ပေါ့။ ကိုယ်ပိုင်သံစဉ် ကိစ္စကတော့ ခဏထားဦး။ ကျွန်တော်ဆိုချင်တဲ့ စာသားကိုရေးပေးမယ့် ပုဂ္ဂိုလ်တွေနဲ့ တွေ့ပြီး ဆွေးနွေးရဦးမယ်။ တေးရေးဆရာတွေကို တစ်ယောက်ချင်းလိုက်တွေ့ပြီး အသေအချာ ပြောရမှာဆိုတော့ ဒီကိစ္စ နည်းနည်း ကြာဦးမယ်။ ကိုယ်ဆိုနေကျ မဟုတ်တော့ အချိန်ပေးဖို့လိုတယ် မဟုတ်ဘူးလား။

ဆိုတော့ဗျာ မျက်ရည်စိမ်းကိစ္စပဲ ပြောတော့မယ်။ အဲဒီဇာတ်ကားအတွက် ကျွန်တော် စာသားရှာ၊ တယော ကိုတင်ရီက သံစဉ်ထည့်ပြီး သီချင်းဆိုဖို့ရှိတယ်။ တစ်ခါမှ မဆိုဖူးသေးတဲ့ မြန်မာသံဆိုတော့ ပရိသတ်လည်း လက်ခံနိုင်အောင် ကျွန်တော်လည်း ကြိုးစားပြီး ဆိုနိုင်အောင် လေ့ကျင့်နေရတယ်။ မလေ့ကျင့်လို့လည်း မဖြစ်ဘူးဗျ။ ဒီဇာတ်ကားထဲမှာ စန္ဒရားဦးချစ်ဆွေနဲ့ စန္ဒရား ဦးလှထွတ်တို့ရဲ့ သီချင်းတွေလည်း ပါတယ်။ သူတို့ သံစဉ်ထည့်ဖို့ စာသားတော့ ကျွန်တော် ရေးပေးပြီးပြီ။ ဆိုမှာက ဒေါ်ခင်ညွန့်ရည်နဲ့ ကျွန်တော်။ သူတို့တွေက မြန်မာသံ စပယ်ရှယ်လစ်(စ်)တွေဆိုတော့ ကျွန်တော့်ဘက်ကလည်း အတတ်နိုင်ဆုံး ပီပြင်အောင် အသားကုန် ပြင်ဆင် ထားမှ တော်ရုံကျမှာ မဟုတ်ဘူးလား။ ကျွန်တော်က ဇာတ်လမ်းထဲမှာ တယောဆရာ ကိုရည်နွယ်အဖြစ် သရုပ်ဆောင်ရတာဆိုတော့ တယောကိုတင်ရီကို ဆရာတင်ထားရတယ်။

အဲဒီ မျက်ရည်စိမ်းဇာတ်ကားက ပိုင်ရှင်ရှိတယ်။ ပိုင်ရှင်က ဦးလှငွေ။ ဒါက တစ်ခုပေါ့ . . . ။

နောက်တစ်ခု ပြောရရင် ကျွန်တော်တို့ မိသားစုဟာ အမေချို ငန်းချုပ်ကြီးရယ်၊ ရွှေသွေးဆေးရယ်၊ အစာကြေ လေပုပ် ထုတ်ဆေးရယ်၊ ဆီးဆေးရယ်၊ (၄) မျိုးပေါ့။ အဲဒီ တိုင်းရင်းမြန်မာဆေးတွေ ထုတ်နေကြတယ်။ အဲဒီ ဆေးတွေ ဘာဖြစ်လို့ ထုတ်ရသလဲဆိုတော့ မြန်မာတိုင်းရင်းဆေးတွေရဲ့ အာနိသင်ကို ယုံကြည်လို့ပဲ။ ကျွန်တော်တို့ ဒီအသက်အရွယ်အထိ အဲဒီ မြန်မာဆေးတွေသောက်ပြီး ကြီးပြင်း လာတာ။ ကျွန်တော်တို့အမေရဲ့ နှစ်ပေါင်းများစွာ ရှာဖွေသိမ်းဆည်းထားတဲ့ တိုင်းရင်း မြန်မာဆေးနည်းတွေကို ဖော်ထုတ်ချင်တဲ့ ဆန္ဒကြောင့်ပဲ။ မြန်မာဆေးတွေရဲ့ တန်ခိုးအာနိသင်ကို ယုံကြည်လေးစားစွာ တန်ဖိုးထားပြီး သုံးစွဲစေချင်တဲ့ စေတနာကြောင့်ပါပဲ။

အဲဒီ ဆေးလုပ်ငန်းဟာ ပိုင်ရှင်ရှိတယ်။ ပိုင်ရှင်က ဒေါ်မီးမီး။ ဒါက တစ်ခုပေါ့။

နောက်တစ်ခုက . . . ကျွန်တော့် သားသမီး (၆)ယောက်အကြောင်း။ ဟား.. ဟား.. ခုတော့ သားသမီးရယ်လို့ ပြောလို့ရသွားပြီ ကိုမြတ်ခိုင်ရေ။ သားမမွေးခင်တုန်းကတော့ သားသမီးလို့ ပြောလို့မရဘူးလေ။ မဟုတ်ဘူးလား။ အဲဒီ (၆)ယောက်ထဲက အကြီးဆုံးက ဆယ်တန်း၊ အထက(၂)ဗဟန်း။ အရင်တုန်းက နန်ယန်ကျောင်းပေါ့။ သူ့ကျောင်းချိန်က မနက်(၇)နာရီကနေ၊ နေ့လည် (၁၂)နာရီအထိ။ ဒုတိယ တစ်ယောက်က အထက(၂)စမ်းချောင်းမှာ ကိုးတန်း တက်နေတယ်။ သူက(၉)နာရီ (၁၅)မိနစ်ကနေ၊ ညနေ(၃)နာရီခွဲအထိ။ တတိယ တစ်ယောက်က အမက(၅)ဒဂုံမှာ လေးတန်း။ သူ့ကျောင်းချိန်က မနက်(၉)နာရီကနေ၊ (၂)နာရီခွဲအထိ။ စတုတ္ထတစ်ယောက် ဖြစ်တဲ့ အေးငြိမ်းသူက ဒီနှစ် တတိယကျောင်းမှာ သူငယ်တန်း စတင်တာ။ သူ့ကျောင်းချိန်က မနက်(၉)နာရီကနေ၊ ညနေ(၃)နာရီအထိ။

ပြီးတော့... သူတို့တစ်ယောက်စီရဲ့ ကျူရှင်ကိစ္စ။ အဲဒီ သမီးလေးယောက်ရဲ့ ကျောင်းပို့၊ ကျောင်းကြိုလုပ်ရတဲ့ ကိစ္စက တော်တော် ဦးနှောက်စားတယ်။ မနက်(၆)နာရီ (၁၅)မိနစ်ဆိုရင် အိမ်က ကားစထွက်၊ ဒုတိယသမီးကို ကျူရှင်ပို့၊ (၇)နာရီတက်တဲ့ ပထမသမီးကို ရန်ကင်းမှာ သွားခေါ်ပြီး ကျောင်းပို့။ တတိယသမီးကို အိမ်ခေါ်လာပြီးရင် အငယ်ဆုံးသားလေးအတွက် ခေါ်ထားတဲ့ စပယ်ရှယ် သူနာပြုဆရာမကို အိမ်ပြန်ပို့။ နေ့လည်ဘက် စောင့်မယ့် အန်တီဘဲကို ပြန်ခေါ်လာ။ (၈)နာရီခွဲတော့ ဒုတိယရယ်။

တတိယရယ်၊ စတုတ္ထရယ်ခေါ်ပြီး အမက(၅)ဒဂုံမှာ တက်နေတဲ့သမီးကို အရင်ပို့။ ပြီးရင် ဒုတိယသမီးကို အထက(၂) စမ်းချောင်း ပို့ပြီးတာနဲ့ စတုတ္ထသမီးကို တီတီစီပို့။ ဒီသမီးက ဒီနှစ်မှ ကျောင်းစတင်တာဆိုတော့ ကျောင်းမတက်ခင်အချိန်အထိ သူ့ကို နည်းနည်းစောင့်ပေးရတယ်။ ဒါမှမဟုတ်ရင် သူက ငိုတယ်။ သူ့ကျောင်းတက်တော့ ပြန်လာ။ ရှိုင်းအပ်ချုပ်ဆိုင် ခဏဝင်၊ အပ်ထည်တွေ ရက်ချိန်းမှန်၏၊ မမှန်၏၊ ပုံစံတွေ ကောင်း၏၊ မကောင်း၏ စစ်ဆေး၊ မှာကြားစရာရှိတာ မှာကြား၊ အိမ်ပြန်လာ။

နေ့လည် (၁၂)နာရီ (၁၀)မိနစ်ကျတော့ တစ်ခေါက် ပြန်ထွက်၊ ပထမသမီးကို ကျောင်းကြိုပြီး ရန်ကင်းပို့။ ညနေ (၂)နာရီ (၁၀)မိနစ်ကျတော့ တစ်ခေါက် ပြန်ထွက်။ စတုတ္ထသမီးကျောင်းမှာ သူ့ကိုထိန်းတဲ့ မညွန့်ကို ချထားခဲ့ပြီး (၂)နာရီခွဲဆင်းတဲ့ တတိယသမီး ကျောင်းကို သွားကြို၊ ပြီးရင် တီတီစီပြန်လာ၊ စတုတ္ထသမီးကိုကြို၊ ပြီးရင် သမီးကို ကျူရှင်အမီ ရန်ကင်းပြန်ပို့။ ပြီးရင် (၃)နာရီခွဲဆင်းတဲ့ ဒုတိယသမီးကိုကြို၊ ကျူရှင်သွားပို့။ အိမ်ပြန်ရောက်တော့ (၅)နာရီထိုးပြီ။ (၆)နာရီထိုးတော့ နေ့သူနာပြုဆရာမကြီး အန်တီဘဲကို အိမ်ပြန်ပို့ပြီး ညသူနာပြုဆရာမကြီးကို ပြန်ခေါ်။ ပြီးတာနဲ့ ဒုတိယသမီးကို ကျူရှင်မှာ ဝင်ကြို၊ အလုပ်တွေပြီးလို့ အိမ်ပြန်ရောက်ရင် (၇)နာရီခွဲပြီ။ ဒါက တနင်္လာနေ့ကနေ သောကြာနေ့အထိ နေ့စဉ် အချိန်ဇယား။

အဲ . . ကျွန်တော့်ရဲ့ အလုပ်တွေကိုတော့ တနင်္လာနေ့ကနေ သောကြာနေ့အတွင်း လုပ်မယ်ဆိုရင် မနက်(၉)နာရီခွဲကနေ၊ (၁၁)နာရီခွဲ အတွင်းရယ်၊ နေ့လည်(၁၂)နာရီ (၄၅)မိနစ်ကနေ၊ (၂)နာရီ အတွင်းရယ်၊ အဲဒီအချိန်ပိုင်းမှာ ပဉ္စမသမီးကိုခေါ်ပြီး လျှောက်လုပ်ရတယ်။ အငယ်ဆုံးသားလေးကို ကျွန်တော့်ဇနီးက ပြုစုနေတဲ့အချိန် ကျွန်တော်က ပဉ္စမသမီးကို တစ်ဖက်တစ်လမ်းက ထိန်းပေးတဲ့သဘောပေါ့။

အရင်တုန်းကတော့ ကျွန်တော်သွားလေရာ စတုတ္ထသမီး အေးငြိမ်းသူက ပါတယ်။ ခုတော့ သူကကျောင်းတက်ပြီ ဆိုတော့ သူ့နေရာကို ပဉ္စမသမီးက အစားထိုးဝင်လာတာ။ ဒီကလေးတွေရဲ့ ပညာရေး၊ ဘဝတိုးတက်ရေး၊ အသိစိတ်ဓာတ် မြင့်မားရေး၊ အတွေးအခေါ် အမြော်အမြင် ရှိရေးတွေကို အစွမ်းကုန် ပေးဆပ်ဖို့ အစီအစဉ်တွေ လုပ်ထားပါတယ်။

လွန်လေပြီးသော ကာလများဆီက ကျွန်တော့်ရဲ့ မိုက်မဲမှုတွေ၊ တာဝန်မကျမှုတွေ၊ မှားယွင်းမှုတွေကို ကျေပျောက် သွားသည်အထိ စနစ်တကျ ပေးဆပ်ဖို့ အစီအစဉ်တွေ လုပ်ထားပါတယ်။ ကျွန်တော့်ဘဝကို ကျွန်တော် ပြုပြင်၊ ပြောင်းလဲပစ်လိုက်တာ ကျွန်တော့် ကလေးတွေကြောင့်ပဲ။ ကျွန်တော့် သားသမီးတွေကို ကျွန်တော် ကျေးဇူးတင်တယ်။ အဲဒီကလေးတွေမှာ ပိုင်ရှင်ရှိတယ်။ ပိုင်ရှင်က ကျွန်တော်။ ဒါက တစ်ခုပေါ့။

နောက်တစ်ခုက ကျွန်တော် အခုရိုက်နေတဲ့ အဓိပ္ပာယ်ရှိသောလူ၊ ဗီဒီယိုသီချင်း ဇာတ်လမ်းလေးထဲက ဇာတ်ဝင်ခန်းတစ်ခုရိုက်ဖို့ ကြံတောသုသာန်ကို ရောက်သွားတယ်။ ကျွန်တော် ရောက်လာမှန်းသိတော့ ကြံတောသုသာန်မြေ ပတ်ဝန်းကျင်မှာ နေကြတဲ့ ပရိသတ်ကြီးဟာ ကျွန်တော့်အနား ရောက်လာကြတယ်။ အဲဒီ ပရိသတ်ကြီးရောက်လာတော့ သူတို့နဲ့ ကျွန်တော် ရင်းနှီးစွာ နေကြည့်လိုက်တယ်။ သူတို့တွေရဲ့ ဘဝမှာ သူတို့အတိုင်းအတာနဲ့ သူတို့ ပြည့်စုံစွာ ပျော်ရွှင်နေတာကို သတိထားမိတယ်။ ဒီလိုနေရာမှာ နေရပေမယ့် တချို့ကလေးတွေက ကျောင်းဝတ်စုံလေးတွေ ဝတ်ဆင်ထားတယ်။ တချို့ကလေးတွေက မိခင်ဖြစ်သူရဲ့ ရင်ခွင်ထဲမှာ နို့ချိုစို့ရင်း ကျွန်တော်သွားရာနောက်ကို တကောက်ကောက် လိုက်နေတယ်။ တချို့ကလေးတွေက ဖခင် ဖြစ်ဟန်တူ သူရဲ့ ပခုံးထက်မှာ ကျေနပ်စွာ နေရာယူထားတယ်။ တချို့ကလေးတွေက ကျွန်တော်သွားရာနောက်ကိုလိုက်ရင်း သူတို့ သူငယ်ချင်းများနှင့် အော်ဟစ် ပြေးလွှား ဆော့ကစားရင်း ပျော်ရွှင်နေတာကို အကဲခတ်မိတယ်။

ကျွန်တော့်ကို ဒီကြံတောသုသာန်မြေ ပရိသတ်ကြီးက ခင်မင်သလို၊ ကျွန်တော်ကလည်း လေးစားစွာ ခင်မင်မိပါတယ်။ ကျွန်တော် ရင်ထဲမှာ ကြည်နူးနေစဉ် အချိန်လေးမှာပဲ လုပ်သားတစ်ဦးရဲ့ စကားတစ်ခွန်းကြောင့် ကျွန်တော့် ကြည်နူးမှုတွေကို ရပ်တန့်သွားစေခဲ့ပါတယ်။

“ပိုင်ရှင်မဲ့တွေ မီးသင်္ဂြိုဟ်ဖို့ ရောက်လာတယ်။ လေ့လာဦးမလား။”

အလောင်းတစ်လောင်းကို မီးသင်္ဂြိုဟ်ရင် မီးရထားသုံးဆီ (၅)ဂါလံ အသုံးပြုပြီး နှစ်ဆယ့်ငါးကျပ်နှုန်း လက်ခံတဲ့ ဌာနအနေနဲ့ ဒီ(၁၁)ယောက်ကို တာဝန်ယူဖြေရှင်းမယ့် သူမရှိလို့ နိုင်ငံတော်အစိုးရစရိတ်နဲ့ အခမဲ့ သင်္ဂြိုဟ်ပေးရတော့မယ်။ ဒီအတွေ့အကြုံတစ်ခုကို ကျွန်တော့်ဘဝ သက်တမ်းတစ်လျှောက်မှာ တစ်ခါမှ မကြုံဖူးဘူး။ ခုမှ ကြုံရတာ ကိုမြတ်ခိုင်။ ကျွန်တော့်သမီး အေးငြိမ်းသူ (၂)နှစ်ပြည့် တုန်းက မိဘမဲ့ ကျောင်းတစ်ကျောင်းမှာ ထမင်းကျွေးဖူးတယ်။ အဲဒီတုန်းကလည်း ကျွန်တော့်ရင်ထဲမှာ ထိခိုက်ခဲ့ဖူးတယ်။ အဲဒီဌာနက ကလေးတွေမှာ မိဘတွေ မရှိပေမယ့် အုပ်ထိန်းသူ ဆရာမတွေရှိတယ်။ သူတို့လေးတွေရဲ့ ရှေ့ရေးအတွက် နိုင်ငံတော်က အစီအစဉ်တွေ လုပ်ထားပေးတာရှိတယ်။ ခုမြင်တဲ့ မြင်ကွင်းကတော့ ပိုပြီးထိခိုက်စေတယ်ဗျာ။ ခင်ဗျား စဉ်းစားကြည့်။ ကျွန်တော့်နားက လှုပ်ရှားပြေးလွှား အော်ဟစ်ပျော်ရွှင်နေကြတဲ့ ကလေးတွေရဲ့ ဘဝနဲ့ ကျွန်တော့်ရှေ့က ခေါင်းတစ်လုံးထဲမှာ ပိုင်ရှင်မဲ့ဖြစ်နေတဲ့ (၁၁)ယောက်ရဲ့ ဘဝ ယှဉ်ကြည့်ပါ။ သုသာန်မြေထဲက ကလေးတွေမှာတောင် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုတာ ရှိကြတယ်။ မိဘဆိုတာ ရှိကြတယ်။

ညီအစ်ကို မောင်နှမတွေ ရှိကြတယ်။ မိတ်ဆွေ၊ သူငယ်ချင်းတွေ ရှိကြတယ်။ ပိုင်ရှင်ကိုယ်စီ ရှိကြတယ်။ ကူညီဖေးမမှုတွေ ရှိကြတယ်။ တိုင်ပင်၊ ဆွေးနွေးမှုတွေ ရှိကြတယ်။ စုပေါင်း ဖျော်ရွှင်မှုတွေ ရှိကြတယ်။ တကယ်လို့ သူတို့အထဲက တစ်ယောက်ယောက် သေသွားရင်လည်း အသုဘလိုက်ပို့မယ့် ပတ်ဝန်းကျင် အသိုက်အဝန်းတွေရှိမှာသေချာတယ်။ ကျွန်တော် ဘာဆက်ရေးရမလဲ ကိုဖြတ်ခိုင်း။

စာပေလုပ်သားမဂ္ဂဇင်း
၁၉၈၇၊ ဇူလိုင်လ

သဘာဝကိုလက်ခံပါ

စာရေးချင်နေတယ်။ ဒီအချိန်မှာ တစ်ခုခု ချရေးလိုက်ရင် စာတစ်ပုဒ်တော့ ရမှာအသေအချာပဲ။ တစ်နေ့က သေသွားတဲ့ ကျွန်တော့်မိတ်ဆွေ ကိုကိုကြီး အကြောင်းဆိုရင် စာတစ်ပုဒ်တင် မကဘူး။ ရေးနိုင်ရင် ရေးနိုင်သလောက် လုံးချင်းဝတ္ထုရှည် (၄)အုပ်စာလောက် ထွက်နိုင်တယ်။

ဒီလူနဲ့ ပတ်သက်ခဲ့တဲ့ မိန်းမတွေရဲ့ အကြောင်းဆိုရင် (၂)အုပ်စာလောက် ရှိမယ်။

ဒီလိုဗျာ ကိုကိုကြီးက ပိုက်ဆံရှိတယ်။ ပိုက်ဆံရှိတယ်ဆိုတာ ဆွေစဉ်မျိုးဆက်ရှိတာ မဟုတ်ဘူး။ သူ့လက်ထက်ကျမှ ရှိလာတာ။

ဒီလူက အလုပ်သိပ်လုပ်တယ်။ သဘာဝကို ဆန့်ကျင်ပြီးတော့ကို လုပ်တယ်။ ဘယ်လောက်ထိ လုပ်သလဲဆိုရင် သူများတွေ အိပ်တဲ့အချိန်မှာ သူ့အလုပ် လုပ်တယ်။ သူများတွေ ထမင်းစားနေတဲ့ အချိန်မှာ သူ့အလုပ် လုပ်တယ်။ သူများတွေ နားနေတဲ့အချိန်မှာ သူ့အလုပ် လုပ်တယ်။

သူ့ အယူအဆက တစ်မျိုး။ သူ့အလုပ်လုပ်နေတုန်း ထမင်းစားဖို့ခေါ်ရင် အရမ်းစိတ်ဆိုးတယ်။ အဲဒီအခါမျိုးကျရင် ပါးစပ်က ဗျစ်တောက်ဗျစ်တောက်နဲ့ ပြောသေးတယ်။ ဒီထမင်းစားတာကို ဘယ်သူက ထွင်သွားတာလဲတဲ့ . . ကဲ . .

ဟိုးရှေးရှေးကတည်းက ထမင်းစားတယ်ဆိုတာမျိုး မရှိခဲ့ရင် အခုလူတွေလည်း စားကြမှာ မဟုတ်ဘူးဆိုပြီး ရှေးတုန်းက လူတွေကို အပြစ်တင်နေတဲ့ လူစားမျိုး။

အဲ . . ညတိုင်အိပ်ဖို့ ခေါ်ရင်လည်း သူက စိတ်ဆိုးပြန်တယ်။ မအိပ်ရင် မရဘူးလားတဲ့။ ဆိုတော့ သူ ပိုက်ဆံရှိတာ မဆန်းဘူးလေ။ အလုပ်လုပ်တော့ အလုပ်လုပ်ခြင်း အကျိုးကြောင့် သူဟာ ကြီးပွားလာတယ်။ ကြီးပွားတယ်ဆိုတာ မူလ ဆင်းရဲရာကနေ ချမ်းသာလာတာကို ပြောတာ။ ပြီးတော့ သူ့ရုပ်ရည်က နည်းနည်းဖြူးတယ်။ အဲ . . တစ်ခုပဲ သူ့မှာ ပြောစရာရှိတယ်။ သူက ပညာသိပ်မတတ်ဘူး။ (၆)တန်းပဲ အောင်တယ်။ ဒါကလည်း သူ့အနေနဲ့ဒီ (၆)တန်းအောင်တယ်၊ မအောင်ဘူးဆိုတာက သိပ်အရေး မကြီးဘူး။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ သူ့အတွက် အရေးကြီးဆုံးဟာ ငွေပဲ။

အဲဒီငွေကို သူက နေ့မအိပ်၊ ညမအိပ် အရူးအမဲသား ကြိုက်သလို သဲကြီးမဲကြီးနဲ့ ရှာတယ်။ ရှာတော့ ရတယ်။ ရုပ်ကလည်း ဖြောင့်၊ ပိုက်ဆံကလည်းရှိတော့ သူ့ပညာမတတ်တာဟာ သူ့ရဲ့ပိုက်ဆံရှိမှု အောက်မှာ ပျောက်ကွယ်သွားတယ်။

အဲတော့ဗျာ သူ့ပတ်ဝန်းကျင်မှာ အမျိုးသမီး လှလှလေးတွေ တစ်ယောက်ပြီးတစ်ယောက် ရောက်လာတယ်။ ဒီနေရာမှာလည်း သူက သဘာဝကို ဆန့်ကျင်ပြန်တယ်။ အိမ်ထောင်ပြုတယ်ဆိုတာ မိန်းမတစ်ယောက်ရဲ့ လက်ထဲမှာ ခိုင်းချင်ရာခိုင်းဖို့ ကိုယ့်ဘဝကို အချုပ်အနှောင်ခံ အပ်နှင်းတာပဲဆိုပြီး အိမ်ထောင်မပြုဘူး။ အမျိုးသမီးတွေကို တွဲရုံ တွဲတယ်။ တွဲပြီးဆိုရင်လည်း (၂)လ၊ (၃)လပဲ ကြာတယ်။

အင်း . . . ဖြူဖြူဝေဆိုတဲ့ တစ်ယောက်ကိုတော့ (၆)လလောက်ထိ တွဲလိုက်တယ်။ ဒါကလည်း အကြံနဲ့။ ဖြူဖြူဝေရဲ့ မိဘတွေ ဘယ်လောက် ချမ်းသာလဲ၊ ဘယ်လို ချမ်းသာတာလဲဆိုတာကို လေ့လာချင်လို့ အဲဒီလောက် ကြာသွားတာ။

ဒီလူမှာ အချစ်ဆိုတာ မရှိဘူး။ မေတ္တာဆိုတာ မရှိဘူး။ စေတနာဆိုတာ မရှိဘူး။ လူသားတစ်ဦးမှာ ရှိသင့်တာတွေ မရှိမှုကြောင့် သူနဲ့ပတ်သက်ပြီး အခြေအနေအမျိုးမျိုး ပြောင်းလဲသွားတဲ့ အမျိုးသမီးတွေရဲ့ အကြောင်းဟာ စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းတယ်။ သူ့နားကို ရောက်လာတဲ့ အမျိုးသမီးတွေရဲ့ ခြေလှမ်းချင်းက တူတယ်။ ဒါပေမယ့် ပြန်ထွက်သွားတဲ့ ခြေရာချင်းက မတူကြဘူး။ အဲဒီ အမျိုးသမီးတွေ အကြောင်းကို ရေးရင် စာအုပ်(၂)အုပ် စာလောက် ထွက်မယ်လို့ ပြောတာ။

ဒါပေမယ့် ကျွန်တော့်အနေနဲ့ အဲဒီ အကြောင်းတွေ မရေးချင်ဘူး။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ ဖတ်တဲ့လူအတွက် ဘာအကျိုးမှ ရမှာ မဟုတ်ဘူး။ အရည်မရ၊ အဖတ်မရတဲ့ အကြောင်းတွေကို အချိန်ကုန်ခံပြီး၊ စာရွက်အကုန်ခံပြီး မရေးချင်ဘူး။ ကျွန်တော် ရေးချင်တာက ဒီလူ သေခါနီးမှာ ဖြစ်ပျက်ခဲ့တဲ့ အခြေအနေလေးကို ရေးပြချင်တာ။

ကိုကိုကြီးရဲ့ ကိုယ်ရေးရာဇဝင် အကျဉ်းချုပ်က မွေးသက္ကရာဇ် မမှတ်မိ။ လူမျိုးနဲ့ ကိုးကွယ်သည့် ဘာသာက မြန်မာ၊ ဗုဒ္ဓဘာသာ၊ ပညာအရည်အချင်းက (၆)တန်းအောင်၊ မိဘမရှိ၊ အိမ်ထောင်မရှိ၊ နေရပ်လိပ်စာက ရွှေတောင်ကြား။ ဒီလောက်ပဲ။

လောလောဆယ် သူ့အလုပ်အကိုင်က ပိုက်ဆံရတဲ့ အလုပ်မှန်သမျှ အကုန်လုပ်တယ်။ သွင်းကုန်၊ ထုတ်ကုန် လုပ်ငန်း လုပ်တယ်။ အိမ်၊ ကား ဝယ်ရောင်း လုပ်တယ်။ ငွေတိုး ချေးစားတယ်။ ယုတ်စွအဆုံး နေ့စဉ်ယူတဲ့ သတင်းစာနှစ်စောင်ကို လကုန်ရင် ပိဿာချိန်နဲ့ ကိုယ်တိုင် ထိုင်ရောင်းတယ်။ အခန်းထဲမှာ ဖျန်းတဲ့ ရေမွှေးဘူးခွံတွေ၊ သောက်ပြီးတဲ့ ဆေးပုလင်းခွံတွေ၊ နို့ဆီခွက်အခွံတွေ ကိုယ်တိုင် ထိုင်ရောင်းတယ်။

တစ်နေ့ အိမ်အရောင်းအဝယ်ကိစ္စနဲ့ ဒီလူ ပဲခူးသွားတယ်။ အပြန်ကျတော့ ကားမှောက်တယ်။ ကားမောင်းတဲ့လူရယ်၊ သူနဲ့ အတူတူပါသွားတဲ့ အမျိုးသမီးရယ်ကတော့ ကားမှောက်တဲ့နေရာမှာပဲ ပွဲချင်းပြီး သေသွားတယ်။ သူကတော့ မသေသေးဘူး။ ဇက်ကျိုးသွားတယ်။

ကိုကိုကြီး ပဲခူးကအပြန် ကားမှောက်တယ်ဆိုတဲ့ သတင်းဟာ သူ့ပတ်ဝန်းကျင် အသိုင်းအဝိုင်းထဲမှာ တစ်ခဏချင်း ပျံ့နှံ့သွားတယ်။ အားလုံး ပျာယာခတ်ကုန်တယ်။ ကားမှောက်တဲ့နေရာ သွားကြ၊ သေတဲ့လူနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ လုပ်စရာ ရှိတာတွေ လုပ်ကြ။ ကိုကိုကြီးကို ပြန်ခေါ်လာကြ။ နောက်ဆုံးတော့ ကိုကိုကြီး ဆေးရုံရောက်တယ် ဆိုပါတော့။

အဲဒီမှာ ကိုကိုကြီးရဲ့ အရိန်အဝါ၊ ကိုကိုကြီးရဲ့ အပေါင်းအသင်းများမှု၊ ကိုကိုကြီးရဲ့ ပိုက်ဆံရှိမှုတွေကြောင့် ကိုကိုကြီးကို ဂရုစိုက်ကြတယ်ပေါ့ဗျာ။ ထိထားတဲ့ ဒဏ်ရာအခြေအနေ ပေါ်မှာမူတည်ပြီး သေမင်းနဲ့ အကြိတ်အနယ် လွန်ဆွဲကြတယ်။ ဒါပေမယ့် ဒဏ်ရာက သိပ်ပြင်းလွန်းတော့ ဆရာဝန်တွေ ခေါင်းခါကြတယ်။ ကုသလို့ မရတော့ဘူးဆိုတဲ့ သဘော။

အဲဒီအချိန်မှာ ကိုကိုကြီးအနားမှာရှိတဲ့ လူတွေအားလုံးဟာ ကိုကိုကြီးရဲ့ အခြေအနေကိုကြည့်ပြီး ဖျောင်းဖျက်ကြတယ်။ ဖျောင်းဖျက်ဆိုတဲ့ စကားလုံးကို သုံးရတာက ကိုကိုကြီးဟာ ဇက်ကျိုးနေတာတောင် စကားတော့ ပြောနိုင်သေးလို့ပဲ။

ဘာတွေပြောလဲဆိုတော့ သူ့အလုပ်အကြောင်းတွေ၊ ဘယ်အလုပ်က ဘယ်သူနဲ့ ဘယ်နေချိန်းထားတယ်၊ ဘယ်သူ့ဆီက ပိုက်ဆံ ဘယ်လောက် ရစရာရှိတယ်၊ ဘာညာပေါ့။ အဲဒီတော့ ဘေးကလူတွေက ဒဏ်ရာတွေ ပြင်းထန်ပြီး ဝေဒနာ ခံစားနေရတဲ့အချိန်မှာ အလုပ်အကြောင်းတွေ မပြောဖို့၊ ဟိုဟာတွေ၊ ဒီဟာတွေ မစဉ်းစားဖို့၊ ပြုခဲ့ဖူးတဲ့ ကုသိုလ်ကောင်းမှုတွေ ပြန်စဉ်းစားဖို့၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားကို အာရုံပြုဆိုပြီး တိုက်တွန်းကြတယ်။

အဲဒီအချိန်မှာ ကျွန်တော်ဟာ ကိုကိုကြီးရဲ့ အသိအာရုံထဲကို ခဏဝင်ပြီး ခံစားကြည့်တယ်။ ကိုကိုကြီးအကြောင်း သိနေတဲ့ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ဘေးလူတွေ တိုက်တွန်းတာကို ဒီလူ ဘယ်လိုစဉ်းစားမယ်ဆိုတာ သိချင်လို့ သူ့စိတ်ထဲ ခဏ ဝင်ကြည့်တာ။

ကိုကိုကြီးဟာ ဘေးက တိုက်တွန်းသံတွေကို ကြားတော့ ကြားတယ်။ အဲဒီ တိုက်တွန်းမှုတွေအတိုင်း သူ့ခမျာ လုပ်လို့မရဘူး ဖြစ်နေတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ သူ့ဘဝမှာ ကောင်းမှုကုသိုလ် လုပ်ခဲ့ဖူးတာ တစ်ခါမှ မရှိဘူး။ ပြီးတော့ သူက ဘုရားရှိခိုးဖူးတာ မဟုတ်တော့ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားကို ဘယ်လို အာရုံပြုရမှန်း မသိဘူး။ ပြုခဲ့ဖူးတဲ့ ကုသိုလ် ကောင်းမှု ဆိုတာကလည်း မရှိတော့ ဘယ်လို ကုသိုလ်မျိုးကို စဉ်းစားရမှန်း မသိဘူး ဖြစ်နေတယ်။

ဒီအချိန်မှာ ကိုကိုကြီးရဲ့စိတ်တွေ ရှုပ်ထွေးနေပုံရတယ်။ အသက်ရှူတာတွေ မြန်လိုက်၊ နှေးလိုက်နဲ့ ဖြစ်နေပြီ။ သူ့ဘဝမှာ သူ့ရှာခဲ့တဲ့ စည်းစိမ်တွေ၊ ငွေတွေဟာ သူနဲ့အတူတူ တည်မြဲနေမယ်လို့ သူက အသေတွက်ထားပုံရတယ်။

ကွေးသောလက် မဆန့်မီ မတည်မြဲဘူးဆိုတဲ့ သဘောတရားဟာ တစ်ချိန်ချိန်မှာ ရက်ရက်စက်စက် သူ့ဘဝကို ပြောင်းလဲ ပစ်လိုက်နိုင်တယ် ဆိုတာကို ကိုကိုကြီး နားမလည်နိုင်အောင် ဖြစ်နေတယ်။

ဒီသဘာဝတရားကို ခုလို သေခါနီးကျမှ ကမန်းကတန်း စဉ်းစားရတာက တစ်မျိုး၊ ကောင်းတာ မလုပ်ဖူးခဲ့တဲ့ ကိုကိုကြီး အဖို့ ဘေးနားက လျှောက်ပြောနေတာတွေကို အာရုံပြုလို့ မရတာကတစ်မျိုးနဲ့ ကိုကိုကြီးရဲ့ အသက်ရှူသံတွေ မမှန်တော့ဘဲ ဒုက္ခရောက်နေပြီ။

ဒီနေရာမှာ ကိုကိုကြီး အကြောင်းကိုခဏရပ်ပြီး ကျွန်တော့်အကြောင်းကို ကျွန်တော်ပြန်တွေးကြည့်တယ်။ ကိုကိုကြီးလို နောက်ဆုံးထွက်သက် ရောက်ခါနီးအချိန်မှာ ကျွန်တော်ဟာ ကိုကိုကြီးလိုဖြစ်ရင် ဘယ်လိုလုပ်မလဲ။ အလားတူပဲ ဒီအကြောင်းကို ဖတ်နေတဲ့ စာဖတ်ပရိသတ်တွေဟာလည်း ကိုကိုကြီးလို နောက်ဆုံးအချိန်မှာ ပြဿနာတက်နေရင် ဘယ်လိုလုပ်မလဲဆိုတဲ့ အသိဟာ ကျွန်တော့်အတွေးထဲ ဝင်လာတယ်။ ရှင်းရှင်းပြောရရင် ကျွန်တော်စိတ်ပူလာတယ်။ စေတနာနဲ့ စိတ်ပူတာမျိုးပါ။

ကျွန်တော်တို့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေမှာ ဓလေ့တစ်ခုရှိတယ်။ လူတစ်ယောက် သေခါနီးပြီဆိုရင်၊ သေတော့မယ့်လူက တောင်ပြော၊ မြောက်ပြော လျှောက်ပြောနေပြီဆိုရင်၊ ကယောင်ချောက်ချားတွေ ဖြစ်နေပြီဆိုရင်၊ ဘေးက အသက်ရှင်နေတဲ့ လူတွေက လုပ်လေ့ လုပ်ထ ရှိကြတယ်။ ဘာလဲဆိုတော့ ဘုရားကို အာရုံပြုခိုင်းတာရယ်၊ ပြုခဲ့တဲ့ ကုသိုလ်ကောင်းမှုတွေကို ပြန်စဉ်းစားခိုင်းတာရယ်၊ ဒီလို အခြေအနေမျိုးဟာ အသုဘဖြစ်တဲ့နေရာတိုင်းမှာ၊ သေဆုံးဖူးတဲ့နေရာတိုင်းမှာ ဖြစ်လေ့ရှိတယ်။ စောစောက ကိုကိုကြီးကို ဘေးကလူတွေ ပြောကြတဲ့ အသံတွေကို ကြားဖူးကြမှာပဲ။ ပြောတဲ့လူကကော သေတော့မယ့် အခြေအနေမျိုး ရောက်သွားရင် သူပြောခဲ့သလို တရားကို အာရုံပြုနိုင်ပါ့မလား။ စဉ်းစားစရာ ကုသိုလ်ကောင်းမှု ရှိရဲ့လား။ သီလဆောက်တည်မှုတွေ ရှိရဲ့လား။ ဘာဝနာ အားထုတ်မှုတွေ ရှိရဲ့လား။ ဗုဒ္ဓတရားတော်အတိုင်း လိုက်နာခဲ့တာတွေ ရှိရဲ့လား။ သေခြင်းတရားတွေ၊ မတည်မြဲတဲ့တရားတွေကို တကယ်သိရဲ့လား။ သိတဲ့အတိုင်းရော ကျင့်နိုင်ခဲ့ကြရဲ့လား။

တကယ်တော့ အဲဒီကိစ္စတွေဟာ ထူးထူးဆန်းဆန်းတွေ မဟုတ်ပါဘူး။ လောကထဲမှာ ရှိခဲ့ပြီးသား၊ ရှိနေဆဲ၊ ရှိနေဦးမယ့် သဘာဝတရားတွေပဲ။

အဲဒီ သဘာဝတရားတွေကို လူသားတွေက လက်ခံနိုင်ဖို့နဲ့ ကျင့်ကြံ၊ အားထုတ်နိုင်ဖို့ပဲ လိုတာပါ။

ကျွန်တော်တို့ ယုံကြည်ကိုးကွယ်တဲ့ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားဟာ ကျွန်တော်တို့ ဝေနေယျတွေအတွက် စေတနာ အပြည့်နဲ့ ဒီသဘော တရားတွေကို ဘဝပေါင်းများစွာ ရှာဖွေပြီး ထားခဲ့တာ။

သေတော့မယ့် ကိုကိုကြီးကို ကြည့်ပြီး ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား ဟောခဲ့တဲ့ တရားတော်တွေနဲ့ စစ်တမ်း ထုတ်ကြည့်လိုက်ရင် လူသားတိုင်းဟာ အဖော်မပါဘဲ လောကထဲကို တစ်ယောက်တည်း ရောက်လာခဲ့ကြတယ်။ ပြီးတော့ အဖော်မပါဘဲ တစ်ယောက်တည်း လောကထဲကနေ ပြန်ထွက်သွားကြတာချည်းပါပဲ။

“ငါ” လို့ ပြောခဲ့တာတွေ၊ “ငါ့ဟာ” လို့ ယူဆခဲ့တာတွေဟာ ကိုကိုကြီးနောက်ကို တစ်ခုမှ ပါသွားမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ အဲဒီ မပိုင်ဆိုင်မှုတွေကြောင့်၊ မတည်မြဲမှုတွေကြောင့် ဖြစ်ရတဲ့ ဒုက္ခတွေ ကျွန်တော် မြင်လာတယ်။ ကျွန်တော် မြင်သလို ကိုကိုကြီး မြင်နိုင်ပါ့မလား။

ကိုကိုကြီးလိုပဲ ဒီသဘာဝတရားတွေကို မသိဘဲနဲ့ လောကထဲကနေ ထွက်သွားကြတာ ဘယ်နှစ်ယောက်ရှိခဲ့သလဲ။ ကိုကိုကြီးဆိုရင် ဒါတွေ တစ်ခုမှ သိသွားမှာ မဟုတ်ဘူး။ သူ့ပိုက်ဆံတွေ၊ သူ့အိမ်တွေ၊ သူ့ရဲ့ ခန္ဓာကိုယ် ပြေပြစ်စွာ ဖွဲ့စည်းထားမှုတွေ၊ သူနဲ့ပတ်သက်ခဲ့တဲ့ အမျိုးသမီးတွေ အားလုံး၊ တစ်ခုခုကို သူမပိုင်ဘူး။ သူပိုင်ဆိုင်တာ ဘာမှမရှိဘူးဆိုတာကို သူသိသွားရဲ့လား။

ဘယ်ဥစ္စာမှ မတည်မြဲဘူးဆိုတဲ့ သဘာဝကို သူလက်ခံသွားသလား။ တကယ်တော့လည်း မတည်မြဲခြင်းတို့၊ ဒုက္ခတို့၊ ကိုယ်နဲ့ မဆိုင်မှုတို့၊ ငါဆိုတာ မရှိမှု ဆိုတာတွေဟာ အစကတည်းက ရှိပြီးသား သဘာဝတွေပါ။

အဲဒီ သဘာဝတွေကို ကျွန်တော်တို့ ဘယ်လို သဘောထားကြမလဲ။

၁၉၈၈၊ ဇန်နဝါရီလ

မှန်ရှေ့မှာ မှန်ချင်တယ်

မှန်ကို ကျွန်တော် မကြိုက်ဘူး။ အဲဒါကြောင့် ကျွန်တော် မှန်မကြည့်ဘူး။ ရုပ်ရှင်သရုပ်ဆောင် တစ်ယောက်က မှန်မကြည့်ဘူး ဆိုတော့ အဆန်းကြီး ဖြစ်နေမှာပဲနော်။

တကယ်ပြောတာ။ ကျွန်တော် မှန် မကြည့်ဘူး။

ကျွန်တော် မှန်ကြည့်နေတာကို တခြားတစ်ယောက်က မြင်သွားရင် ရှက်တာလည်း ပါတယ်။ ဒီကောင် မှန် ကြည့်တယ်ဆိုတဲ့ အပြောမျိုးကို မခံနိုင်လို့ ဇွတ်ပေပြီး မှန်မကြည့်တာလည်း ဖြစ်နိုင်တယ်။

ပြီးတော့ ကျော်ဟိန်းဆိုတဲ့ကောင် မှန်မကြည့်ဘူးဆိုတဲ့ စတိုင်လ်တစ်ခု ထုတ်တာမျိုးလည်း ပါတယ်။

ကျွန်တော်ဟာ ကျွန်တော့်ဘဝမှာ နေချင်သလို နေလာခဲ့တဲ့ လူသားတစ်ဦးပဲ။ တစ်စုံတစ်ခုရဲ့ ချုပ်ချယ်မှု အောက်မှာနေတာဟာ အနုပညာသမား မဟုတ်ဘူး။ အနုပညာသမားဆိုတာ အာရုံကို ဦးစားပေးတဲ့ လူတန်းစား။ အာရုံနဲ့ အသက်ရှင်တာ။ အာရုံရဲ့ ခိုင်းစေမှု မှန်သမျှ အကုန်လုံးလိုက်လုပ်တာဟာ အနုပညာမြောက်တတ်လို့ ကိုယ့်သဘောနဲ့ကိုယ် အဆိုတင်သွင်းပြီး ဇွတ်ကြီး ထောက်ခံနေတဲ့ လူဟာ ကျွန်တော်ပါပဲ။

တရားခံက ကျွန်တော့် အာရုံပါပဲ။ အဲဒီ အာရုံသစ်တွေဟာ ကျွန်တော့် အသိစိတ်ထဲကို တစ်ခုပြီးတစ်ခု ဝင်လာ နိုင်လွန်းပါတယ်။ ပြီးရင် ကာယကံမြောက် ကျူးလွန်ဖို့ မြောက်ပေးပါတော့တယ်။

အဲဒီမှာ အာရုံခိုင်းသမျှ အကုန်လုံးကို အိပ်ခြင်း၊ စားခြင်းထက် ဦးစားပေးပြီး စိတ်ပါဝင်စားစွာ လုပ်မိပါတော့တယ်။ ကျွန်တော် လုပ်သမျှတွေဟာ အမှားတွေချည်းပဲလို့တော့ ကျွန်တော် ဝန်မခံနိုင်ပါဘူး။

ဘာဖြစ်လို့လည်းဆိုတော့ အမှားဆိုတာကြီးကို ကျွန်တော် သိသိကြီးနဲ့ လုပ်နေတာမျိုး မဟုတ်ပါဘူး။ ကျွန်တော် လုပ်မိတဲ့ တချို့ကိစ္စတွေကို မှားတယ်လို့ သတ်မှတ်ခြင်းခံခဲ့ရတာမျိုးပါ။

ထားတော့။ မှန်ကိစ္စ ဆက်ပြောမယ်။

အမှန်က မှန်ကို ဘာကြောင့် မကြည့်ဖြစ်တာလဲဆိုတာ နောက်ပိုင်းမှာ ကျွန်တော် သတိထားမိလာတယ်။ ကျွန်တော် မှန်ကို မကြည့်ရဲတာမျိုး ဖြစ်နေတာပါ။

အာရုံဖောက်ပြန်မှု အလိုကိုလိုက်ပြီး အပြစ်ပေါင်းများစွာကို ကျူးလွန်တာများသွားတော့ မှန်ထဲက ကိုယ့်မျက်လုံး ကိုယ် ကြောက်ပြီး မကြည့်ရဲတာမျိုး၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ရှုံ့ပြီး မှန်မကြည့်ရဲတာမျိုး ဆိုတာကို သိလာတယ်။

ဒါဆိုရင်တော့ မဖြစ်ဘူး။ မှန်မကြည့်ဘဲ ဒီတိုင်းနေသွားမလား။

လူ့ဘဝ ဒီလိုပဲ မှန်မကြည့်ဘဲ ကုန်ဆုံးစေမလား။

အားလုံးကို ရင်ဆိုင်ရဲတဲ့ငါ။ ရင်ဆိုင်ရဲခဲ့တဲ့ငါ။ ငါ့ကိုယ် ငါ ရင်မဆိုင်ရဲဘူး။ ငါ့ရုပ်ငါ မကြည့်ရဲဘူးဆိုရင် ရာဇဝင် မလှဘူး ဖြစ်သွားမယ်။

ကဲ . . . လာစမ်း မှန် ကြည့်ပစ်မယ်။ ဘာတွေများ မှားနေသလဲ။ မျက်လုံးက တစ်ဆင့် ငါ့ကိုယ်ငါ စာဖတ်မယ်။

မှန်ထဲမှာ ပေါ်လာတဲ့ ကျွန်တော့်မျက်နှာ ကျွန်တော် ကြည့်တယ်။

အိုး... ငါဟာ ငါထင်ထားသလို ဒီလောက်ကြီး ကြောက်စရာမကောင်းပါဘူး။ ကြည့်ပြီး ရီပြနေသားပဲ။ ဒါပေမယ့် သေသေချာချာ ကြည့်တော့ ငါနဲ့ငါ တူတူရှိမနေပါလား။ ငါဘာကို စဉ်းစားနေတာလဲ။ ငါ့ရုပ်ခန္ဓာကြီးက မှန်ရှေ့မှာ ရှိနေပေမယ့် ငါ့စိတ်တွေ ငါနဲ့အတူ မရှိဘဲ ဘယ်ရောက်နေလဲ။

ရှာစမ်း ငါ့စိတ်တွေ။

အလို လိုက်ရှာတော့မှ... ငါ့စိတ်တွေဟာ ဆက်တိုက်ကို လှုပ်နေပါလား။ တစ်ချက်ကလေး ငြိမ်သွားတယ် ဆိုတာ မရှိဘူး။ ကြည့်စမ်း တစ်ခုပြီးတစ်ခု ပြောင်းနေပါလား။ ငါ့စိတ်ကို ငါတွေ့ပြီလို့ ထင်လိုက်တဲ့ အချိန်လေးမှာပဲ မရှိတော့ပြန်ဘူး။ ကျွန်တော့် ဘဝမှာ အဲလိုခံစားမှုမျိုး တစ်ခါမှ မသိခဲ့ဖူးဘူး။

ကျွန်တော့်ကိုယ် ကျွန်တော် အရမ်းစိတ်ဝင်စားသွားတယ်။ အရင်ကလည်း ကျွန်တော့်ကိုယ် ကျွန်တော် စိတ်ဝင်စားဖူးပါတယ်။ စိတ်ဝင်စားတယ်ဆိုတာက ရုပ်ရှင်ရိုက်တဲ့အခါတွေမှာ ကျွန်တော့်စိတ်ကို အမျိုးမျိုး လုပ်လို့ ရနေတာကိုပါ။

ကျွန်တော်ဟာ ကျွန်တော် မဟုတ်ဘူး ဖြစ်ဖြစ်သွားတာမျိုး ခဏခဏဖြစ်ဖူးတယ်။ ကျွန်တော့်အိမ်မှာ ကျွန်တော့် မိသားစုနဲ့ ကျွန်တော် ဘယ်လို ပြဿနာမျိုးပဲဖြစ်ဖြစ်၊ စိတ်ညစ်စရာပဲ တွေ့တွေ့၊ ရုပ်ရှင်ရိုက်ဖို့အသွား လမ်းပေါ်မှာတင် အဲဒီ အာရုံတွေ ပျောက်သွားတာချည်းပါပဲ။

ဖျောက်ပစ်တာ မဟုတ်ဘူး။ ပျောက်ပျောက် သွားတာ။

ရုပ်ရှင်ရိုက်နေတဲ့အချိန်ဆို ပိုဆိုးတယ်။ ဇာတ်လမ်းအရ ထိခိုက်၊ ကြေကွဲ၊ ဝမ်းသာ၊ အော်ဟစ်၊ ရယ်မော၊ မျက်ရည်ကျ၊ အမျိုးမျိုး လုပ်လို့ရတယ်။

ဟော ပြီးပြီ။ ပြန်လာမယ်ဆိုရင်လည်း အဲဒီ ရုပ်ရှင်ရိုက်တဲ့အချိန်တုန်းက အာရုံတွေအားလုံးဟာ အိမ်အပြန်လမ်းပေါ်မှာ ပြန်ပျောက်ကုန်ပါတယ်။

ပစ္စုပ္ပန်မှာ တည့်တည့်နေဆိုတဲ့ ကျင့်စဉ်တစ်ခုဟာ ကျွန်တော့် မသိစိတ်မှာ အစတည်းက ရှိနေတာလား။

ဒီစကားမျိုးတွေ မကြားဖူးခင်ထဲက သရုပ်ဆောင်ပညာတွေ ရှာဖွေရင်း လေ့ကျင့်ပြီးသားတွေ ဖြစ်နေသလား။ ကျွန်တော် မသိဘူး။

သေချာတာတစ်ခုကတော့ တစ်ခုခုကို အကြာကြီး စိတ်မဝင်စားတတ်တဲ့ ကျွန်တော့် မွေးရာပါအကျင့်ကြောင့်ပဲ ဖြစ်လိမ့်မယ်။

ခုလည်း မှန်ရှေ့မှာ ရပ်ပြီး ကျွန်တော့် ခန္ဓာကိုယ်ထဲမှာ ကျွန်တော့်စိတ်တွေ အငြိမ်မနေဘဲ လှုပ်ရှားနေတာကို အထူးအဆန်း တစ်ခုလို သတိထားမိသွားပြန်ပြီ။

အနုပညာအလုပ်ကို လုပ်စားတဲ့လူတွေဟာ စိတ်လေ့ကျင့်ခန်းတွေလုပ်ရတဲ့၊ တရားထိုင်တဲ့ အလုပ်မျိုးတွေနဲ့ အလုပ်သဘောအရ ဆက်စပ်မှုတွေရှိနေသလား။

အင်း ငါ့ရှေ့က မှန်တစ်ချပ်ကတော့ ငါ့ဘဝအတွက် အပြောင်းအလဲတစ်ခုကို ဖြစ်စေတော့မယ်ထင်တယ်။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ကျွန်တော်မှန်ကို ကြည့်ရဲသွားပြီ။ မှန်ထဲမှာပေါ်နေတဲ့ ကျွန်တော့်မျက်နှာကို ကြည့်ပြီး ကျွန်တော် မေးခွန်းတွေ မေးကြည့်ချင်လာတယ်။

မှန်ထဲမှာပေါ်နေတဲ့ ကျော်ဟိန်းကို မေးမယ်။ မှန်မှန်ဖြေ။

မေးလိုက်ပြီးမှ ကျွန်တော့်အာရုံ နည်းနည်းလှုပ်သွားတယ်။ ကဲ ကျော်ဟိန်းနဲ့ ကျော်ဟိန်းပဲ ရှိတာ။ ကျော်ဟိန်းက ကျော်ဟိန်းကို လိမ်လို့မဖြစ်ဘူး။

လောကမှာ မိမိကိုယ်ကို မိမိလိမ်တာ အဆင့်အနိမ့်ဆုံးပဲတဲ့။

လူဆင်းရဲချင် ဆင်းရဲပါစေ။ ပညာမတတ်ချင် နေပါစေ။ ကိုယ့်ကိုယ်ကို လိမ်နေတဲ့ အဆင့်အတန်း အနိမ့်ဆုံးလူမျိုးတော့ မဖြစ်ချင်ဘူး။

“ကဲ . . . မေးလို့ရပြီ။ မေးတော့။ ”

“မင်း ဘယ်သူလဲ။ ”

“ကျော်ဟိန်းလို့ သတ်မှတ်ထားတဲ့ လူတစ်ယောက်။ ”

“မင်းနဲ့ မင်းရဲ့စိတ် တူတူရှိရဲ့လား။ ”

“ရှိတယ်။ ဟ နေဦး . . . မရှိတော့ဘူး။ သတိထားလိုက်ရင် ရှိမှန်းသိတယ်။ ဟင် . . . သတိထားနေရင်းနဲ့ မရှိတော့ပြန်ဘူးဆိုတာ ထပ်သိတယ်။ ”

ဟော ပြန်ရိုလာပြန်ပြီ။ ”

“အေး . . . အဲလို သိရင်မဆိုးဘူး။ ဟုတ်ပြီ . . . ခုရှိတယ်လို့ပြောတဲ့ မင်းစိတ်ကရော ဘာတွေစဉ်းစားနေလဲ။ ”

“ခင်ဗျားမေးတာတွေ ဖြေဖို့တွေ စဉ်းစားနေတယ်။ ”

“မင်း စဉ်းစားနေတာတွေ ရှိသားရဲ့လားလို့ မေးရင် မင်းဘယ်လိုဖြေမလဲ။ ”

မှန်ရှေ့က ကျော်ဟိန်းရော၊ မှန်ထဲက ကျော်ဟိန်းပါ သက်ပြင်းတစ်ခု ခပ်လေးလေး ချလိုက်တယ်။

“အမှန်အတိုင်းပြောရရင် လိမ်ပြောဖို့တွေ ကြံစည်နေမိတယ်။ ”

“ဘာလို့ အဲဒီလို စိတ်ဝင်သွားတာလဲ။ ”

“ကျော်ဟိန်းက ကျော်ဟိန်းကို အထင်သေးသွားမှာစိုးလို့ပေါ့။ ”

“ကိုယ့်ကိုယ်ကို လိမ်ဖို့ကြံစည်တာ အဆိုးဆုံးလေကွာ။ ကဲ ခုရော မင်းစိတ် ဘယ်ရောက်သွားပြီလဲ ချက်ချင်းပြောနိုင်မလား။ ”

“နေဦး မင်းပြောနေတုန်း နေ့လည်က ပြဿနာ တစ်ခုအပေါ် ငါ့စိတ်တွေရောက်သွားပြီ။ ”

“ပြီးသွားတဲ့ကိစ္စတစ်ခုကို ဘာလို့ပြန်ခေါ်နေတာလဲ။ မရှိတော့ဘူးလေ။ မရှိသင့်တာကို ယူထားရင် မင်းခံစားနေရမှာပဲ။ အဲဒီလို သိတာ သူ့ကြောင့် ကိုယ်ပျက်စီးသွားခြင်းကို သိတဲ့ အသိဉာဏ်တစ်ခု ဖြစ်တယ်လို့ခေါ်တယ်။ ဖြစ်ပြီးသွားတာတွေ ပြန်တွေးရင် မင်းမှားတယ်။ မဖြစ်သေးတာ တွေးနေရင်လည်း မှားတယ်။ မင်းစောစောက ပြောတဲ့ ပစ္စုပ္ပန်မှာ တည့်တည့်နေတာမျိုးပဲ နေပါ။ ဆက်တိုက်နေနိုင်ရင် အကောင်းဆုံးပဲ။ ”

“ဟာ . . . မင်းကလည်း တစ်ထိုင်တည်းနဲ့ သင်ရိုးကျွတ်တွေ လုပ်နေပြန်ပြီ။ တစ်ခါမှ မလုပ်ဖူးတာတွေ ချက်ချင်းကြီး ဘယ်လိုလုပ်လို့ ရမှာလဲကွ မှန်ထဲက ကျော်ဟိန်းရ။ ”

“အဲဒီ စိတ်လေ့ကျင့်ခန်းတွေ မင်းလုပ်ချင်နေတာ ငါသိလို့ပေါ့ကွာ။ ကျော်ဟိန်းဆိုတဲ့ငါလည်း မင်းပဲ။ မင်းကလည်း ငါပဲဥစ္စာ။ မင်းဒီကိစ္စတွေ စိတ်ဝင်စားနေတာ ငါသိလို့ပြောနေတာပေါ့ကွ။ ”

မှန်ထဲမှ ကျော်ဟိန်းကို ကြည့်ရင်း မှန်ရှေ့က ကျော်ဟိန်းကြီး ငြိမ်သက်သွားတယ်။ နောက်ပိုင်းတော့ စိတ်ကိုဖမ်းတဲ့ လေ့ကျင့်ခန်းတွေလုပ်၊ အာရုံတွေ တစ်ခုပြီးတစ်ခု ရွေ့လျားနေတာတွေကို လိုက်မှတ်တဲ့ လေ့ကျင့်ခန်းတွေလုပ်နဲ့ ကျော်ဟိန်းရဲ့ တစ်အိမ်လုံးမှာ ဘယ်နေရာကြည့်ကြည့် မှန်တွေချည်းပဲဖြစ်ကုန်တယ်။

ဟုတ်တယ်။ ကျွန်တော် မှန်ကို သဘောပေါက်သွားပြီ။ မှန်ကိုလည်း အရမ်းကျေးဇူးတင်သွားပြီ။

မှန်ရှေ့မှာ ရပ်ပြီဆိုတာနဲ့ မင်းစိတ်ဘယ်မှာလဲ၊ မင်းနဲ့ တူတူရှိရဲ့လား။ ရှိတဲ့စိတ်ကရော ငြိမ်ရဲ့လား၊ ဖောက်ပြန်နေတာလား။ ဖြစ်ပြီးတာတွေ စဉ်းစားနေလား၊ ဖြစ်ချင်တာတွေ စဉ်းစားနေလား၊ မဖြစ်သေးတာတွေ စဉ်းစားနေလား။ ချက်ချင်းမေး ချက်ချင်းဖြေ။

မှန်ရှေ့မှာ ငါမှန်တယ်ဆိုတဲ့စကားကို အမြဲ ပြောရဲတဲ့လူ ဖြစ်ချင်လာတယ်။

“မှန်ရှေ့မှာ မဟုတ်ဖူးဆိုရင်တော့ မှားမယ်ပေါ့” ဆိုတဲ့ မေးခွန်းတစ်ခု မှန်ထဲကကျော်ဟိန်းက မှန်ရှေ့က ကျော်ဟိန်းကို ဖြတ်ခနဲ မေးလိုက်ပြန်တယ်။ ကျော်ဟိန်း စိတ်ညစ်ပြီး “ဟာ မင်းကတော့ အရစ်ပဲ” ဟု အော်လိုက်တယ်။

“မဟုတ်ဘူးလေ။ လုပ်မယ့်လုပ် မှန်ရှေ့မှာပဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ မှန်မရှိတဲ့နေရာမှာပဲ ဖြစ်ဖြစ် လုပ်နေမှ ဖြစ်မှာပေါ့။ ငါက မင်းကို လုပ်စေချင်လို့ တိုက်တွန်းတာပါ။ ငါက မင်းကို ဘယ်လိုပဲပြောပြော မင်းက လုပ်ချင်တဲ့စိတ် ရှိဦးမှ။ စိတ်ရှိတာတောင် တကယ် လုပ်ဦးမှ။ လုပ်ရင်လည်း အမြဲလုပ်နေဦးမှ။ ငါက မင်းရဲ့ သိစိတ်လေ။ ပြီးတော့ သတိပေးနေတာ။ အဲဒီ သတိဆိုတာကို မင်းဖြစ်တဲ့နည်းနဲ့ ယူပါ။”

ကျော်ဟိန်းနဲ့ ကျော်ဟိန်း မျက်လုံးထဲက တစ်ဆင့် ဘဝင်၊ အာရုံ၊ အသိဆိုတဲ့ တစ်ခုခုထဲထိ စူးနစ်အောင် ကြည့်မိကြတယ်။ တော်တော်လေး ကြာသွားတယ်။

ဒါ အာရုံအသစ်ပဲလို့ စိတ်ထဲမှာ မှတ်ချက်ချလိုက်မိတယ်။ အာရုံအသစ်ဆိုရင် စိတ်ဝင်စားတတ်တဲ့ ကျော်ဟိန်းအတွက် လုပ်ကွက်တစ်ခု ရလိုက်ပြန်ပြီ။

ဘယ်နေရာပဲဖြစ်ဖြစ် အမြဲတမ်း လုပ်ဖြစ်နေအောင် ကြိုးစားမယ်။ ကျွန်တော် မှန်ကို ကြည့်ပြီး ဆုံးဖြတ်ချက်ချလိုက်တယ်။ ကျွန်တော် တစ်ယောက်တည်း အဲဒီလို အသိတွေရလာတာကို သူများတွေပါ သိစေချင်လာတယ်။ ဘယ်လိုလုပ်ရမလဲ။ တစ်ခုခုတော့ လုပ်မှဖြစ်မယ်။

ကျွန်တော် အထင်ကြီးလေးစားထားတဲ့ လူတွေကို စိတ်ထဲမှန်းပြီး မှန်ရှေ့မှာ ရပ်ခိုင်းလိုက်တယ်။

ကျွန်တော် မမြင်ဖူးပေမယ့် ကြားဖူးခဲ့တဲ့ လူတွေကို စိတ်ထဲမှန်းပြီး မှန်ရှေ့မှာ ရပ်ခိုင်းလိုက်တယ်။

သေဆုံးသွားကြတဲ့သူတွေကို အသက်ပြန်ရှင်ခိုင်းပြီး မှန်ရှေ့ကို ပို့လိုက်တယ်။

ကျွန်တော့်အပေါ်မှာ ကျေးဇူးရှိခဲ့ဖူးတဲ့လူတွေ၊ ကျွန်တော့်ကို မုန်းတဲ့လူတွေ၊ ကျွန်တော့်ကို ချစ်တဲ့လူတွေ၊ ကျွန်တော် မသိတဲ့လူတွေ အားလုံးကို စိတ်ထဲမှန်းပြီး မှန်ရှေ့ပို့ပေးလိုက်တယ်။

မှန်ထဲက ကိုယ့်ရုပ်ကိုယ် ပြန်ကြည့်ပြီး မေးကြပေတော့။

- ငါမှန်သလား?
- ငါမှန်နေသလား?
- ငါမှန်ခဲ့သလား?
- ဒါမှမဟုတ် ငါမှားနေလား?
- ဆက်မှားနေကြမှာလား?

အရေးကြီးဆုံးက ကျွန်တော်တို့ အသက်ရှင်နေသမျှ မှန်ရှေ့မှာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ မှန်မရှိတဲ့ နေရာမှာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ဘယ်သူမှ မရှိတဲ့ နေရာမှာပဲဖြစ်ဖြစ် (ကိုယ်ကိုယ်တိုင်တော့ ရှိနေတာဆိုတော့) မှန်နေစေချင်တယ်။ လူတွေအားလုံး နေရာတိုင်းမှာ အမြဲတမ်း မှန်နေရင် ဘယ်လောက်ကောင်းမလဲ?

ခဏနှင့် တွေ့ဆုံခြင်း

ကျွန်တော် ငယ်စဉ်ကာလ ကလေးဘဝထဲက ကျွန်တော်နဲ့ ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ချစ်ခဲ့ရသူပါ။ သူ့နာမည်က ခဏတဲ့။ ခဏဆိုတာ ကျွန်တော့်ရဲ့ ချစ်သူပါ။

အဲ ကျွန်တော့် ချစ်သူဆိုပေမယ့် ကျွန်တော်ကသာ ချစ်နေရသူဆိုရင် ပိုမှန်ပါတယ်။ ခဏကို ဘာကြောင့် ချစ်တာလဲလို့ ကျွန်တော့်ကို မေးရင် ခဏဟာ ချစ်သင့်လို့ပါလို့ ကျွန်တော် ရိုးသားစွာ ဖြေပါ့မယ်။

ခဏကို ကျွန်တော် မပိုင်ပေမယ့်၊ ပိုင်ခွင့်မရပေမယ့် ကျွန်တော်နှင့်ဆိုင်လို့ ခဏအကြောင်း ကျွန်တော် ပြောလိုရပါတယ်။ ပြောခွင့်လေးတော့ ရှိမှာပါ။

ခဏအကြောင်း ကျွန်တော်ပြောပါရစေ။

ခဏဟာ လှတယ်။ ခဏရဲ့ အပြုံးဟာ ဆောင်းဦးကာလမှာ တိုက်ခတ်လေ့ရှိတဲ့ လေပြေလိုခံစားရတယ်။ ဒါပေမယ့် ဒီအပြုံးဟာ ကျွန်တော့်အတွက် တဒင်္ဂါပါ။

ခဏရဲ့ တဒင်္ဂါအပြုံးဟာ ကျွန်တော့်ဘဝအတွက်တော့ နှစ်လိုဖွယ်ရှိလွန်းပါတယ်။ သူ့အဆင်းသဏ္ဍန်ဟာ မရေမရာ ရီဝေနေ ပေမယ့် ချစ်စရာကောင်းလွန်းပါတယ်။

ခဏကို ချစ်တတ်ရင် တည်ငြိမ်နိုင်တယ်။

ခဏကို ချစ်တတ်ရင် သာယာနိုင်တယ်။ ခဏကို ချစ်တတ်ရင် ငြိမ်းချမ်းနိုင်တယ်။ ခဏကို ချစ်တတ်ရင် လွတ်မြောက်တယ်။

ခဏဟာ သူ့ကို ကျွန်တော် ချစ်မှန်းသိလို့ အမြဲလိုလို ကျွန်တော့်ဆီကို လာရောက်တွေ့ဆုံပါတယ်။ ကျွန်တော်က ခဏကို သတိထားပြီး ဆက်ဆံရင် ကျွန်တော့်နားမှာ ခဏက ကြာကြာနေတတ်ပါတယ်။ တစ်ခါတလေ ကျွန်တော်က အလုပ်များလို့ သူလာတာကို သတိထားပြီး မကြိုမိရင် သူပြန်သွားပါတယ်။ ကျွန်တော့်ကိုတော့ ဘာမှမပြောပါဘူး။ ဘာမှကို မပြောရပါဘူး။

အရင်းဆုံး ပြောရရင် ခဏဟာ သိမ်မွေ့လွန်းစွာ နှုတ်ဆိတ်နေတတ်သူပါပဲ။ ကျွန်တော် သူ့ကို အားမရတာ အဲ့ဒါပါပဲ။

ခဏဟာ တစ်ခါတလေ မလှဘူး။ ရက်စက်လွန်းတဲ့ ခြေလှမ်းတွေ လှမ်းတတ်ပါတယ်။ အဲဒီ ခြေလှမ်းတွေဟာ မှန်တိုင်းလို ကြမ်းတမ်းပြီး ကြိုတင် အကြောင်းကြားထားခြင်း မရှိဘဲ ကျွန်တော့်ဘဝထဲကို ရုတ်တရက် ဝင်ရောက်လာတတ်ပါတယ်။

အဲဒီလို ရောက်လာတဲ့အခါမျိုးမှာ ကျွန်တော်ဟာ သိပ်စိတ်ဆင်းရဲနေတဲ့ အချိန်မျိုး၊ အလုပ်တွေလုပ်ရတာ အဆင်မပြေ ဖြစ်နေတာမျိုးနဲ့ ကြိုရင်တော့ ပက်လက်လန်သွားအောင် ဒုက္ခရောက်တော့တာပါပဲ။

သူက အဲဒီလို စိတ်ကောက်ပြီး ရုတ်တရက် ဝင်ကြမ်းပေမယ့် ဪ သူရောက်လာပြီကိုးဆိုတဲ့ သတိလေးနဲ့ လက်ခံကြိုဆိုမိတဲ့ အခါမျိုးနဲ့ကြိုရင်တော့ ကျွန်တော် ဘယ်လောက်ပဲ ဒုက္ခရောက်ရောက် ခဏလာခြင်းကြောင့် ဒုက္ခက လွတ်မြောက်သွားစေလို့ ခဏကို ကျေနပ်ရတာပဲ။ ခဏလာခြင်းကို ကျေနပ်ရသူက ကျွန်တော်ပါပဲ။

“ဪ သူလာပြီရယ်လို့။”

ခဏရယ် မင်းကို ငါ သိပ်ချစ်လွန်းရပါတယ်လို့ ပြောပါရစေ။ မင်း ဘယ်လိုပုံစံမျိုးနဲ့ လာလာ မင်းကို သတိထားပြီး ချစ်နေမှာ ပါ။ ကျွန်တော် ခဏကို အဲဒါကြောင့် စိတ်ဝင်စားပြီး ချစ်ရတာပါ။ အစောပိုင်းက ကျွန်တော် ဝန်ခံထားသလို ချစ်တယ်ဆိုတာ ကျွန်တော်ကသာ ခဏကို ချစ်ရတာပါ။

ခဏကတော့ ကျွန်တော့်ကို ခဏပဲ ချစ်ပုံရပါတယ်။ ခဏဟာ ကျွန်တော့်ကို ခဏသာ သံယောဇဉ်ရှိပုံရပါတယ်။ ခဏဟာ ဘဝပေါင်းများစွာ လျော့နည်းသော၊ ပြောပြ၍ မရနိုင်အောင် တိုတောင်းလွန်းသော အချိန်ကလေးကိုသာ ကျွန်တော့်ကို ပေးရှာပါတယ်။

ခဏရဲ့ ခဏလေးကိုသာ ပေးနေတဲ့ ခဏလေးကို ကျွန်တော်တမ်းတစွာ၊ မက်မောစွာ ချစ်နေရသူဖြစ်ပါတယ်။ ခဏဟာ အကြင်နာတရား ခေါင်းပါးသူရယ်လို့ တစ်ခါတစ်ခါ ကျွန်တော်စွပ်စွဲ ပြောဆိုချင်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ခဏကို ကျွန်တော်မပြောရက်ဘူး။ ခဏရဲ့ သာယာသော လေပြေကလေးအဖြစ်ကနေ ကြမ်းတမ်းခက်ထန်တဲ့ မှန်တိုင်းအဖြစ် ပြောင်းလဲသွားမှာစိုးလို့သာ ဖြစ်ပါတယ်။

ခဏရယ် မင်းကိုယ့်နားမှာ ဘာလို့ ခဏလေးနေရတာလဲကွာ။

တစ်ခုတော့ရှိတယ်။ ခဏဟာ ကျွန်တော့်ကို ခဏ၊ ခဏတော့ ချစ်ရှာပါတယ်။ တစ်ချိန်တည်းမှာပဲ ခဏဟာ ကျွန်တော့်ကို ခဏ၊ ခဏ မှန်းပါတယ်။

ကျွန်တော် သူ့ကို သတိထားနေတဲ့အချိန်ဆိုရင်တော့ ခဏဟာ ချစ်စရာကောင်းလွန်းစွာ ကျွန်တော့်နားမှာ ခဏတွေ ဆက်ဆက်ပြီး ခပ်ကြာကြာလေး နေပေးရှာပါတယ်။ တကယ်တော့ ခဏဟာ ချစ်သင့်တဲ့ ချစ်သူတစ်ယောက်ပါပဲ။ အလုပ်တွေများပြီး သူ့ကိုမေ့နေပြီဆိုတဲ့ အခါမျိုးမှာတော့ ခဏဟာ ကျွန်တော့်ဘဝထဲ ဝင်လိုက်၊ ထွက်လိုက် လုပ်နေပေမယ့် သူလာနေတယ်ဆိုတာ

အသိမခံတော့ပါဘူး။ အဲဒီလို ဝင်လိုက်၊ ထွက်လိုက် လုပ်နေရင်း ဒုက္ခတွေ့ရော၊ ပြဿနာတွေ့ရော ယူလာတတ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော် ကျေနပ်ပါတယ်။ ခဏလာတာကို သိရင်ပဲ၊ ကျွန်တော် ကျေနပ် ခဲ့တာပါပဲ။ ကျွန်တော့်ချစ်သူ ခဏဟာ အဲဒီလောက် စိတ်ဝင်စားဖို့ကောင်းပါတယ်။ ကျွန်တော့်ချစ်သူ သို့မဟုတ် မုန်းသူရယ်လို့ ပုံစံနှစ်မျိုးနဲ့ ကျွန်တော် မိတ်ဆက်ပေးချင်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် သူ့အကြောင်းကို ကျွန်တော် ဂဃနဏ မပြောနိုင်သေးပါဘူး။ သူနဲ့ပတ်သက်ပြီး ကျွန်တော် အနည်းငယ် ပြောနိုင်တာကတော့ သူဟာ ကျွန်တော့်ရဲ့ ပိုင်ဆိုင်မှု၊ ကျွန်တော့်ရဲ့ ချမ်းသာမှု၊ ကျွန်တော့်ရဲ့ သာယာမှု၊ ကျွန်တော့်ရဲ့ ကြည်နူးမှုမှန်သမျှကို အချိန်နှင့်အမျှ တိုက်ခိုက်၊ လုယက်၊ ဖျက်ဆီးနေသူ ဖြစ်တယ်လို့ ကျွန်တော် သတိထားမိပါတယ်။

ဒါကြောင့်လည်း တစ်ခါ တစ်ခါ ခဏဟာ ကျွန်တော့် ရန်သူလားလို့ ကျွန်တော်က ခဏကို သံသယဝင်မိခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ ခဏကို သံယောဇဉ် ထားချင်ပေမယ့် ခဏဟာ အဲဒီ သံယောဇဉ်ကို ရက်စက်စွာ ဖြတ်တောက်တတ်ပါတယ်။

ခဏရယ် မင်းအသည်း ဘယ်လိုလည်းကွယ်။

တစ်ခါ တစ်ခါ ငါမုန်းတယ်ကွာလို့ ပြောချင်တယ်။ ဒါပေမယ့် ငါ့ အသိဉာဏ်တရားက မပြောနဲ့လို့ တားနေတယ်။

ဒီ ပဋိပက္ခတွေကတော့ ခဏနဲ့ပတ်သက်တဲ့ ခံစားမှုတွေပါပဲ။

ခဏကို ရက်စက်လွန်းသော သူရယ်လို့ ကျွန်တော် စွပ်စွဲလိုပါတယ်။ ဒါပေမယ့် . . .

သူ့အမုန်းကို ရင်ဆိုင်တိုက်ခိုက်ဖို့ဆိုတာက စင်စစ် မလွယ်ကူပါဘူး။ သူဟာ အခြားသော ရန်သူများလို အုပ်စုနဲ့ မဟုတ်ပါ။ တစ်ယောက်တည်းသော သူ့ရဲ့ အင်အားတွေဟာ ကြီးမားလွန်းတယ်။ နှစ်ပေါင်းများစွာ လူသားနှင့်တကွ အရာရာကို ဝါးမြိုနေဆဲပါပဲ။

သူ ဘယ်ကရောက်လာသလဲ။ ဘာကြောင့် အဲလောက်ထိ အင်အားကြီးမားနေရပါသလဲ။ သူ့ကို အနိုင်တိုက်ယူရမယ်။

သူ့ကို ကျွန်တော် မပတ်သက်၍ မရပါ။ သူ့ကို ရင်မဆိုင်၍ မရပါ။ သူဟာ ကျွန်တော့်ရှေ့မှာ အမြဲလိုပင် ရှိနေတတ်တယ်။ ကျွန်တော့်ဘဝထဲသို့ အမြဲလိုပင် လာရောက် တိုက်ခိုက်နေသူ ဖြစ်ပါတယ်။ တစ်ခါတလေ ခဏနဲ့ မတွေ့ချင်လို့ စောင်ခြုံအိပ်လည်း မလုံပါ။ တံခါးတွေပိတ်ပြီး ပုန်းအောင်နေလည်း မလွတ်ပါ။ မသိချင်ယောင်ဆောင်နေ၍လည်း မရပါ။

ခဏရယ် . . . မင်းစိုးမိုးလွန်းတယ်ကွာ။

အဲဒီလို ပုံစံအမျိုးမျိုးနဲ့ ဆက်ဆံတတ်တဲ့ ခဏကို တစ်ခါတလေ ကျွန်တော် ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ ခဏဟာ ကျွန်တော့်ရဲ့ ဆုံးရှုံးမှု၊ ကျွန်တော့်ရဲ့ ဆင်းရဲမှု၊ ကျွန်တော့်ရဲ့ ကြေကွဲမှုတွေကို ဖျက်ဆီး(တားဆီး)ပေးလို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီ အချိန်တွေမှာ ခဏကို ကျွန်တော် ကျေးဇူးတင်ရပါတယ်။ ဒုက္ခအကြာကြီး မဖြစ်လို့။ ကျွန်တော် အခုလောက်ပြောနေရင်ပဲ ခဏကို ခင်ဗျားတို့ စိတ်ဝင်စားလောက်ပြီ ထင်ပါတယ်။ ခဏနဲ့ ကျွန်တော် မိတ်ဆက်ပေးပါမယ်။

ခဏရယ် မင်းကို တို့တစ်တွေ တွေ့ဆုံ၊ မေးမြန်းခွင့်ပြုပါ။ ကျွန်တော်တို့ ခဏကို စိတ်ဝင်စားလို့ တွေ့ဆုံ၊ မေးမြန်းခြင်း ဖြစ်ပါတယ်လို့ ခဏကို ကျွန်တော် စကားဦးသန်းလိုက်ပါတယ်။ ခဏက ကျွန်တော့်ကို ကြည့်နေပါတယ်။ ခဏဟာ ဘာမှတော့ ပြန်မပြောပါ။

ကျွန်တော်တို့ လောကမှာ ခဏရဲ့ ထင်ပေါ် ကျော်ကြားမှု၊ ခဏရဲ့ ပီပြင် ပြတ်သားမှု၊ ခဏရဲ့ ရက်စက်မှု၊ ခဏရဲ့ ကြင်နာမှု၊ ခဏရဲ့ ချစ်တတ်မှုတွေကို အံ့ဩသလို၊ စိတ်ဝင်စားလွန်းလို့ လာရောက်တွေ့ဆုံ မေးမြန်းခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

ခဏ အချိန်ပေးနိုင်ရင် ကျွန်တော်တို့ရဲ့ မေးခွန်းတွေ ဖြေစေလိုပါတယ်လို့ ကျွန်တော်က ပြောလိုက်တယ်။

ခဏဟာ အချိန်ပေးရန် အတော်ပင် အခက်အခဲ တွေ့နေပုံရပါတယ်။ သူ့ပုံစံက ကျွန်တော့်တို့ဆီ သူ့ခဏ လာတုန်းကတော့ မသိချင်ယောင်ဆောင်နေပြီး ခုမှ လာဗျူးနေပြီဆိုတဲ့ သဘောမျိုး ဖြစ်နေပုံရတယ်။ ကျွန်မ အချိန်မရဘူးရှင့်။ မေးရင် မြန်မြန်မေး ရှေ့ဆက်လုပ်ရမယ့် အလုပ်တွေ အများကြီးရှိသေးတယ်။ ခင်ဗျားတို့ မေးတာတွေ လျှောက်ဖြေနေချိန် မရဘူးလို့ ကျွန်တော့်တို့ကို ရန်တွေ့ပါတယ်။ ကျွန်မက ခင်ဗျားတို့လို အားတဲ့လူ မဟုတ်ဘူးဆိုပြီး မျက်နှာကြီးကိုလည်း ပုပ်ထားပါတယ်။ ပြီးမှ အားနာဟန်နဲ့ ခဏပဲ အချိန်ပေးနိုင်မယ်၊ မြန်မြန်မေးဟု တိုတုတ်စွာ ပြောပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ကလည်း အချိန်ပေးတုန်း မေးမည်ဟု ဟန်ပြင်နေဆဲမှာပင် ခဏဟာ ကျွန်တော့်တို့အပါးမှ ထွက်ခွာသွားပါ တော့တယ်။

ကျွန်တော် တော်တော် စိတ်ဆိုးသွားပါတယ်။ ဒီလောက် ခဏယ တောင်းတောင်းပန်ပန် ပြောဆိုနေသည့်ကြားက မပြော မဆိုနှင့် ကျွန်တော်တို့နားက လှစ်ကနဲ ထွက်သွားသော ခဏကို ခဏနေပါဦးလို့ ကျွန်တော်လှမ်းတားလိုက်ပါတယ်။

ခဏက ဒီလောက် ကြီးကျယ်နေရအောင် ခင်ဗျားက ဘာမို့လို့လဲဟု ဧည့်သည်များရှေ့မှာ ကျွန်တော် စိတ်ဆိုးစွာ ပြောလိုက် ပါတယ်။ ကျွန်တော့် အသံမှာ ဒေါသကြောင့် တုန်နေပါတယ်။ ရှက်စိတ်ကြောင့် ကျွန်တော့်အသံဟာ ကျယ်သွားပါတယ်။

ခဏဟာ ကျွန်တော့်အသံကြောင့် လှည့်ကြည့်ပါတယ်။ နွဲ့လွန်းသော ဟန်ပန်ဖြင့် ကျွန်မ ဘာမှမဟုတ်ပါဘူးရှင်။ ရှင်တို့ အတွက် ကျွန်မဟာ အသုံးဝင်ချင်လည်း ဝင်လို့ရတယ်။ သတိမထားဘဲ ပစ်ထားလို့လည်းရတဲ့ ပစ္စုပ္ပန်ကာလလေးပါလို့ ပြုံးလဲ့ရီဝေစွာ ပြန်ပြောရာပါတယ်။

ဪ . . . ခဏရယ်၊ ဘယ်လိုမှ တားဆီး ချုပ်နှောင်ထားလို့မရတဲ့ ခဏရဲ့ ခဏလေးပါလား။
ခဏဆိုတာ ပစ္စုပ္ပန်ကာလလေးပါတဲ့။

ကျွန်တော်တို့နဲ့ ပြောဆိုနေဆဲမှာပင် ခဏဟာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ပိုင်ဆိုင်မှုအားလုံးကို လုယူဖျက်ဆီးသွားပါတယ်။ ဘယ်အချိန် ကာလထိ ကျွန်တော်တို့ထံမှ တိုက်ခိုက် လုယူနေဦးမည် မသိပါ။

သူ့ကို ကျွန်တော် ချစ်သလို၊ မုန်းတယ်။ မုန်းသလို၊ ကျေးဇူးတင်စွာ ချစ်ပါတယ်။ ဒီလောကမှာ ကျွန်တော်ဟာ လူသား အဖြစ်မှ ပင်စင်ယူ နှုတ်ထွက်သွားသည့်တိုင် ဘယ်အချိန်ကာလထိ ခဏဟာ ဆက်လက်ရှင်သန်နေဦးမည် မသိပါ။ ဆက်လက်မွေးဖွား ရှင်သန် ကြီးထွားလာဦးမယ့် လူသားတွေနဲ့ သတ္တဝါအပေါင်းကို ဘယ်အချိန်ထိ တိုက်ခိုက်ဖျက်ဆီးနေဦးမည် မသိပါ။ သူ့ရဲ့ ရက်စက် ပြင်းထန်တဲ့ တိုက်ခိုက်မှုတွေ၊ သူ့ရဲ့ ထုထည်ကြီးမားလွန်းတဲ့ အားမာန်တွေကို ကျွန်တော်တို့တွေ သတိထားခြင်းဟူသော အသိတရားဖြင့် ခုခံ တိုက်ခိုက်ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ သူ့ကို အနိုင်တိုက်ခိုက်နိုင်ဖို့ အင်အားတွေကို ကျွန်တော်တို့ ရှာဖွေ စုဆောင်းထားရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

သူ့ကို ရင်ဆိုင်တိုက်ခိုက်ဖို့ သတိတရားတွေ စုဆောင်းရမယ်ဆိုတဲ့ အသိတရားတွေကို ပေးတဲ့ခဏကို ကျွန်တော် ကျေးဇူးတင်စွာ၊ တမ်းတ၊ ချစ်ခင်နေရမည်သာ ဖြစ်ပါတယ်။

ခဏဟာ ကျွန်တော့်နားမှာ အချိန်ကြာမြင့်စွာ နေနိုင်အောင် ခဏကို အချိန်တွေပေးပြီး ပိုချစ်မှ ဖြစ်တော့မယ်။

ပန်းဝေသီ မဂ္ဂဇင်း
၁၉၉၂၊ ဇွန်လ

ကျော်ဟိန်း တဲ့လား

ဓာတ်မှန်စာရွက်ကြီးကိုငါ့ပြီး ဒေါက်တာအောင်သန်းထွန်းက ကျွန်တော့်ကို ကရုဏာသက်စွာ မေးပါတယ်။ ဘာဖြစ်တာလဲတဲ့။

နှင်းဆီကုန်း ဘိုးဘွားရိပ်သာမှာရှိတဲ့ အဘိုး၊ အဘွားတွေအတွက်၊ ရုပ်ရှင်သက်ကြီးပူဇော်ပွဲမှာ ဖိတ်ကြားခြင်းခံရတဲ့ တစ်ချိန်က ရုပ်ရှင်လုပ်ငန်းနဲ့ ပုံစံအမျိုးမျိုး ပတ်သက်ခဲ့ဖူးတဲ့ ပညာရှင် အဘိုးအဘွားတွေအတွက်၊ ပြီးတော့ အမေများအဖွဲ့လို အမည်ပေးထားတဲ့ အမေများအတွက် ရည်ရွယ်ပြီး ပထမနိမိတ်ဆိုတဲ့ ဗီဒီယိုဇာတ်ကားတစ်ကားကို ကျွန်တော် ရိုက်နေပါတယ်။ အဲဒီ ပထမနိမိတ် ရိုက်ရင်း ဒုတိယနိမိတ်ကို ကျွန်တော် ရင်ဆိုင်ခဲ့ရတာပါပဲ ဆရာ။

လှေခါးပေါ်က ခုန်ချတာ ဆတ်ခနဲနာပြီး လဲကျသွားတာ နာလွန်းလို့ မီးမီးကိုပြောပြတော့၊ သူက ဓာတ်မှန်ရိုက်ပြီး ဆရာဝန် ပြုကြည့်ပါလားဆိုလို့ ဆရာဆီရောက်လာတာပါလို့ ဒုတိယနိမိတ်ရဲ့ နာခြင်းဝေဒနာဖြစ်စဉ်ကို ကျွန်တော်က Story ခင်းပြလိုက်ပါတယ်။

ဓာတ်မှန်ပြားထဲမှာ ကျွန်တော့်ခြေထောက် ဘာဖြစ်နေတာ မြင်လို့လဲ ဆရာလို့ ကျွန်တော်ကမေးတော့ သူ့လက်ထဲက ဓာတ်မှန် စာရွက်ကြီးကို နံရံမှာ ကပ်ထားတဲ့ အလူမီနီယံသေတ္တာထဲ ထိုးညှပ်ထည့်လိုက်ပြီး မီးခလုတ်ကို ဖွင့်လိုက်တယ်။ မီးချောင်းရဲ့ အလင်းရောင်ကြောင့် ဓာတ်မှန်ပြားထဲက ခြေထောက်အရိုးစုတစ်ခု ပေါ်လာတယ်။

ဒီမှာ ကြည့်ဆိုပြီး ဓာတ်မှန်ပြားထဲက ခြေမျက်စိနေရာကို ညွှန်ပြတယ်။ ဆောင့်မိတဲ့ ဒဏ်ရာနဲ့ ကိုယ်ခန္ဓာအလေးချိန်ကြောင့် ခြေမျက်စိနားက အရိုးတစ်ခု အက်သွားတယ်လို့ပြောပါတယ်။

တစ်လအတောအတွင်း အသွားအလာ ဆင်ခြင်ဖို့၊ ပြင်းထန်တဲ့ လှုပ်ရှားမှုတွေ မလုပ်ဘဲ အနားယူဖို့၊ စသည်များကို ပါးစပ်က ပြောဆို၊ မှာကြားရင်း လက်ကလည်း စာရွက်တစ်ရွက်ပေါ်မှာ သောက်ရန် ဆေးအညွှန်းတွေ ရေးနေပါတယ်။

ဆရာဝန်ပြောတာတွေ ကျွန်တော် နားမလည်ပေမယ့် ခေါင်းငြိမ့်ပြနေမိပါတယ်။ ဆရာဝန်ပြောနေတဲ့ စကားတွေထက် ဓာတ်မှန်ပြားထဲက အက်သွားတယ်ဆိုတဲ့ ကျွန်တော့် ခြေထောက်အရိုးစုကို ကျွန်တော် စိတ်ဝင်စားစွာ ကြည့်နေမိပါတယ်။

ခြေထောက်အရိုးစုတွေက တစ်ဆင့် ကျွန်တော့်မျက်နှာနဲ့ ကျွန်တော့်ရင်ဘတ်တွေကို ဓာတ်မှန်ရိုက်ကြည့်ချင်တဲ့စိတ်တွေ ပေါ်လာပါတယ်။

ဆရာဆီမှာ ခွင့်တောင်းတော့ ဘာလုပ်မလို့လဲတဲ့ မေးတယ်။

ကျွန်တော့်ကိုယ် ကျွန်တော် ကြည့်ချင်လို့ပါပြောပြီး ဆရာထောက်ခံစာနဲ့ ဓာတ်မှန်ခန်းရိုတဲ့နေရာ ကျွန်တော် ထွက်လာခဲ့တယ်။

ဓာတ်မှန် ရိုက်ပေးတဲ့သူကလည်း ဓာတ်မှန်ရိုက်ရခြင်း အကြောင်းအရင်းကို သိသွားတော့၊ ကျွန်တော့်တစ်ကိုယ်လုံးကို သဘောပေါက်စွာ ရိုက်ပေးပါတယ်။

ဓာတ်မှန်ပြားတွေထဲက အရိုးစုများ

ဒါ ကျော်ဟိန်းတဲ့လား . . .

မဆန်းလွန်းတဲ့ နေ့ညပေါင်းများစွာနဲ့ ကမ္ဘာလောကကြီး ဘယ်တုန်းက စခဲ့သလဲဆိုတာ ကျွန်တော်မသိပါဘူး။

ဒါပေမယ့် ရှေးတုန်းက ပညာရှင်ကြီးတွေ ငြင်းကြ၊ ခုန်ကြ၊ ရန်တွေဖြစ်ကြ၊ ဦးနှောက်တွေစားကြနဲ့ အချိန်ဆိုတာတွေကို သတ်မှတ်ခဲ့ပြီးတဲ့နောက်

၁၉၄၇၊ ဇူလိုင်လရဲ့ ရက်တစ်ရက်မှာ အရိုးများကို အရေဖုံးသော ခန္ဓာကိုယ်လေးတစ်ခု လောကထဲကို ရောက်ရှိလာပါတယ်။

သံသရာထဲမှာ ဘဝမျိုးစုံနဲ့ ချာလပတ်တွေရမ်းခဲ့တဲ့ သတ္တဝါတစ်ခုဟာ ဒီဘဝမှာတော့ ကျော်ဟိန်းဆိုတဲ့လူ တစ်ယောက်အနေနဲ့ ရှင်သန်ရပါတော့မယ်။

တစ်ယောက်တည်း ရောက်လာခဲ့ရာမှ မိဘတွေ၊ မောင်နှမတွေ၊ ဆွေမျိုးတွေ၊ စည်းကမ်းတွေ၊ ဥပဒေတွေ၊ သတ်မှတ်မှုတွေ များစွာနဲ့ ကြီးပြင်းလာခဲ့ပါတယ်။

ဒယ်ဒီစိန်၊ မာမီချိုရဲ့သား ကျော်ဟိန်းတဲ့လား။

မောင်နှမ(၆)ယောက်ထဲက ဒီကောင်လေးယောက်မြောက်ဟာ ကျော်ဟိန်းတဲ့လား။

(၄)တန်း အောင်စာရင်းထွက်လို့ အခြားကျောင်းသူ၊ ကျောင်းသားတွေ နွေရာသီကျောင်းပိတ်ရက် ပျော်ရွှင်နေချိန်မှာ စာတွေ သင်ပြီး၊ (၄)တန်း စာမေးပွဲပြန်ဖြေနေရတာ ကျော်ဟိန်းတဲ့လား။

အရွယ်ရောက်လို့ မိန်းမပျိုတစ်ယောက်ကို ရည်းစားစကားသွားပြောမိတော့ “နှင့်ကိုယူရင် ငါဆင်းရဲမှာပေါ့ကျော်ကြီးရယ်”လို့ အပြောခံလိုက်ရတာ ကျော်ဟိန်းတဲ့လား။

အယ်(လ်)ဗစ်(စ်)ပရက်စလေတို့ ကလစ်ရစ်ချတ်တို့ ကျော်ကြားချိန် . သူတို့သီချင်းတွေ အဆိုပြိုင်ပွဲမှာ စင်ပေါ်တက်ပြိုင်မလို့ သွားပြောတာ တန်လို့လားကွာ ဆိုပြီး ယှဉ်ပြိုင်ခွင့်မရခဲ့တာ ကျော်ဟိန်းတဲ့လား။

(၉)တန်း၊ (၁၀)တန်း ကျောင်းသားဘဝမှာ ပုံစံအမျိုးမျိုးနဲ့ အပြစ်တွေကျူးလွန်ခဲ့မိလို့ အလွတ်ပညာသင်ကျောင်း (၆)ကျောင်း အထိ ပြောင်းရွှေ့ပြီး ပညာရှာဖွေခဲ့ရတာ ကျော်ဟိန်းတဲ့လား။

ကိုယ်ပိုင်အမှတ် (၁၂၂၀၅)နဲ့ ရေတပ်ထဲမှာ (၁)နှစ်နဲ့ (၆)လ နေခဲ့တာ ကျော်ဟိန်းတဲ့လား။

ရုပ်ရှင်ထဲရောက်တော့ တွန့်လိမ်ကောက်ကွေးနဲ့ လမ်းသရဲမင်းသားလို့ အစွပ်စွဲခံရတာ ကျော်ဟိန်းတဲ့လား။

စကားကိုတိုးတိုးလေး ပြောပြီး ကျောပေးအမှုအရာနဲ့ မထီမဲ့မြင် စတိုင်(လ်)နဲ့ဆိုရင် ကျော်ဟိန်းတဲ့လား။

‘မျက်ရည်ငှက်များ နားစေသတည်း’ ဆိုတဲ့ သီချင်းခွေကို မဆိုတတ် ဆိုတတ်ဆိုပြီး အခွေထုတ်လိုက်တာ ကျော်ဟိန်းတဲ့လား။

အိမ်ထောင်တွေကျတော့ ခုချိန်ထိ မိန်းမတွေဘက်က သဘောမတူမှုတွေနဲ့ ရင်ဆိုင်နေရတာ ကျော်ဟိန်းတဲ့လား။

ဒဏ်ရာတွေကို စာရွက်ပေါ် အန်ချာပြီး ရုပ်ရှင်၊ ဗီဒီယို ဇာတ်လမ်းတွေအဖြစ် ပြောင်းပစ်လိုက်တာ ကျော်ဟိန်းတဲ့လား။

အာရုံတစ်ခုကြောင့် သဒ္ဒါစိတ်ဖြစ်ပြီး သထုံမြို့၊ နေမိန္ဒရတောင်မှာ ဘုရားတစ်ဆူတည်ပြီး အစိမ်းရောင်ခြယ်မိတာ ကျော်ဟိန်း တဲ့လား။

သားသမီးတွေရဲ့ ဖခင်ကြီးအဖြစ် သူတို့နဲ့ပတ်သက်နေတဲ့လူတွေကို တစ်ခါတစ်ခါ မရယ်ချင်ဘဲ ရယ်ပြနေရတာ ကျော်ဟိန်း တဲ့လား။

မဂ္ဂဇင်းတွေ၊ ဂျာနယ်တွေထဲမှာ စကားလုံးပုံစံ အမျိုးမျိုးသုံးပြီး၊ ဘာဖြစ်ပြန်ပြီ၊ ညာဖြစ်ပြန်ပြီနဲ့ ခုချိန်ထိ အရေးခံနေရတာ ကျော်ဟိန်းတဲ့လား။

(၅၂)နှစ်တာ ကာလအတွင်းမှာ အမှန်တရားဆိုတာကို ရှာဖွေရင်း အမှားများစွာ ကျူးလွန်ခဲ့မိတာ ကျော်ဟိန်းတဲ့လား။

အဲဒီလို ဝိသေသပေါင်းစုံနဲ့ စွပ်စွဲခံနေရတဲ့ ကျော်ဟိန်းဆိုတာကြီးဟာ ကျွန်တော့်ရှေ့က ဓာတ်မှန်ပြားထဲမှာတော့ အရိုးစုတစ်ခု အနေနဲ့ ငြိမ်သက်နေတယ်။

အမြင်အာရုံ ဖြစ်စေတဲ့ မျက်လုံးဆိုတာတွေ၊ အကြားအာရုံ ဖြစ်စေတဲ့ နားရွက်ဆိုတာတွေ၊ အနံ့အာရုံ ဖြစ်စေတဲ့ နှာခေါင်း ဆိုတာတွေ၊ အရသာအာရုံဖြစ်စေတဲ့ လျှာဆိုတာတွေ၊ အထိအတွေ့ အာရုံဖြစ်စေတဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ဆိုတာတွေ၊ တွေးတောစိတ်ဆိုတာတွေ တစ်ခုမှ မရှိဘူး။

အရိုးစုတစ်ခုအနေနဲ့သာ ဓာတ်မှန်ပြားထဲမှာ ပေါ်နေတယ်။

ငါလို့လည်း ပြောလို့မရ၊ သူလို့လည်း ပြောလို့မရ၊ ယောက်ျား၊ မိန်းမဆိုပြီး ခွဲခြားသတ်မှတ်ထားတဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ဖွဲ့စည်းမှုလည်း မရှိ။

လူဆိုရင် တစ်ခုစီရှိတတ်တဲ့ ဒီအရိုးစုကြီးဟာ ကျော်ဟိန်းတဲ့လား။

တတိယနိမိတ်ရဲ့ အပိုင်းအစတစ်ခုဖြစ်တဲ့ ဒီအရိုးစုပေါ်က ‘ကျော်ဟိန်း’ လို့ သတ်မှတ်ထားတဲ့ (၃၂)ခုသော ခန္ဓာကိုယ် အပိုင်းအစတွေဟာ တစ်နေ့ကျရင် ဦးကျော်ဟိန်း အသက်ဘယ်လောက်ရဲ့ ရုပ်ကလာပ်လို့ ရေးထားတဲ့ သစ်သားခေါင်း တစ်လုံးထဲမှာ ထည့်ပြီး သင်္ချိုင်းထဲမှာ ပစ်ထားခဲ့မလား။

တစ်နာရီအတွင်း ပြာဖြစ်သွားအောင် မီးရှို့နိုင်တဲ့ မီးလောင်တိုက်ထဲ ထိုးထည့်လိုက်မလား။

ဒါကတော့ ကျန်ရစ်သူမိသားစုရဲ့ စေတနာဆုံးဖြတ်ချက်ပဲ။ ။

ဆရာတစ်ယောက် အလိုရှိသည်

တလောက ရုပ်ပြရေးတဲ့ ကိုသော်ကဆိုသူက သူ့ရဲ့ “အမေ” ဆိုတဲ့ ရုပ်ပြစာအုပ်လေး ပြန်ထုတ်ချင်လို့ ကျွန်တော့်ကို အမှာစာ ရေးခိုင်းတယ်။

ကျွန်တော်ကလည်း အမေဆိုတဲ့ စကားလုံးကို ကြိုက်နေတာဆိုတော့ ရေးပေးမယ်ပြောလိုက်တယ်။ အမေနဲ့ပတ်သက်ရင် အရေးသင့်ဆုံး စာကြောင်းတွေရေးမှ ဖြစ်မယ်လို့ သေသေချာချာ စဉ်းစားပြီး ရေးပေးလိုက်တာပါပဲ။

“သံသရာမှာ ကျင်လည်တာ ဒီဘဝနောက်ဆုံး ဖြစ်သင့်ပြီဆိုတဲ့ အသိတရားကို ရှာဖွေ၊ တွေ့ရှိနိုင်အောင် ကျော်ဟိန်း အဖြစ် မွေးဖွားပေးခဲ့တဲ့ အမေရေ . . .

ကျွန်တော်ရှာဖွေ သိရှိခဲ့တာတွေကို ဒီတစ်ဘဝတည်းနဲ့ အပြတ်ဖြစ်အောင် လေ့ကျင့်နေတဲ့ ကျွန်တော်ရဲ့ အသိ အာရုံတွေ အမေ့ကို ရည်စူးပြီး အမြဲတမ်းပူဇော် ကျေးဇူးဆပ်နေပါတယ်။

မွေးရကျိုးနပ်တယ်ဟေ့လို့၊ အမေကျေနပ်ပါ။ သား ကျော်ဟိန်း” လို့ ရေးပေးလိုက်တယ်။

အဲဒီ စာကြောင်းတွေထဲက သံသရာမှာ ကျင်လည်တာ ဒီဘဝ နောက်ဆုံးဖြစ်သင့်ပြီလို့ ရေးလိုက်မိတာ ရေးသင့်ရဲ့လား၊ ရေးခွင့် ရှိရဲ့လား၊ မှန်ရောမှန်ရဲ့လားလို့ တစ်ယောက်ယောက်နဲ့ ကျွန်တော် ဆွေးနွေးကြည့်ချင်လာတယ်။ အဲဒီ လွတ်မြောက်ခြင်း သဘော တရားတွေကို တကယ်ကျင့်ပြီး တကယ်ပြောနိုင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်ယောက်ကို ဆရာတင်ပြီး မေးချင်တာပါ။

မေးချင်တယ်ဆိုတာကလည်း ကျွန်တော် တကယ်သိချင်လို့ပါ။ ကျွန်တော် လုပ်ချင်တဲ့ အလုပ်တစ်ခုကို ကျွန်တော်တကယ်သိမှ လုပ်လို့ရမယ်ဆိုတာ ကျွန်တော် သိနေလို့ပါ။

ဦးဝိစိတ္တသာရဘိဝံသ ဆရာတော်ဘုရားကြီး သက်ရှိထင်ရှား ရှိစဉ်တုန်းကတော့ ကျွန်တော်မေးဖူးပါတယ်။

“ဆရာတော်ဘုရားတို့က နိဗ္ဗာန်အကြောင်း သိပ်ပြောကြတာပဲ။ နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ ဘယ်နားမှာရှိတာလဲ၊ ဆရာတော်ဘုရား ရောက်ဖူးလို့လား တပည့် တော်လည်း ရောက်ဖူးချင်တယ်” လို့ ကျွန်တော် မေးခဲ့ဖူးပါတယ်။

အဲဒီတုန်းက ကျွန်တော့်အသက်(၃၅)နှစ်။

ကျွန်တော်မေးတဲ့ မေးခွန်းတွေကြောင့် ဆရာတော်ကြီး တော်တော် စိတ်တိုသွားပုံရပါတယ်။ ကျွန်တော့်ကိုလည်း သေသေချာချာ အကဲခတ်ပါတယ်။ ကျွန်တော့် အသားကမည်း၊ ဆံပင်ကလည်းရှည်ပြီး ကောက်တိကောက်ကွေးနဲ့၊ ကျွန်တော်နဲ့ပါလာတဲ့ လူတွေ ကလည်း အများကြီး။ ပြီးတော့လည်း ကျွန်တော့်လက်ထဲမှာ မိုက်ကရိုဖုန်းကြီးနဲ့ဆိုတော့ . . .

“မင်းက ဘယ်သူလဲ။ တို့ ဗုဒ္ဓကို လာဝေဖန်တာလား” လို့ တည်တည်ငြိမ်ငြိမ် အသံနဲ့ ပြန်မေးပါတယ်။

“ကျွန်တော် ဗုဒ္ဓဘာသာအစစ်ဖြစ်ချင်လို့ပါဘုရား” လို့ ဆရာတော် မျက်လုံးတည့်တည့်ကို ကျွန်တော်ကြည့်ပြီး လျှောက်လိုက်ပါတယ်။

“တပည့်တော် သိချင်တာကို ဆရာတော်ဘုရား သေသေချာချာ ဖြေပေးပါဘုရား။ တပည့်တော်တို့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဆိုတာ ဘာတွေလုပ်ရတာလဲ။ ဘာတွေကျင့်ရတာလဲ၊ အလှူအတန်းလေးလုပ်၊ ဦး(၃)ကြိမ်ချ၊ အမျှဝေတာနဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် အပြည့်အစုံ ဖြစ်ပြီးလားဆိုတာ တပည့်တော် အတိအကျ သိချင်လို့ပါ။ အဲဒါကြောင့် ဆရာတော်ဘုရားပဲ ဖြေနိုင်မယ်၊ ယုံကြည်လို့ လာလျှောက်တာပါ။ ပြီးတော့ တပည့်တော်က ရုပ်ရှင်ရိုက်တဲ့အခါတွေမှာ နေရာအနှံ့ လျှောက်သွားရတာဆိုတော့ တပည့်တော်ကို ဆွေးနွေးတဲ့အခါတွေမှာ တပည့်တော်က အမှန်တွေပဲ ပြောချင်လို့ပါဘုရား။ တပည့်တော် ဘာသာရေး လိုက်စားတာကို တော်တော်များများကလည်း သိနေလို့ပါဘုရား။ ဗုဒ္ဓဘာသာဆိုတဲ့ ကျင့်စဉ် အစစ်အမှန်တွေဟာ ဘယ်လိုမျိုးတွေလဲဆိုတာ အမိန့်ရှိပါဘုရား။ ဆီမီးလေးထွန်း၊ ဘုရားစာတွေဆိုပြီး ဘုရားကို ဦးချ ကန်တော့ရုံနဲ့ တပည့်တော် အားမရဘူး ဖြစ်နေတယ် ဘုရား” လို့ လျှောက်လိုက်တယ်။

အဲဒီမှာ ဆရာတော်ဘုရားက ကျွန်တော့်လက်ထဲက မိုက်ကရိုဖုန်းကြီးကို လှမ်းဆွဲပြီး “ဟေ့ ဒကာလေး . . . လောကကြီးမှာ မင်း မမြင်ဖူးပေမယ့် ရှိတာတွေ အများကြီးကွ၊ ကဲ မင်း အဖိုး၊ အဖွားကို မြင်ဖူးသလား။”

“မြင်ဖူးပါတယ် ဘုရား။”

“အေး . . . အဲဒီ အဖိုး၊ အဖွားရဲ့ အဖိုး၊ အဖွားကိုရော မင်း မြင်ဖူးလား” တဲ့၊ ထပ်မေးတယ်။

“မမြင်ဖူးပါဘူး ဘုရား။”

“အေး... မင်း မမြင်ဖူးတာနဲ့ အဲဒီ အဖိုး၊ အဖွားတွေက မရှိတော့ဘူးလား။ လောကမှာ မင်းမမြင်ဖူးပေမယ့် ရှိနေတာမျိုးတွေကို သိတဲ့ အသိဉာဏ်တွေ၊ ကျင့်ကြံမှုအားတွေရော မင်းမှာ ဘယ်လောက်များ ရှိလို့လဲ” တဲ့။

“ဟုတ်ပြီ ဘုရား၊ တပည့်တော် သဘောပေါက်ပြီ ဘုရား” လို့ ဆရာတော်ကြီးကို ဆရာအဖြစ် ဦးထိပ်တင်ထားတာ ခုအချိန် ထိပါပဲ။

ဟုတ်တယ်။ လောကမှာ မမြင်ဖူးပေမယ့် ရှိနေတာတွေ အများကြီးဆိုတာ ဟုတ်တယ်။ လေ ဆိုတာ မမြင်ဖူးဘူး။ ဒါပေမယ့် လေ ဆိုတာ ရှိတယ်။ ဒီအတိုင်းပဲ စိတ် ဆိုတာ မမြင်ဖူးဘူး။ ဒါပေမယ့် စိတ် ဆိုတာ ရှိတယ်။ ဘယ်နေရာမှာ ရှိတယ်ဆိုတာ သိအောင် ကြည့်တတ်ဖို့သာ လိုတာ။

လိုချင်တဲ့ အဖြေတစ်ခုရပေမယ့် မကျေနပ်နိုင်သေးလို့ မိတ္ထီလာက တောင်ပုလုဆရာတော်ဘုရားဆီသွားပြီး ထပ်လျှောက်တယ်။
“ဆရာတော်ဘုရား၊ တပည့်တော်တို့ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားဆိုတာ ဘာတရားတွေကျင့်လို့ ဘုရားဖြစ်တော်မူတာလဲ” လို့ လျှောက်တော့။

အဲဒီမှာ ဆရာတော်ကြီးက တစ်ခွန်းတည်း ပြန်မိန့်တယ်။

“ဘာပဲလုပ်လုပ် သိနေကွာ” တဲ့။

အဲဒီ တစ်ခွန်းတည်းသော စကားရဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကို နားလည်ပြီး၊ ဆက်တိုက် လေ့ကျင့်နိုင်ရင် လွတ်မြောက်ပြီလို့ ကျွန်တော် သဘောပေါက်သွားပြန်တယ်။

အခုတော့ ဒီဆရာတော်ကြီးတွေမရှိတော့ဘူး။ ကျွန်တော်လည်း တော်တော်အားငယ်သွားတယ်။ နောက်ထပ် ဆရာတစ်ယောက် ကို တွေ့ချင်နေတယ်။

ကျွန်တော် သိနေတာတွေ။ ကျွန်တော် လုပ်နေတာတွေ မှန်ရဲ့လားလို့ မေးချင်တာပါ။ ကျွန်တော် ကြားဖူးထားတာ တစ်ခု ရှိတယ်။ အိမ်ထောင်ပြုတာမှားရင် တစ်ဘဝပဲ နစ်နာမှာတဲ့။ ဒေဝဒတ်လို ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို ဆရာ အတင်မှားလို့၊ ဖအေ အရင်းကို သတ်မိတဲ့ အဇာတသတ်ဟာ ခုဆိုရင် (၃၁)ဘုံထဲက ဘယ်ဘုံမှာ ဒုက္ခတွေနဲ့ ဘယ်လောက်ကြာကြာ မကျွတ်မလွတ် ဖြစ်နေမလဲလို့ တွေးမိတယ်။

“အဇာတသတ်လို ဆရာအတင် မှားသွားတာမျိုးတော့ ကျွန်တော့်အလှည့်မှာ ဘယ်လိုနည်းနဲ့မှ အဖြစ်မခံနိုင်ဘူး။”

ဒီအချိန်မှာ ကျွန်တော်လိုချင်တဲ့ဆရာက ကျွန်တော့် အသိတွေယိုင်နေရင် ပြန်တည့်ပေးတဲ့ ဆရာမျိုး၊ ကျွန်တော့် အာရုံတွေ ဖောက်ပြန် မှားယွင်းနေရင် ဘယ်လိုမှန်အောင် ပြန်လုပ်ရတယ်လို့ သတိပေး၊ ဆုံးမတဲ့ ဆရာမျိုး။

အဲဒီလို ဆရာမျိုး ရုပ်ရှင်စရိုက်တုန်းကလည်း ရှာဖွေတယ်။ ရုပ်ရှင်ပညာကို တိတိကျကျ သင်ပေးတဲ့ ဆရာမျိုးပေါ့။ ကျွန်တော် စဝင်တုန်းတော့ ဝါသနာပါလို့ မဟုတ်ဘူး။ လုပ်စားမလို့၊ ဒါပေမယ့် ဒီအလုပ်ကို လုပ်မယ်ဆိုရင် ဒီပညာရဲ့ အတိမ်အနက်၊ အကျယ် အဝန်းတွေ ငါသိဖို့လိုတယ်။ ငါသိမှ ဒီအလုပ်ကို လုပ်လို့ရမယ် ဆိုပြီးရှာတာ။ ရှာရင်း ရှာရင်းနဲ့ ဒီပညာကို စိတ်ဝင်စားသွားတာ။

သရုပ်ဆောင်ရမယ့် ဇာတ်လမ်းထဲက ဇာတ်ကောင်ရဲ့ စရိုက်ဆိုတာတွေ၊ သွားလာလှုပ်ရှား၊ နေထိုင်၊ ပြောဆိုမှုဆိုတာတွေကို သရုပ်ဆောင်မယ့်လူတိုင်း လေ့လာရှာဖွေသင့်တယ်ဆိုတာ ရုပ်ရှင်နဲ့ပတ်သက်တဲ့ လူတိုင်း၊ ရုပ်ရှင်ကြည့်ဖူးတဲ့ လူတိုင်းလိုလို သိကြတဲ့ ကိစ္စကြီးပါ။

ဒါပေမယ့် ရှာဖွေတဲ့နေရာမှာ ဘယ်လို ရှာဖွေရတယ်ဟေ့၊ ဘယ်မှာ ရှာရတယ်ဟေ့လို့ တိတိကျကျ၊ ထဲထဲဝင်ဝင် တတ်ကျွမ်းပြီး သင်ပေးနိုင်တဲ့ ဆရာမျိုး မြန်မာပြည်မှာ ရှားနေတယ်။

ဝါအရ၊ လုပ်သက် အတွေ့အကြုံအရ မြင်ခဲ့၊ ကြားခဲ့၊ တွေ့ကြုံခဲ့ဖူးတာတွေကို ပြန်ပြောပြတဲ့ လူကိုပဲ ဆရာတင်ခဲ့ရတာမျိုးတွေပဲ ကျွန်တော့်တုန်းက ကြုံဖူးတယ်။

ခု အသက်အရွယ်ထိ တစ်ခါတလေ အမူအရာလုပ်လို့ ကျဉ်းတည်း ကြပ်တည်း၊ အခက်အခဲဖြစ်တာနဲ့ ကြုံပြီဆိုရင် ကျွန်တော် တွေဖူးချင်တဲ့ (အမူအရာနဲ့ ပတ်သက်ရင် တိတိကျကျ သင်ပေးတဲ့) ဆရာမျိုးရှိရင် သိပ်ကောင်းမှာပဲလို့ လွမ်းလွမ်းဆွေးဆွေး၊ တမ်းတ မိတယ်။

ဆရာနဲ့ တိတိကျကျမသင်ဖူးတော့ တစ်ခါတလေ ဒီလိုများလား မသိဘူးဆိုပြီး ရမ်းသန်းလုပ်လိုက်ရတဲ့ အမူအရာများ ပါသွားပြီဆိုရင် ဝေဖန်စွပ်စွဲတဲ့ အသံတွေ ဆူညံသွားတာပဲ။

နောက်တစ်မျိုး စဉ်းစားကြည့်ရင် ဒီသရုပ်ဆောင်ခြင်းပညာ ဘာသာရပ်ကို တိတိကျကျ သင်လို့ရော ရပါ့မလားလို့။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ ဘယ်လိုဇာတ်လမ်းမျိုးပဲ ရိုက်ရိုက် လူနဲ့လွတ်တဲ့ ဇာတ်လမ်းမျိုး မရှိနိုင်ဘူး။ လူတွေအကြောင်းကို ဇာတ်လမ်း ဆင်ပြီး ရိုက်ကြတာဆိုတော့ လူတွေပါလာပြီ။ လူဆိုတာကလည်း တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် ဘယ်လိုမှ မတူနိုင်ဘူး။ ကိုယ့်ဟာကိုယ် တစ်ယောက်တည်းတောင် အာရုံတွေ ရှုပ်ယှက်ခတ်နေတာ။ ဇာတ်လမ်းထဲက ဇာတ်ကောင်နဲ့ အဲဒီဇာတ်ကောင်အဖြစ် သရုပ်ဆောင်ရမယ့် လူနဲ့ ပူးပေါင်းတဲ့နေရာမှာ အခက်အခဲတွေ အများကြီးရှိနိုင်တယ်။

ဇာတ်လမ်းထဲက ဇာတ်ကောင်ကလည်း သူလုပ်စေချင်တာ၊ သူပြောစေချင်တာ တောင်းဆိုမှာပဲ။ သရုပ်ဆောင်ရမယ့် ပညာရှင်ကလည်း သူလုပ်နိုင်တာနဲ့ သူလုပ်လို့မရတာ ရှိမှာပဲ။ အဲဒီ (၂)ယောက်တည်းမှာပဲ တွေးတာတွေ၊ ဆုံးဖြတ်တာတွေ ညှိမရလို့ ရှုပ်နိုင်တယ်။

လူတစ်ယောက်ရဲ့ အတ္ထုပ္ပတ္တိများရိုက်ရင် ပိုဆိုးမယ်။ အတ္ထုပ္ပတ္တိပိုင်ရှင်ရဲ့ စိတ်အာရုံအနေအထားနဲ့ သရုပ်ဆောင်မယ့် လူရဲ့ ခန္ဓာကိုယ်နဲ့ ပူးပေါင်းရမယ့်ကိစ္စတွေ၊ ဟုတ်တယ်၊ မဟုတ်ဘူး ငြင်းခုံရမယ့် ပြဿနာတွေ... “ဟူး” ဆက်မတွေးရဲဘူး။ အနော်ရထာ တို့လို၊ ကျန်စစ်သားတို့လို ဇာတ်ကားမျိုးများ လာငှားရင်ပိုဆိုးမယ်။ ဒုက္ခပဲ။ သူတို့တွေကို မမြင်ဖူးဘူး။ စာထဲမှာရေးထားတဲ့ အကြောင်းတွေက သူတို့တွေရဲ့ စိတ်ကိုတကယ်သိပြီးရေးတာလား။

အဲလို ရာဇဝင်ထဲက ဇာတ်ကောင်တွေရဲ့ ဇာတ်လမ်းမျိုးတွေကို ကမ္ဘာကျော်တွေ ဘယ်လိုရိုက်လဲ အရမ်းသိချင်တယ်။

ဆိုလိုတာက အနော်ရထာ အသက်ရှင်စဉ်တုန်းက သူ့ခေတ် သူ့အခါ၊ သူ့ပတ်ဝန်းကျင်နဲ့ ဘုရင်ဆိုတဲ့ စိတ်မျိုးရှိသူဟာ ခေတ်ရဲ့ အပြောင်းအလဲတွေကြောင့် ဒီဘက်ခေတ်မှာ ဒီလူကြီး အသက်ရှင်လျက်ရှိသေးရင် . . . ဘာဖြစ်မလဲ။

ခေတ်ရဲ့ အပြောင်းအလဲတွေကြောင့် လွန်ခဲ့တဲ့အနှစ် (၃၀)တုန်းက (၁၉၇၀)ဆိုပါစို့။ အဲဒီအချိန်တုန်းက အသက်(၅၀)အရွယ် ရှိတဲ့ ယောက်ျားတစ်ယောက်ရဲ့ စိတ်အနေအထား၊ တွေးတောမှု၊ ဆုံးဖြတ်မှု၊ လှုပ်ရှားမှု ပုံစံတွေဟာ ဒီဘက်ခေတ်မှာ အသက် (၅၀) အရွယ်ရှိနေတဲ့ လူတစ်ယောက်နဲ့ စိတ်ချင်းတူပါ့မလား။ သုံးသပ်တာ၊ ဆုံးဖြတ်တာတွေ တူပါ့မလား။ ဇာတ်လမ်းထဲက တစ်ယောက်နဲ့ အပြင်က ကိုယ်စားပြုရမယ့် သရုပ်ဆောင်နဲ့ ညှိလို့ရပါ့မလား။

အသက်ချင်းသာ တူချင်တူမယ်။ အကျင့်စရိုက်တွေ၊ တွေးတောတာတွေ၊ အနေအထိုင် လှုပ်ရှားမှုတွေ၊ ဘဝမှာဖြစ်တဲ့ အဖြစ်အပျက်ပုံစံခြင်းတွေ ဘယ်လိုမှတူမှာ မဟုတ်ဘူးဆိုတဲ့ သဘောတရားကို သရုပ်ဆောင်မယ့် လူသိအောင် ဒါရိုက်တာက ဘယ်လိုသင်မလဲ။

ဒါရိုက်တာက နားလည်အောင် မပြောတတ်လို့ သရုပ်ဆောင်သူက သဘောမပေါက်ရင် တိကျတဲ့ အမူအရာ ရပါ့မလား။ မရရင် ဟိုလိုလို၊ ဒီလိုလိုနဲ့ လျှော့ချလိုက်မလား။ အဲဒီလို လုပ်လိုက်တာကို သိတဲ့လူက သိနေရင်၊ အဲဒီ သိတဲ့လူက ကြည့်နေတဲ့ သူ့မျက်လုံးကို ဘယ်လို ပုံစံနဲ့ ရင်ဆိုင်မလဲ။

ကျွန်တော်က အဲဒီလိုမျိုးတွေ တွေးပြီး၊ ကြောက်ပြီး၊ ရှက်ပြီး မေးတာကို သိပ်မေးတာပဲဆိုပြီး ဖြတ်ပစ်လိုက်တော့ ဘာဆက်လုပ်ရမှန်းကို မသိတော့ဘူး။ သိချင်လို့ မေးတာပါ။ မသိရင် လုပ်ရတာ အခက်အခဲ ရှိတယ်လေ။

ငါ မဖြေတတ်ဘူးကွာလို့လည်း ဝန်မခံဘူး။ အဲဒီတော့ ကျွန်တော် ဘာဆက်လုပ်ရမလဲ။ အပီအပြင် သရုပ်ဆောင်နိုင်ဖို့ ရှာဖွေ၊ စုံစမ်း၊ မေးမြန်းရင်း အငြင်းအခန့်တွေဖြစ်၊ စကားတွေများ၊ ကွယ်ရာမှာ အတင်းပြော၊ ကြားတဲ့သူကလည်း သေသေချာချာ မစုံစမ်းဘဲနဲ့ ယုံ၊ လက်တွဲဖော်တွေနဲ့ မိတ်ပျက်၊ ဆွေးနွေးတာကို ဆရာလုပ်တယ် အထင်ခံရနဲ့ ဘေးတွေ ရောက်ကုန်တာပဲ အဖတ်တင်တယ်။

ကျွန်တော်က အပီလုပ်ချင်လို့ ဆွေးနွေးတာကို တကယ် သဘောပေါက်တဲ့လူက ကျွန်တော့် ဘေးနားမှာ တဖြည်းဖြည်း နည်းလာတယ်။

လုပ်နေကျ အမူအရာတွေ၊ ရိုက်နေကျ ဇာတ်လမ်းတွေနဲ့ ပြောနေကျ စကားတွေကိုတော့ စိတ်ပျက်နေတာကြာပြီ။ ကျွန်တော်က တစ်ခုခုကို အကြာကြီး စိတ်မဝင်စားတတ်ဘူး။ အာရုံလျော့လာရင် ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ပြောင်းပစ်လိုက်ချင်တယ်။ အဲဒီလို စိတ်မျိုးကြီး မွေးကတည်းက ပါလာတာ ကျွန်တော့်အတွက် ဒုက္ခတစ်ခုပဲ။

လမ်းဟောင်းကြီးအတိုင်း မလျှောက်ချင်လို့ ဘေးကို ထွက်တဲ့အကြိမ်ပေါင်းလည်း မနည်းတော့ဘူး။ ခြေထောက်မှာ ဟက်တက် ကွဲနေတဲ့ ဒဏ်ရာတွေ၊ ချိုစောင်းမှာ ပတ်တီးနဲ့ တစ်ယောက်တည်း ဒဏ်ရာများနဲ့ လူဟာ ကျွန်တော်ပါပဲ။

ရုပ်ရှင်ရိုက်ရတာ စိတ်ညစ်လာလို့ သီချင်းဆိုတဲ့စတူဒီယိုထဲမှာ သွားသွားအော်ပြီး၊ အာရုံတွေပြောင်းပစ်တာ၊ “မျက်ရည်ငှက် များနားစေသတည်း” ကနေ “အသစ်” ဆိုတဲ့ အခွေထိဆိုရင် (၉)ခွေ ရှိသွားပြီ။

သီချင်းဆိုတဲ့ အလုပ်ကလည်း ဒုက္ခတစ်ခုကနေ အတိအကျ လွတ်မြောက်တယ်လို့ ပြောလို့မရပြန်ဘူး။ သူကလည်း တစ်ယောက်တည်း လုပ်လို့ရတာမျိုး မဟုတ်ဘူးလေ။ အများနဲ့ဆိုတော့ ထုံးစံကို ဖျက်ဖို့ အခက်အခဲ ဖြစ်နေပြန်တယ်။ အနုပညာရပ်မှာ ထုံးစံဆိုတာရှိလို့လား။ မလုပ်ရဘူး၊ မလုပ်သင့်ဘူး ဆိုတဲ့ စကားတွေကြောင့် တိတိကျကျ လွတ်မြောက်တယ်လို့ ပြောလို့မရဘူးလို့ ပြောတာ။ “ထာဝရရှင်သန်မယ်” အခွေတုန်းကဆို နှစ်ရက်တည်း ရောင်းပြီး ရပ်သွားဖူးတယ်။

ကျွန်တော့်သဘောက ကျွန်တော်အသံ မကောင်းဘူး။ အဲဒီတော့ အဆိုတော်မဟုတ်ဘူး။ ကျွန်တော် လွတ်မြောက်ချင်လို့ ကျွန်တော် အော်ချင်သလို အော်ပါရစေ။ ကျွန်တော် ထုတ်တဲ့အခွေ ဘယ်သူမှ မဝယ်ချင်နေ၊ ကျွန်တော် လွတ်မြောက်ချင်လို့ လုပ်လိုက်တယ်ဆိုတဲ့ သဘောလေးဖြစ်သွားရင် ကျေနပ်တယ်လို့ တော်တော်ပြောယူရတယ်။

ဒီနေရာမှာ ကျွန်တော့်ကို အလိုလိုက်ပေးတာ ကျွန်တော့်မိန်းမနဲ့ ကျွန်တော့်သားသမီးတွေပဲ။ အဖေရှာတဲ့ ပိုက်ဆံပဲ၊ အဖေ စိတ်ကြိုက် လုပ်ချင်တာ လုပ်သင့်တယ်ဆိုပြီး အားပေးလို့တော်သေးတယ်။

ကျွန်တော့်ဘဝမှာ ကျွန်တော့်ကို နှိပ်စက်နေတာ အဲဒီလွတ်မြောက်ချင်တဲ့ အာရုံတစ်ခုပဲ။ အဲဒီ အာရုံကြောင့် ကျွန်တော့်ဘဝမှာ တစ်ခုပြီး တစ်ခု ဖြစ်နေတော့တာပဲ။ ကျွန်တော် အားလုံးကို ရပ်ပစ်လိုက်တဲ့နည်းကို သင်ချင်တယ်။

ထားတော့။ ဒီသရုပ်ဆောင်တဲ့အလုပ်တွေ၊ သီချင်းဆိုတဲ့ အလုပ်တွေက လုပ်လာကြပြီဆိုတော့ သိပ်အကျွမ်းကြီး မဟုတ်ပေမယ့် အတွေ့အကြုံက သင်ပေးထားတဲ့ အသိဉာဏ်တွေနဲ့ ခေတ်ထဲက ပရိသတ်တွေရဲ့ ရင်ဘတ်ထဲဝင်ကြည့်ပြီး လှုပ်ရှားလို့ရနိုင်တယ်။ ပြီးတော့ ကျွန်တော့်ဆိုရင် တစ်ချို့က အတိုင်းအတာတစ်ခုထိ စိတ်ချ၊ ယုံကြည်ထားတာ ရှိတယ်ဆိုတာ ကျွန်တော်သိတယ်။ သူတို့က

ကျွန်တော်ဖန်တီးတဲ့ ပစ္စည်းဆိုရင် တစ်ခုခုတော့ပါမှာပဲဆိုတဲ့ ယုံကြည်မှုနဲ့ ဒိုင်ခံကြည့်ပေးနေတုန်းပဲ။ အရေးကြီးတာ သူတို့အမာခံတွေရဲ့ ယုံကြည်မှုကို ကျွန်တော် အမြဲသတိထားနေရင် ပြီးတာပဲ။

ကျွန်တော် စိတ်ပူတာ သံသရာမှာ ကျင်လည်တာ ဒီဘဝ နောက်ဆုံး ဖြစ်သင့်တယ်ဆိုတဲ့ စကားကို ပြောခွင့်ရှိ၊ မရှိ ဆိုတာပဲ။

ဒီကိစ္စက ဆရာမရှိဘဲ ဖြစ်ပါ့မလား။ ဒီလိုကိစ္စတွေက စလုပ်တုန်းက ရည်ရွယ်ထားတာ တစ်မျိုး။ လေ့ကျင့်ရင်းနဲ့ လမ်းလွဲ သွားတတ်တာမျိုးတွေ ရှိတတ်တယ်ဆိုတာ ဒါမျိုး လေ့ကျင့်တဲ့လူဆိုရင် သိတယ်။

ပြီးတော့ အာရုံကို သတိထားပြီး စောင့်ကြည့်ရတာမျိုး၊ စောင့်ကြည့်ရင်းနဲ့ ဘယ်အချိန်က လွတ်ထွက်သွားတာကို သတိမထား မိတာမျိုး။ တစ်ခုတည်းကို သတိထားနေတယ်ဆိုရင်လည်း အာရုံတွေကငြိမ်သက်ပြီး၊ သမာဓိအားတွေကောင်း၊ သမထတွေအောင်၊ တန်ခိုးတွေရ၊ အဲဒီတန်ခိုးတွေအပေါ်မှာ သာယာပြီး မူလရည်ရွယ်ထားတဲ့ လွတ်မြောက်ခြင်းဆိုတာတွေ မေ့ကုန်ပြီး သံသရာထဲမှာပဲ ပတ်ချာလည်နေရင် ဒုက္ခ။

ထပ်မံ ဖြစ်ခြင်းဆိုတာတွေ လုံးဝ ချုပ်ငြိမ်းသွားအောင် လုပ်နိုင်မှ ပြီးဆုံးတာတဲ့။

အဲဒီ လေ့ကျင့်မှုကို နောက်ဆုံးသေတဲ့ အချိန်ထိ ဆက်တိုက်လုပ်ရမှာတဲ့။ အဲဒီလို ကျွန်တော် သိထားတာတွေ မှန်ရဲ့လား။

လုပ်ရင်ရော၊ လုပ်လို့ရပါ့မလား။ စနစ်တကျ တည့်ပေးမယ့် ဆရာတစ်ယောက်နဲ့ အရမ်းတွေ့ချင်တယ်။ မေးချင်တယ်။

မှန်တယ် ကျော်ဟိန်းရေ၊ ဆက်သာလုပ်၊ တကယ်ဖြစ်အောင်သာ လုပ်ဆိုရင်တော့ အဲဒီ အသိတရားကြီး ပျောက်မသွားအောင် သတိထားပြီး ထိန်းထားမယ်။

အညံ့စား အာရုံတွေကို ဖြစ်တဲ့နည်းနဲ့ ရအောင်ဖြတ်။ အဲဒီ စိတ်လေ့ကျင့်ခန်းတွေ မသေခင်ရအောင် လုပ်မယ်။ ဒါမှ ဒီဘဝ လူဖြစ်ကျိုးနပ်မယ်။ မွေးရတဲ့ အမေလည်း မွေးရကျိုးနပ်မယ်။ နောက်ဘဝဆိုတာက မသေချာဘူး။ ဒီဘဝမှာ လုပ်ဖြစ်အောင်လုပ်မှ။

ကျွန်တော် မသေခင်အချိန်လေးမှာ ကျွန်တော် သိထားတာတွေကို ကျွန်တော်လုပ်မယ်။ သူများတွေ လုပ်ချင်အောင်လည်း တိုက်တွန်းကြည့်ချင်တယ်။ ဒီအချိန်မှာ ကျွန်တော် အယူချင်ဆုံးနဲ့ အလုပ်ချင်ဆုံး တာဝန်ဟာ အဲဒီ တိုက်တွန်းမှုဆိုတဲ့ အာရုံအသစ် ဖြစ်နေပြန်ပြီ။

ကျွန်တော့် အာရုံတွေ မှန်ပါသလား ဆရာ။

မှန်တယ်ဆိုရင် ဒီအာရုံသစ်ထဲမှာ ကျွန်တော့် အသိတွေ မြှုပ်လိုက်တော့မယ်။

မုခမဂ္ဂဇင်း
၂၀၀၁၊ ဇွန်လ

အဖေ! သမီး ဒါရိုက်တာလုပ်ချင်လို့

‘အဖေ! သမီး ဒါရိုက်တာလုပ်ချင်တယ်’လို့ ကျွန်တော့် သမီးတွေထဲက သမီးတစ်ယောက် ပြောလိုက်တဲ့ အသံကြောင့် ကျွန်တော့် ကိုယ်ထဲမှာရှိနေတဲ့ သွေးတွေ ဆူပွက်သွားတယ်။ အနုပညာလောကထဲမှာ တစ်ယောက်တည်း အဖော်မပါ လှုပ်ရှားနေရတဲ့ ကျွန်တော့်အတွက် သမီးရဲ့အသံဟာ ခွန်အားကြီးတစ်ခု အကူရလိုက်သလို ဖြစ်သွားစေတယ်။

ဇာတ်လမ်းပေါင်းများစွာ၊ ဒါရိုက်တာပေါင်းများစွာနဲ့ နှစ်ပေါင်းများစွာ လုပ်ခဲ့တဲ့ အမူအရာပေါင်းများစွာထဲမှာ သမီးလုပ်သူက ခိုင်းလို့ ဖခင်တစ်ယောက်က အမူအရာလုပ်ပြရတဲ့အဖြစ်မျိုး မကြုံဖူးဘူး။ ယောက်ျားမဟုတ်တဲ့ မိန်းမတစ်ယောက်ရဲ့ ဖန်တီး၊ တင်ပြမှု ဘယ်လိုနေမလဲ။ ဖခင်တစ်ယောက်ကို ဖခင်တစ်ယောက်လို သဘောထားပြီး ခိုင်းမလား။ လူတစ်ယောက်၊ ယောက်ျားတစ်ယောက်လို သဘောထားပြီး ခိုင်းမှာလား။ အရမ်းကို စိတ်ဝင်စားသွားတယ်။

အာရုံသစ်ကို မျှော်လင့်နေတဲ့ ကျွန်တော် ဝမ်းသာလွန်းလို့၊ သိပ်ကောင်းတာပေါ့ သမီးရယ်လို့ ချက်ချင်း လက်ခံ၊ ကြိုဆို၊ အကူအညီတောင်းစွာ ပြောလိုက်မိတယ်။ ကျွန်တော့်ဆီမှာရှိနေတဲ့ ဝါသနာမျိုး၊ ကျွန်တော့် သားသမီးတွေထဲမှာ မရှိကြဘူး။ သီချင်း ဆိုချင်တဲ့စိတ်ရှိတဲ့ သားသမီးတော့ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဝမ်းမသာရဲဘူး။ ဘဝအာမခံချက် မရှိဘူးဆိုတဲ့ အလုပ်တွေ လုပ်ရဲပါ့မလား။ မှားတာနဲ့ သားသမီးချင်း မစာမနာ၊ (ဖေးမကာကွယ်ခြင်းမရှိ)၊ ဝေဖန်ရှုံ့ချတဲ့ ဒီအနုပညာလောကထဲမှာ လုပ်နိုင်ပါ့မလား။

ခေတ်နဲ့ လူတွေနဲ့ စိန်ခေါ်ပြီး လုပ်ရတဲ့ အလုပ်ရဲ့ ပင်ပန်းမှု၊ ဆုံးရှုံးမှု၊ မသေချာမှု၊ လူတွေရဲ့ ဝေဖန်ကဲ့ရဲ့၊ ပြစ်တင်ရှုတ်ချ၊ အားပေး မြှောက်စားမှုဒဏ်တွေ သူတို့ ခံနိုင်ပါ့မလားလို့ သာမန် ဖခင်တစ်ယောက်လို တွေးမိလို့ပါ။

ကျွန်တော့်လို ကျဆုံးတဲ့အခါမှာ ပေပြီး တင်းခံနိုင်တဲ့ စိတ်မျိုးတွေ ရှိပါ့မလား။ တကယ်လို့ ရှိခဲ့ရင်လည်း ကြမ်းတမ်းလွန်းတဲ့ အနုပညာလမ်းကြောင်းပေါ်မှာ မလျှောက်စေချင်လို့ အနုပညာသမား မပီသစွာ သားသမီးတွေထဲက အနုပညာအာရုံကို ဇွတ်ကြီး ဖြတ်ပစ်ခဲ့ဖူးတယ်။ အဲဒီ လုပ်ရပ်အတွက်လည်း စိတ်ထဲမကောင်းတာ ခုချိန်ထိပဲ။

အနုပညာအာရုံ အဖြတ်ခံရတဲ့ ကျွန်တော့် သားသမီးတွေကလည်း ကျွန်တော့်ရဲ့ တားမြစ်မှုတွေအပေါ်မှာ ဘယ်လို သဘောပေါက်ပြီး သူတို့ရှေ့ရေးကို ဘယ်လိုတွေးလိုက်ကြတယ် မသိဘူး။ အနုပညာအကြောင်း သိပ်မပြောကြတော့ဘူး။ သူတို့ ဖန်တီးလိုက်တဲ့ အသစ်ဆိုတဲ့ သီချင်းခွေနဲ့ ဒုတ်.ဒုတ်.ဒုတ်.ဒုတ် ဆိုတဲ့ သီချင်းခွေကိုလည်း မေ့ပစ်လိုက်ကြပြီ။ သူတို့ မသင်ဖူးသေးတဲ့ ပညာတွေသင်ပြီး သူတို့ရောက်နေတဲ့ လောကသစ်ထဲမှာ ပျော်နေကြလေရဲ့။

ရှိနေပြီးသား အနုပညာစိတ်တွေ လျော့အောင် လုပ်လိုက်မိတဲ့အတွက် ကျွန်တော့် ရင်ထဲမှာလည်း ထိခိုက်စွာ နှမြောနေမိပါတယ်။ နောက်ဆုံးတော့ ကျွန်တော့်အပေါ်မှာ သဘောပေါက်ပေးကြတဲ့ ဆွေမတော်၊ မျိုးမတော်၊ သူစိမ်း လူငယ်တစ်ချို့နဲ့ ပူးပေါင်းတိုင်ပင်ပြီး ဘဝအာမခံချက် မသေချာတဲ့ ဒီအနုပညာကမ္ဘာထဲမှာ ဆက်လက်ချီတက် နေကြရပါတယ်။

ယခုအချိန် ကျွန်တော့်ဘေးနားမှာ ရှိတာတွေက သူစိမ်းတွေဆိုတော့ ဆက်ဆံတဲ့နေရာမှာ ကျွန်တော့်ဘက်က ထိန်းချုပ်ရတဲ့ အပိုင်းတွေ ရှိပါတယ်။ ထိန်းချုပ်ရတယ်ဆိုကတည်းက စိတ်တိုင်းကျ မဟုတ်တာ သေချာသွားပါပြီ။ သိထားတဲ့ တရားသဘောတွေ လက်ကိုင်ထားပြီး လျှော့ပေးလိုက်ရတဲ့ အနုပညာသမားတစ်ယောက်ရဲ့ နာကျင်မှု ဒုက္ခ၊ ဆုံးရှုံးမှု ဒုက္ခ ကြီးပါတယ်။

အဲဒီလို စိတ်ဒုက္ခဖြစ်နေချိန်မှာ ကျွန်တော့်သမီးရဲ့ ဒါရိုက်တာလုပ်ပြီး အဖေ့ကို ရိုက်ချင်တယ်ဆိုတဲ့ တောင်းဆိုမှုဟာ ကျွန်တော့်ဘဝမှာ ကျွန်တော် အကြားချင်ဆုံး စကားပါပဲ။ ပြီးတော့ ကျွန်တော့်မှာ ရှိသလောက် ကျွန်တော် အပေးချင်ဆုံး အမွေပါပဲ။ နောက်တစ်ခုက ကျွန်တော့်ရဲ့ အယူအဆတွေကို နားလည်သဘောပေါက်ပြီးမှ ဒီစကားကို ပြောတာပါလို့လည်း သမီးက ပြောပါတယ်။

ကဲ... နှစ်မယ်ဆိုလည်း ဘဝကို မြှုပ်လိုက်တော့ပေါ့။ လုပ်ချင်တာတွေ မလုပ်ရမချင်း မြှုပ်ထားတဲ့နေရာကနေ ပြန်မတက်နဲ့လို့ ပြောတော့ သမီးက သဘောတူတယ်တဲ့။ အငတ်ခံမယ်တဲ့။

ဒါဆိုရင် ကျွန်တော့်ရှိသမျှ ယူတော့ပေါ့။ ဒီအမွေဟာ ကျွန်တော့်မိဘ၊ ဘိုးဘွားပိုင်ပစ္စည်း မဟုတ်ပါဘူး။ ကျွန်တော့် လက်ထက်ပွားပစ္စည်း၊ ကျွန်တော့် အသက်(၂၀)လောက်ကမှစပြီး စုဆောင်းလာခဲ့ရတဲ့ စိတ်ပစ္စည်းတွေပါ။ ကျွန်တော် စုဆောင်းထားတဲ့ စိတ်ပစ္စည်းတွေဟာ စက္ကန့်တိုင်း တိုးပွားနေလို့ စိတ်ပစ္စည်း ရောင်းဝယ်ရေး ကုမ္ပဏီလီမိတက်မှာတော့ ကျွန်တော်ဟာ ပရဲစီးဒင့် တစ်ယောက်ပဲ။ စီအီးအို တစ်ယောက်ပဲ။ ကြယ်ငါးပွင့် ပထမအဆင့် ကုမ္ပဏီငါးခု စာရင်းထဲမှာပါတဲ့ စိတ်ပစ္စည်း ကုန်သည်ကြီး တစ်ယောက်ပေါ့။

ကျွန်တော် ချမ်းသာသမျှ စိတ်ပစ္စည်းအမွေ ဘယ်သူ့ပေးမလဲ။ ကျွန်တော့်မှာ ပေးစရာ စိတ်ပစ္စည်းအမွေတွေ အများကြီးပဲ။ အနုပညာနဲ့ ပတ်သက်လို့ နှစ်ပေါင်း(၃၀)ကျော် ရှာဖွေထားတဲ့ ပစ္စည်းတွေ၊ ဘာသာရေးနဲ့ပတ်သက်လို့ နှစ်ပေါင်း(၂၀)ကျော် ရှာထားတဲ့ တရားပစ္စည်းတွေ၊ ခုခံမှု စွမ်းအားတွေ၊ တအားချမ်းသာနေတဲ့ အတွေ့အကြုံ ပစ္စည်းတွေ။

ကဲ... ဘယ်သူယူမလဲ။

သမီးယူရင် ပေးမယ်ဆိုပြီး ကျွန်တော့် ရိုက်ကွင်းတွေခေါ်သွား။ ကျွန်တော် မိတ်ဆက်ပေးသင့်တဲ့လူကို ရွေးပြီး သမီးဆန္ဒကို ပြောပြတယ်။ သူများ ဒါရိုက်တာလုပ်တဲ့ ဇာတ်လမ်းမှာ အဖေ ဘယ်လို သရုပ်ဆောင်တယ်။ သရုပ်ဆောင် ရတဲ့အချိန် အဖေ့ရဲ့ မျက်နှာနဲ့၊ အပြင်က အဖေ့မျက်နှာ ပြောင်းလဲမှုတွေ၊ အနုပညာသမားတွေရဲ့ အာရုံအမျိုးမျိုးကို ဘယ်လို လေ့လာရတယ် ဆိုတာတွေ အကုန်ပြော၊ အနီးကပ်ပို့ချ။ သင်ရိုးကျွတ်ပဲ။

လေ့လာမှု သင်တန်းပြီးတော့ အကောင်အထည်ဖော် သင်တန်းစမယ်ဆိုပြီး ‘ပရော်ဖက်ဆာဒေါက်တာဆိတ်ဖွား’ စာအုပ်ကို ဇာတ်ညွှန်းရေးဖို့ ပေးလိုက်တယ်။ ‘ဒါရိုက်တာ လုပ်ချင်ရင် ဇာတ်ညွှန်းရေးတတ်တော့ ပိုကောင်းတယ်’ လို့လည်း ပြောလိုက်တယ်။ တစ်ပတ် လောက်ကြာတော့ သမီးက သူရေးထားတဲ့ ဇာတ်ညွှန်းကို ပြတယ်။ သမီးရေးထားတဲ့ ဇာတ်ညွှန်းဆိုတာကို ဖတ်လိုက်တဲ့ အချိန်မှာ ကျွန်တော့်စိတ်တွေ ပြောင်းသွားတယ်။

သမီးတစ်ယောက်အနေနဲ့ သူ့အသက်အရွယ်၊ သူ့အတွေ့အကြုံအရ ရေးပြတာကို ဖခင်တစ်ယောက်အနေနဲ့ ဖတ်ပေးရမယ့် စိတ်မျိုးထားသင့်တယ်။ ဒါပေမယ့် အဲဒီအချိန်မှာ ဖခင်စိတ် မရှိတော့ဘူး။ ဒါရိုက်တာသင်တန်းတက်ဖို့ လာလျှောက်တဲ့ သင်တန်းသား တစ်ယောက်ရဲ့ အရည်အချင်းကို စစ်တဲ့ လူတစ်ယောက်ရဲ့စိတ်မျိုး ဖြစ်သွားတယ်။

နောက်တစ်စိတ်က ဒီလိုဇာတ်ညွှန်းမျိုးကို ငါလိုလူရဲ့သမီးက ရေးပြလေခြင်းဆိုတဲ့ မချီတင်ကဲစိတ်၊ ဒေါသစိတ်တွေ ဖြစ်ပြီး သမီးရေးတဲ့ ဇာတ်ညွှန်းဆိုတဲ့ စာအုပ်ကို ကျွန်တော့်စားပွဲနားက အမှိုက်ပုံးထဲ ထိုးထည့်လိုက်တယ်။ “သမီး ရေးတာ ဇာတ်ညွှန်းမှ မဟုတ်ဘဲ။ ဇာတ်ညွှန်းဆိုတာ ဘာမှန်းမသိရင် ဒါရိုက်တာ လုပ်လို့မရဘူး။” ဘာညာနဲ့ စကားတွေ အများကြီး ပြောမိသွားတယ်။

သမီးရင်ထဲဘာတွေဖြစ်သွားမလဲဆိုတာ ကျွန်တော် သိမပေးမိဘူး။ သမီး တစ်ခုခုဖြစ်သွားမှာတော့ သေချာတယ်။ ဘာကြောင့် အဲဒီလို ပြောနိုင်လဲဆိုတော့ ကျွန်တော့်သမီး ကျွန်တော့်ဆီ မလာတော့ဘူး။ အကြောင်းအမျိုးမျိုးတွေပြပြီး လုံးဝမလာတော့ဘူး။ အာရုံတစ်ခုကို အကြာကြီး မသိမ်းထားတတ်တဲ့ ကျွန်တော့်အကျင့်ကြောင့် ကျွန်တော့်သမီး မလာခြင်းကို ကြာတော့လည်း ကျွန်တော် မေ့သွားတယ်။ ဒါရိုက်တာ အသစ်ရပြီဆိုတဲ့ မျှော်လင့်ချက်လည်း မရှိတော့ဘူး။

တစ်နေ့တော့ လူတစ်ယောက် ကျွန်တော့်ဆီရောက်လာပြီး ဒါရိုက်တာလုပ်ချင်တဲ့ သမီးအကြောင်း ပြောဖြစ်တယ်။ “အစ်ကို့ သားသမီးတွေထဲမှာ အဲဒီ ဒါရိုက်တာ လုပ်ချင်တဲ့သမီးက တစ်မျိုး” ပဲတဲ့။ “သူက သူ့ရင်ထဲမှာ ရှိတာတွေ ထုတ်ပြချင်နေတာ” တဲ့ဆိုပြီး သမီးအကြောင်း တော်တော်လေး ပြောဖြစ်တယ်။ အဲဒီလို ပြောနေရင်း သမီးဘက်ကို ပြန်စဉ်းစားကြည့်မိတယ်။

သူလုပ်ပြချင်တဲ့ဇောနဲ့ သူတတ်သလောက် ကြိုးစားပမ်းစား ရေးပြတဲ့ ဇာတ်ညွှန်းကို ငါဘာဖြစ်လို့ အမှိုက်ပုံးထဲ ထိုးထည့်မိတာလဲ။ အမှိုက်ပုံးထဲ ထိုးထည့်လိုက်တဲ့အချိန်မှာ သမီးစိတ်ထဲ ဘာတွေဖြစ်သွားမလဲဆိုတာ အဲဒီတုန်းက ငါဘာဖြစ်လို့ မတွေးပေးမိတာလဲ။

ငါဟာ အရာရာကို ငါဖြစ်စေချင်လွန်းတဲ့စိတ်နဲ့ပဲ နှိုင်းယှဉ်ပြီး ဇွတ်ကြီးဖြစ်ခိုင်းနေတဲ့ လူကြီးလား။ ဖခင်ခြေရာ နင်းချင်လို့ အလုပ်လာ လျှောက်တဲ့ သမီးကို ဒီလိုအလုပ်မျိုး ဘယ်တော့မှမလုပ်ချင်တော့အောင် တားဆီး ဖျက်စီးပစ်လိုက်တဲ့ လူကြီးလား။ ‘ဘာမှမတတ် သေးတဲ့ သမီးကို ဒါရိုက်တာအဖြစ် ဇွတ်တင်ပေးနေတယ်’ လို့ အပြောခံရမှာ ကြောက်တဲ့ ဖခင်ကြီးလား။ ကျွန်တော့်ဘက်က တစ်ခုခု မှားနေပြီဆိုတာ သိလိုက်တယ်။ ကျွန်တော်ဟာ ပေးချင်ပေမယ့် မပေးတတ်တဲ့ အဖေတစ်ယောက် ဖြစ်နေတာပဲ ဖြစ်မယ်။

အဲဒီလူနဲ့ စကားပြောနေတဲ့အချိန်မှာ သမီးနဲ့ပတ်သက်တဲ့ ကိုယ်ချင်းစာစိတ်တစ်ခု ကျွန်တော့် အာရုံထဲရောက်လာတယ်။ ကျွန်တော့် သမီးကိုလည်း တောင်းပန်ချင်တယ်။ သမီးရှိတဲ့နေရာ ချက်ချင်းဖုန်းဆက်ပြီး ကျွန်တော်မှားသွားတဲ့ အကြောင်းပြောတော့ သမီးက အံ့ဩနေတယ်။ “သူ့ခေါင်းထဲမှာလည်း မရှိတော့ဘူး” တဲ့။ “တစ်ခြားအလုပ်တစ်ခု လုပ်နေပြီ” တဲ့။ “တောင်းပန်စရာမလိုပါဘူး အဖေရယ်” တဲ့။ “အဖေဘက်က ကြည့်လည်း အဖေက ဖြစ်စေချင်လို့ ပြောတာပဲ” တဲ့။ “ရပါတယ်” တဲ့။

ကဲ... သားသမီးတွေက မိဘကို ပြန်ပြီးခွင့်လွှတ်ရတဲ့ အချိန်ကာလများလာဖျား။ ကျွန်တော် မကျေနပ်နိုင်သေးလို့ သူရေးတဲ့ ဇာတ်ညွှန်းကို အမှိုက်ပုံးထဲ ဘာကြောင့် ထည့်မိတယ်ဆိုတာကို ရှင်းပြတယ်။ သမီးနားလည်အောင်ကို ကျွန်တော် ပြောပြတာ။ သူ့ကို ဒါရိုက်တာ ဖြစ်စေချင်တာပေါ့။ သမီးရိုက်ပြတဲ့ ဇာတ်ကောင်အသစ်ရဲ့ အမူအရာ၊ အယူအဆတွေ ကျွန်တော်က ထပ်လုပ်ပြချင်တာပေါ့။

ဒါပေမယ့် မအောင်မြင်တော့ဘူး။ သူ “စိတ်မပါတော့ဘူး” တဲ့။ ကျွန်တော်တစ်ယောက်တည်း ပြန်ဖြစ်သွားတယ်။ ကျွန်တော် ထပ်လုပ်ချင်တာတွေ ထပ်လုပ်ပြနိုင်ဖို့ ရိုက်ပေးနိုင်မယ့် ဒါရိုက်တာ တစ်ယောက်ယောက်ကို ရှာနေတာ ကြာပြီလေ။ ကျွန်တော့် ညံ့ဖျင်းမှုကြောင့် ကျွန်တော့်သမီး တစ်ယောက်ကို ဆုံးရှုံးသွားရပြန်တယ်။

ကျွန်တော် အသက်ကြီးလာပြီဆိုတာ ကျွန်တော်သိတယ်။ အသက်ကြီးပေမယ့် အာရုံတွေ လတ်ဆတ်နေတုန်းပဲ ဆိုတာလည်း ကျွန်တော်သိတယ်။ ကျွန်တော်နဲ့ အသက်ချင်းတူကြပေမယ့် သူများထက် နည်းနည်းပိုများနေတဲ့ အတွေ့အကြုံတွေ ကျွန်တော့်ဆီမှာ ရှိနေတာကို ရိုက်ပြချင်တာ။

ကျွန်တော်တို့ အသက်အရွယ်မျိုးရှိကြတဲ့ ယောက်ျားကြီးတွေဟာ လောကထဲမှာ သူ့အတိုင်းအတာနဲ့သူ အသုံးတည့်နေကြတယ် ဆိုတာ ငြင်းလို့မရဘူး။ တချို့ဆိုရင် မိသားစုတစ်ခုမှာ အရမ်းကို အရေးကြီး အသုံးဝင်တဲ့ အနေအထားမှာရှိတယ်။ တချို့ဆို ကိုယ့်မိသားစုတင် မကတော့ဘူး၊ မိသားစုအပေါ် တာဝန်တွေကျေလွန်းလို့ သူ့ရဲ့ ဘေးပတ်ဝန်းကျင် အတွက်ပါ ထပ်ဆင့် တန်ဖိုး ရှိနေတာတွေ ရှိတာပဲ။

အဲဒီလို ကျွန်တော့်အရွယ်တွေရဲ့ အကြောင်းကို ခေတ်ထဲက လူငယ်တွေနဲ့ တိုင်ပင်၊ ပူးပေါင်းပြီး အာရုံအသစ်တွေ ထပ်လုပ်ပြချင်တာ။ နောက်ထပ်ဖြစ်လာတဲ့ အဖေများရဲ့ ဇာတ်လမ်းတွေ တင်ပြချင်လို့ အဖော်ရှာတာပါ။ ဒီနေ့ခေတ်ရဲ့ ထပ်ဖြစ်လာတဲ့ အဖေများရဲ့အကြောင်း ဘယ်လောက်များနေမလဲ။ ဘယ်လောက်ရိုက်ပြလို့ ကောင်းမလဲ။ တွေးကြည့်။

အဲဒီ အတွေးတွေ တွေးမိလို့ သမီးနဲ့ ပူးပေါင်းချင်တာပါ။ သမီးလည်း အဲဒီလို ဖြစ်မှာပဲလို့ ထင်လို့ပါ။ အဖေ ဒါမျိုးစိတ်တွေ တွေးနေမှာပဲဆိုတာ သမီးဘယ်သိပါ့မလဲ။ အဖေလို စိတ်ဝင်စားမှုတွေ၊ အတွေ့အကြုံတွေ သမီးမှာ ဘယ်ရှိပါ့မလဲ။ ထပ်ဖြစ်လာတဲ့ အဖေများအကြောင်း အဖေရိုက်ချင်နေတာ ဘယ်သိမှာလဲဆိုတဲ့ သမီးဘက်ကို မတွေးမိလိုက်တာပါ။ အဖေမှားသွားတယ် သမီးရယ်။ အဖေကို စိတ်မဆိုးပါနဲ့။

အဖေ ထပ်လုပ်ပြချင်တာက ဒီနေ့ လောကထဲမှာ အဖေတွေ ထပ်ဖြစ်နေကြလို့ပါပဲ။ ဒီနေ့ လောကထဲမှာ ထပ်ဖြစ်နေတဲ့ အဖေတွေရဲ့ ရင်ဘတ်ထဲက အကြောင်းရယ်။ သမီးကြောင့် ထပ်သိလိုက်ရတဲ့ သားသမီးတွေရဲ့ ရင်ဘတ်ထဲက အကြောင်းအရာတွေ၊ ကိုယ်ချင်းစာစိတ်တွေကို ဇာတ်လမ်းလုပ်ပြီး ရိုက်ပြချင်တယ်။

အဖေက သရုပ်ဆောင်၊ သမီးက ဒါရိုက်တာ။ ဘယ်လောက်မိလဲ။ သမီး ဆန္ဒရှိသေးရင် အလုပ်ပြန်လျှောက်ပါလား။ သမီးဘက်ကို အများကြီး စဉ်းစားပေးပြီး ဒါရိုက်တာ ခန့်မယ်လေ နော်။

မှတ်ချက် - ဒီစာရေးဖို့ ကျွန်တော့် သမီးဆီက ခွင့်ပြုချက် ရယူပြီးပါကြောင်း။

မဟာဂျာနယ်
၂၀၀၂ခုနှစ်၊ မေလ

ဖြစ်အောင်လုပ်ချင်တဲ့ စိတ်တွေရှိနေရင်

မေလ(၂၅)ရက်၊ ပိုင်အိုးနီးယားကလပ်မှာ မော်ဒန်အင်းတစ်ခဲ သီချင်းခွေ ပရိုမိုးရှင်း လုပ်မယ်ဆိုပြီး ထုတ်လုပ်သူနဲ့ သီချင်းခွေ ဖြန့်ချိသူတို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်တဲ့ အချိန်ကစပြီး ကျွန်တော်အလုပ်တွေ ရှုပ်ကုန်တော့တာပဲ။

သူ့အလုပ်ကို လက်ခံပြီးမှတော့ ကျွန်တော်ဟာ သူ့ရဲ့ အလုပ်သမား ဖြစ်သွားပါပြီ။ အခု လောလောဆယ် ကျွန်တော်ရိုက်နေတဲ့ ‘အိမ်နီးချင်း’ ဆိုတဲ့ ဗီဒီယိုကားရိုက်ကလည်း ဖျက်လို့မရဘူး။ အဲဒီတော့ ကားရိုက်မသွားခင်နဲ့ ပြန်လာတဲ့ အချိန်တွေမှာ လုပ်စရာရှိတာ အကြွေးမကျန်အောင် လုပ်ရတာမှာပဲ။ ကျွန်တော် သီးသန့်ရိုက်ထားတဲ့ ပိုစတာ စာရွက်တွေကိုလည်း အဲဒီ (၂၅)ရက် သီချင်းဆိုမယ့် နေ့မှာ အခမဲ့ ပေးချင်သေးတယ်။ ပေးရင် ကျွန်တော့် လက်မှတ် ထိုးပေးမှ ကောင်းမယ်။

ပထမဆုံး တက်လာတဲ့ ပြဿနာကတော့ သီချင်းတိုက်ရမယ်။ မဆိုတာ ကြာပြီဆိုတော့ သီချင်းစာသားတွေ မေ့ကုန်ပြီ။ ဆိုမယ့် သီချင်းတွေ ပြန်ကျက်ရတော့မယ်။ အဲဒီနေ့ လာကြည့်ကြမယ့် ဒီနေ့ခေတ်ရဲ့ လူငယ်တွေရှေ့မှာ ဘယ်လိုပုံစံနဲ့ သီချင်းဆိုမလဲ။

မျိုးကျော့မြိုင်နဲ့ ဒိုးလုံးလည်း ပါမယ်ဆိုတော့ သူတို့နဲ့ ဘယ်လိုတွဲဆိုရင် ပွဲကြည့် ပရိသတ်အတွက် စက္ကူအာရုံ ပြောင်းလဲစေမလဲ။ ဒီနေ့ခေတ်ရဲ့ နှစ်ဆယ်ဝန်းကျင် လူငယ်တွေနဲ့ ကျွန်တော့်အသက် (၅၆)နှစ်အရွယ် လူကြီးတစ်ယောက် တစ်သားတည်း ဖြစ်အောင် ဘယ်လိုလုပ်မလဲ။ အဲဒီမေးခွန်းတွေဟာ ကျွန်တော့်ခေါင်းထဲက အကန့်အားလုံးကို ပြည့်နှက်သွားအောင် လှိုက်စားသွားပါတော့တယ်။

အလုပ်ကများရင် ကွာလတီ (အရည်အချင်း) ညံ့လာတတ်တယ်။ အကုန်လုံး စုပြုံလုပ်ရင် ဘယ်လိုမှ မကောင်းနိုင်ဘူး။ တစ်ခုပြီးမှ တစ်ခုလုပ်ရမယ်။ အလုပ်မသွားခင် ရိုက်မယ့်ရိုက်ကွင်း၊ ဇာတ်ညွှန်း ရေးရမယ်ဆိုတော့ မနက်ပိုင်းမှာ အချိန်ပိုမရှိဘူး။ ပြန်လာရင် မော်ဒန်အင်းတစ်ခဲ သတင်းစာ ကြော်ငြာလုပ်ဖို့ လမ်း(၅၀)က နယူးဒေးကို သွားရမယ်။ (၂၅)ရက်အမီ သတင်းစာထဲ ကြော်ငြာပါအောင် သူဌေးက လုပ်ချင်တယ်တဲ့။

(၃၅)လမ်းထဲက ‘ဇန်နီဒီယာ’ မှာ မီးလာရင် သီဟတင်သန်း လုပ်နေတဲ့ တီဗီကြော်ငြာ အိုင်ဒီယာကို ကြည့်ရမယ်။ ဒါကလည်း (၂၅)ရက် မတိုင်မီ ကောင်းအောင်၊ ပြီးအောင် လုပ်ရမှာဆိုတော့ ညဘက်မှာလည်း ဘယ်လိုမှ အချိန်ပို ထုတ်လို့ မရပြန်ဘူး။ ဖြစ်နိုင်တာ တစ်ခုပဲရှိတယ်။ ကိုယ်မပါတဲ့အခန်း ရိုက်နေတဲ့အချိန်မှာ သီချင်းသွားတိုက်မယ်။ (၂၅)ရက်မတိုင်မီ (၂၃-၂၄)ရက်မှာ ကျွန်တော်မပါတဲ့ အခန်းတွေအတွက် ရိုက်ညွှန်းရေးပေးပြီး ပိုင်အိုးနီးယားမှာ သီချင်း သွားတိုက်တယ်။

ပိုင်အိုးနီးယားကလပ်မှာ သီချင်းတိုက်နေတုန်း ဦးမြတ်ခိုင် ရောက်လာတယ်။ ဒီရှိုးပွဲနဲ့ပတ်သက်တာတွေ၊ မော်ဒန်အင်းတစ်ခဲ သီချင်းခွေနဲ့ ပတ်သက်တာတွေ မေးစရာရှိလို့ဆိုပြီး မေးတယ်။ အရင်အပတ်က ကျွန်တော်ရေးထားတဲ့ “အဖေ! သမီး ဒါရှိက်တာ လုပ်ချင်လို့” စာမူပရ(ဖ)ကိုပြရင်း အင်္ဂါနေ့ကျရင် နောက်ထပ် စာမူ လာယူဦးမယ်လို့ ထပ်ပြောပြန်တယ်။ ကျွန်တော်လည်း ရေးနိုင်မယ်ထင်ပြီး “ဟုတ်ကဲ့ပါ” လို့ လွယ်လွယ်ကူကူ ပြောလိုက်တယ်။ ကျွန်တော့်အထင် သူလည်း ယူဖြစ်မှာ မဟုတ်ဘူး။ ကျွန်တော်လည်း ရေးဖြစ်မှာ မဟုတ်ဘူးလို့ ပေါ့ပေါ့ပဲ ထားထားလိုက်တယ်။ ထင်တဲ့အတိုင်း ကျွန်တော် မရေးဖြစ်ပါဘူး။

လက်ရှိ ကျွန်တော့်ခေါင်းထဲမှာရှိတဲ့ အာရုံက ပိုင်အိုးနီးယားကလပ်လို နေရာမျိုးမှာ ကျော်ဟိန်းက ဘယ်လိုပုံစံနဲ့ သီချင်း ဆိုမှာလဲ ဆိုတာပဲ။ ခေတ်ကို တွက်ရတော့မယ်။ ဒီကလပ်ကို လာတဲ့လူငယ်တွေက အသက်နှစ်ဆယ်ဝန်းကျင်တွေ သူတို့ အားပေးနေတဲ့ အဖွဲ့တွေက ဇော်ဝင်းထွဋ်တို့၊ လေးဖြူတို့၊ အက်စစ်တို့၊ စနာဂျီတို့၊ ဘစ်ဘက်တို့လို လူငယ်တွေ။

ကျွန်တော့်အသက်က (၅၆)နှစ်၊ ပြီးတော့ ကျွန်တော် ပရိုမိုးရှင်းလုပ်မယ့် သီချင်းခွေက ကျွန်တော့်ရဲ့ ရှေးဟောင်း သီချင်းတွေ။ အဲဒီပွဲမှာ အဝတ်အစား ဘယ်လိုဝတ်မှာလဲ၊ ဘယ်လိုပုံစံနဲ့ ဆိုမှာလဲ၊ အာရုံထဲမှာ ရှုပ်ယှက်ခတ်သွားတယ်။ နောက်ဆုံး ထွက်လာတဲ့ အဖြေက ‘ရိုးသားခြင်း’ ပဲ။ ကျွန်တော့်ရဲ့ ရိုးသားခြင်းကိုပဲ ကျွန်တော် ထုတ်ပြရတော့မှာပါ။

အဲဒီ (၂၅)ရက်နေ့ ရောက်တော့ ကျွန်တော် အိမ်မှာနေရင်း ဝတ်လေ့ရှိတဲ့ ခါးရှုံ့ဘောင်းဘီ အဖြူဖြူကို ဝတ်တယ်။ အလုပ်လုပ်ရင် အာရုံကို ချုပ်နှောင်ထားဆီးခြင်း မရှိတဲ့ စွပ်ကျယ်လက်ပြတ်ပေါ်ကို နိညိုရောင်အင်္ကျီ လက်တို ထပ်ဝတ်။ ဘယ်လိုမှ ကျက်ဖို့ အချိန်မရတော့လို့ စင်ပေါ်ရောက်ရင် ကြည့်ဆိုဖို့ သီချင်းစာသားတွေ ကူးထားတဲ့ စာအုပ်ရယ်၊ ဂီတပညာရှင်တွေအတွက် နုတ်စံစာရွက်တွေရယ်၊ လွယ်အိတ်ထဲထည့်ပြီး၊ ပိုင်အိုးနီးယားကလပ်ကို ထွက်လာတယ်။

ဟိုရောက်တော့ စိုင်းစိုင်းခမ်းလှိုင် အရင်ဆိုတယ်။ နောက် မျိုးကျော့မြိုင်၊ မျိုးကျော့မြိုင် ပြီးလို့၊ ယခု အလှည့်ကျသူကတော့ ဦးကျော်ဟိန်း လို့ပြောလိုက်တဲ့ အချိန်မှာ ပရိသတ်ရဲ့လက်ခုပ်သံ အတိုးအကျယ် အနေအထားကို ကြားလိုက်တော့ ကျွန်တော့်ကို လူငယ်တွေ ကြိုဆိုသားပဲလို့ စိတ်ထဲ သိလိုက်တယ်။

“လေးစားစွာ ကျေးဇူးတင်ပါတယ် လူငယ်တို့ရယ်”

စင်ပေါ်ရောက်လို့ ကျွန်တော် ဦးကျော်ပါလို့ ပြောလိုက်တော့ “ဦးကျော် ဦးကျော်” လို့အော်ဟစ်တဲ့ အသံတွေဟာ ကျွန်တော့်ရင်ကို လှုပ်ခါလိုက်သလိုပဲ။ ဒီအသံတွေ ကျွန်တော့် ဘဝတစ်လျှောက်မှာ ခဏခဏ ကြားခဲ့ဖူးပေမယ့် ဒီအသက်အရွယ်မှာ အခု မြင်ရ၊ ကြားရတဲ့ အရပ်၊ အသံ၊ လှုပ်ရှားမှုကတော့ ဘယ်တုန်းကနဲ့မှ မတူတဲ့ အသံတွေပါပဲ။ ဒီလိုနေရာမျိုးက ခေတ်လူငယ်တွေရဲ့ ကြိုဆိုသံကတော့ အင်အားကြီးတဲ့ လှိုင်းလုံးကြီး တစ်ခုလိုပါပဲ။

ကျွန်တော့် အသက်အရွယ်နဲ့ သူတို့ အသက်အရွယ် ကွာခြားမှု၊ ခေတ်ရဲ့ ပြောင်းလဲမှု အနေအထားတွေကြောင့် ဒီအသံကို ကျွန်တော် မျှော်လင့်မထားပါဘူး။ အဲဒီနေ့က ကျွန်တော် သီချင်း(၈)ပုဒ် ဆိုတယ်။ ကျွန်တော့် သီချင်းကို သူတို့ လိုက်ဆိုနေကြတဲ့ မြင်ကွင်းဟာ နှစ်ပေါင်းများစွာ ကွဲကွာနေကြတဲ့ မိသားစုတွေ ပြန်တွေ့တဲ့အခါမှာ ရင်းနှီးပျော်ရွှင်သွားသလို ကျွန်တော့်စိတ်ထဲမှာ ဖြစ်သွားတယ်။

ပွဲသိမ်းတော့ မျိုးကျော့မြိုင်က ပရိသတ်ကို တစ်ခုခုပြန်ပြောဖို့ ပြောတယ်။ ကျွန်တော် အမြန်ဆုံး စဉ်းစားပြီး ကျွန်တော့် ရှေ့မှာရှိနေတဲ့ ယနေ့ခေတ်ရဲ့ လူငယ်တွေအတွက် အထိရောက်ဆုံး စကားကို ကျွန်တော် ချက်ချင်း ပြောလိုက်ပါတယ်။ **“ခင်ဗျားတို့ကို ... ရမ်းလေးစားတယ်ဗျာ”** လို့ ပြောလိုက်တယ်။ မျိုးကျော့မြိုင်က ထပ်ပြီး ပြောတယ်။ ပရိသတ်ကရော ဦးကျော်ကို ဘယ်လို ပြန်ပြော ချင်ပါသလဲ ဆိုတော့ **“ဦးကျော်ကို ... ရမ်းလေးစားပါတယ်ဗျာ”** တဲ့။

အပေးအယူ တစ်ထပ်တည်း ဖြစ်သွားပြီဆိုတာ ကျွန်တော် သိလိုက်ရပါတယ်။ အဲဒီ ပီတိကို ကျွန်တော် အကြာကြီး မခံစားရဘူး။ နောက်နေ့ အလုပ်က ရှိနေတော့ အိမ်ပြန်၊ အိမ်ရောက်တော့ ည(၁)နာရီခွဲနေပြီ။ နောက်နေ့မှာ သီချင်းတိုက်တဲ့ အချိန်တွေ အစားပြန်ဖြည့်ဖို့ ရိုက်ကွင်းမှာ ကျွန်တော့် အခန်းတွေ အမြန်ရိုက်ရတယ်။

အဲဒီမှာ စင်ရော်မောင်မောင်က သူ့စတားတီဗီ ကြော်ငြာ ရိုက်ချင်လို့တဲ့၊ သီချင်းပါ လုပ်ပေးပါတဲ့။ (၂၇)ရက်နေ့ ရိုက်ချင်တယ်တဲ့။ ကျွန်တော့်ဆီ ဆက်သွယ်တယ်။ ကျွန်တော်လည်း မျိုးကျော့မြိုင်ကို ချက်ချင်း အကူအညီ လှမ်းတောင်းတော့ မနက်(၈)နာရီအရောက် အောက်ကြည့်မြင်တိုင်လမ်းက စတူဒီယို ‘ဒီ’ ကိုလာခဲ့ပါတဲ့။

ဟိုရောက်တော့ ကိုအဘွိုင်းက ကီးချိန်၊ ကိုမရက နတ်(စ်)ရေး၊ ဒိုးလုံးလည်း ရောက်လာတယ်။ ဒါပေမယ့် စတူဒီယိုထဲက အခန်းထောင့် တစ်ခုထဲမှာ အိပ်ပျော်သွားတယ်။ ကျွန်တော်နဲ့ အဘွိုင်းပဲ ကီးချိန်၊ ပြီးတာနဲ့ ရိုက်ကွင်းကို တန်းပြေး၊ တစ်နေကုန်ရိုက်၊ ည(၁၀)နာရီခွဲမှ ပြီးတယ်။ အဲဒီမှာ မျိုးကျော့မြိုင် ဖုန်းဆက်တယ်။ **“ဦးကျော် လာလို့ရပြီ”**တဲ့။ သူ့မစ်(ခ်)စတူဒီယို ရောက်တော့ စတားတီဗီ ကြော်ငြာသီချင်း သူရေးတာ နှစ်ကြောင်းလိုသေးလို့ စားပေးပါဦးလို့ ပြောတယ်။

သူ့ကို ဗိုင်းရပ်(စ်)အဖွဲ့ တီးထားတဲ့ တီးလုံးဖွင့်ပြတယ်။ အဲဒီ ကြော်ငြာသီချင်း ဆိုပြီးတဲ့အချိန် ည(၁)နာရီခွဲသွားပြီ။ မျိုးကျော့မြိုင် ဆိုဖို့အပိုဒ်တွေ ကျန်သေးတယ်။ ဘယ်နှစ်နာရီမှ ပြီးမလဲမသိဘူး။ ကျွန်တော် စတူဒီယိုက ထွက်တော့ စင်ရော်ကြီးဆီက ဖုန်းလာသံ ကြားတယ်။ နောက်နေ့ရိုက်ရင် မမိမှာစိုးလို့ ဆက်တာပဲ ဖြစ်မယ်။

မျိုးကျော့မြိုင်ကလည်း မနက်ရိုက်ရင် မိအောင်လုပ်ပေးမယ်လို့ ပြောသံကြားတယ်။ မျိုးကျော့မြိုင်တော့ ဘယ်အချိန်ထိ ဆိုနေပြီလဲမသိဘူး။ မနက်(၈)နာရီမှာ စင်ရော်ကြီးက ဖုန်းဆက်တယ်။ ဆီဒိုးနားဟိုတယ်ကို မနက်(၈)နာရီခွဲ အရောက်လာဖို့ ပြောတယ်။ ဖုန်းထဲက သူပြောလိုက်တဲ့ လေသံဟာ ည(၂)နာရီခွဲမှ အိပ်ရတဲ့ ကျွန်တော့်အတွက် လေဖြတ်သလို ခံစားလိုက်ရတယ်။

သူ့အလုပ်ကို လက်ခံထားပြီးပြီဆိုတော့လည်း **“ကျွန်တော်အိပ်ရေးမဝသေးဘူးဗျာ”** လို့ဆိုတဲ့ ဒုက္ခသွားပြောနေရင် တရားမဝင် ဖြစ်မှာစိုးလို့ **“ဟုတ်ကဲ့ လာခဲ့မယ်”** လို့သာပြောလိုက်တယ်။ ဖုန်းချပြီးတာနဲ့ ကြော်ငြာရိုက်ဖို့ အဝတ်အစားထည့်။ သူမှာတဲ့ (၈)နာရီခွဲ အရောက်သွား၊ ဟိုရောက်တော့ သီဟတင်သန်း လိုက်လာတယ်။ **“ကိုမြတ်ခိုင်က မနက်ဖြန် သူပြောထားတဲ့ စာမူ လာယူမယ်”**တဲ့။

“မနက်ဖြန်လာယူမယ်ဆိုတော့ ဒီနေ့ ဘာနေ့လဲ” လို့ သီဟကို ကျွန်တော် မေးလိုက်တယ်။ **“တနင်္လာနေ့”**တဲ့။ တနင်္လာနေ့ ဆိုတော့မှ မြတ်ခွန်ထီဆိုင်က သိန်း(၃၀၀)ပေါက်တဲ့ ကံထူးရှင်ကို ဆုချီးမြှင့်ပွဲ ည(၆)နာရီခွဲကျရင် ထရိတ်ဒါး ဟိုတယ်မှာရှိတာကို သွားဖို့ သတိရတယ်။ **“အင်း ဒီအတိုင်းဆိုရင် ကိုမြတ်ခိုင်ပြောတဲ့စာမူ ငါမရေးနိုင်ဘူးလို့”** သီဟတင်သန်းကို ပြောလိုက်တယ်။ သီဟကလည်း ကျွန်တော် အလုပ်များတာကြည့်ပြီး၊ မော်ဒန်အင်းတစ်ခဲ ဗီစီဒီအခွေအတွက် ပြောစရာရှိတာတွေ ပြောပြီး ပြန်သွားတယ်။

စင်ရော်ကြီး ကြော်ငြာက တစ်နေကုန် ရိုက်တာ။ ညနေ(၆)နာရီမှ ပြီးတယ်။ အိမ်ကို အမြန်ပြန်၊ ရေချိုးနေတုန်း သတိရတာနဲ့ ကိုမြတ်ခိုင်ဆီ ဖုန်းဆက်ဖို့ ကျွန်တော့်မိန်းမ ဖုတုကို ပြောလိုက်တယ်။ **“ကိုမြတ်ခိုင် တောင်းတဲ့စာမူ ဘယ်လိုမှ ပေးနိုင်တော့မှာ မဟုတ်ဘူးဆိုတာ ကြည့်ကောင်းအောင် ပြောလိုက်”** လို့ ပြောခိုင်းလိုက်တယ်။ ကျွန်တော့် မိန်းမ ဖုတုကလည်း **(“ကောင်းတယ် နို့ဖို့ ပြီးအောင် အမြန်ရေးနေရင် ဖတ်လို့ကောင်းမှာ မဟုတ်ဘူး။ တစ်ပတ်ခြား ရေးတာကောင်းပါတယ်”)** ဆိုပြီး ကိုမြတ်ခိုင်ဆီ ဖုန်းဆက်ပေးတယ်။

သူ့ဖုန်းဆက်တော့ ကျွန်တော်က စပီကာဖွင့်ပြီး နားထောင်နေလိုက်တယ်။ လိုအပ်ရင် ဘေးကစကား ထောက်ပေးဖို့ပေါ့။ ဦးကျော် ပိုင်အိုးနီးယားမှာ သီချင်းဆိုပြီးတဲ့နောက် ဘယ်လောက်အလုပ်တွေ ရှုပ်တဲ့အကြောင်း၊ ညတိုင်း ဘယ်နှစ်နာရီမှ အိပ်ရတယ်

ဆိုတဲ့အကြောင်း လျှောက်ပြောပေးပါတယ်။ ကျွန်တော်ကလည်း ဖုတ်တော်တယ်လို့ ဘေးကနေ အမူအရာနဲ့ပြ။ အောင်မြင်ပြီပေါ့။ ငါ့မိန်းမ ပြောပေးလို့ ငါမရေးရတော့ဘူးလို့ ဝမ်းသာမလို့လုပ်တုန်း ကိုမြတ်ခိုင် အသံကြီးကို ကြားလိုက်ရတယ်။ အဲဒီ ကိုမြတ်ခိုင်ရဲ့ အသံက ကျွန်တော် ဘယ်လိုမှ မလှုပ်နိုင်အောင် ဖမ်းချုပ်လိုက်တဲ့ စကားပါပဲ။

“ဟာ မမီးကလည်း ဒီအပတ် အစ်ကိုရေးတဲ့စာမူပါပြီးမှ နောက်တစ်ပတ်မှာ အစ်ကိုစာမပါတော့ဘဲ ခြားသွားရင် ဘယ်ကောင်းမလဲ။ ဆက်တိုက် ရေးမှ ကောင်းမှာပေါ့” တဲ့။ ကျွန်တော့်မိန်းမက ကျွန်တော့်ကို လှည့်ကြည့်တယ်။ ကျွန်တော်ကလည်း ဘာမှမပြောတော့ရန် အချက် ပြလိုက်တယ်။ ရေးမှ ဖြစ်တော့မယ်လို့ သဘောပေါက်လိုက်တာပါ။ သူတောင်းတဲ့ စာမူကို ဘာဖြစ်လို့ ရေးဖြစ်သွားတာလဲ ဆိုတာကို (ပြန်စဉ်းစားကြည့်တော့ ရေးမှဖြစ်မယ်ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကိုဖြစ်စေတဲ့) ကိုမြတ်ခိုင်ရဲ့ တိုက်တွန်းမှုကြောင့်၊ ပြီးတော့ ရေးမှ ဖြစ်တော့မယ် ဆိုတဲ့ အသိဟာ ကျွန်တော့် အာရုံထဲကို ဝင်လာခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒီလို မရေးလို့မဖြစ်၊ ရေးမှ ဖြစ်တော့မယ်ဆိုတဲ့ အသိတရားဟာ ဘယ်လောက်ပဲ အလုပ်တွေများများ ရေးဖြစ်သွားအောင် တိုက်တွန်းလိုက်တာပါပဲ။ ရေးဖြစ်အောင် တိုက်တွန်းခြင်းဟာ ရေးချင်တဲ့စိတ်ကို ထပ်ဖြစ်စေပြန်ပါတယ်။

လောကကြီးထဲမှာလည်း ဖြစ်သင့်တဲ့ အရာတွေ ဖြစ်အောင်လုပ်ဖို့ ဖြစ်ချင်တဲ့စိတ်တွေ ဖြစ်ပေးပြီး၊ ဖြစ်အောင် လုပ်လိုက်နိုင်ရင် ဖြစ်ချင်တာတွေ ဖြစ်ကိုဖြစ်မှာ သေချာတယ်ဆိုတာ ကျွန်တော့် ဒီစာမူက သက်သေပါပဲ။

မဟာဂျာနယ်
၂၀၀၂ခုနှစ်၊ မေလ

ဆယ်ကျော်သက်

စိတ်မကောင်းစရာ သတင်းတစ်ခု ပြောမလို့ဆိုပြီး သီဟတင်သန်းက ဖုန်းဆက်တယ်။ “ဦးမြတ်ခိုင် သမီးလေး ဆုံးပြီ” တဲ့။

သူမပြောခင် ကျွန်တော်က သိပြီးနေပြီ။ ကျွန်တော်တို့အိမ်ကို သတင်းစာက အစောကြီး ရောက်တယ်။ ကျွန်တော် ဖတ်ပြီးပြီ။ ကျွန်တော် စိတ်ဝင်စားတာ အသက်ပဲ။ သေဆုံးသူရဲ့ အသက်က (၁၄)နှစ်တဲ့။

အဲဒီ အရွယ်တွေနဲ့ ကျွန်တော် ခဏ ခဏစကားပြောဖူးတယ်။ သူတို့အရွယ်တွေရဲ့ စိတ်တွေ၊ ခံစားမှုတွေ၊ ဖြစ်ချင်နေတာတွေကို ကျွန်တော် စိတ်ဝင်စားလို့ပါ။ ဒီအရွယ်တွေဟာ သူတို့ဘဝရဲ့ ရည်မှန်းချက်ကို စတင်ရွေးချယ်တဲ့ အချိန်ပါပဲ။ လူသားတိုင်းရဲ့ တန်ဖိုးရှိပြီး အရေးကြီးဆုံး အရွယ်ပါပဲ။ သူတို့တွေ ဘာဖြစ်အောင် လုပ်တော့မယ်လို့ စတင် ဆုံးဖြတ်ချက်ချတဲ့ အချိန်ဟာ အဲဒီ အရွယ်တွေက စတာပါပဲ။

ဒါကြောင့်လည်း ဆယ်ကျော်သက်ဆိုတဲ့ အခေါ်အဝေါ်ဟာ လှလှပပလေး ရှိနေခဲ့တာလို့ ကျွန်တော် ယူဆပါတယ်။ ကျွန်တော့် ဘဝဟာလည်း (၁၄)နှစ်ဆိုတဲ့အရွယ်ကစပြီး တိမ်းစောင်းသွားလိုက်တာ၊ အသက်(၃၄)နှစ် အရွယ်ထိ ပရမ်းပတာ ဖြစ်ခဲ့ဖူးပါတယ်။ ကျွန်တော် (၁၄)နှစ်တုန်းက သူများတွေ အစိုးရစစ် ခုနစ်တန်းအောင်ပြီး၊ ရှစ်တန်း တက်ရမယ့်အချိန်မှာ ကျွန်တော်က စာမေးပွဲကျလို့ ခုနစ်တန်းမှာပဲ ပြန်နေခဲ့ရပါတယ်။ အောင်စာရင်းထွက်လို့ ကျွန်တော့် နာမည်မပါတော့ အကြာကြီး စိတ်မကောင်း မဖြစ်ခဲ့ပါဘူး။ နွေကျောင်းပိတ် နှစ်လဆိုတဲ့အချိန်က အရာရာကို မေ့သွားစေခဲ့ပါတယ်။

ကျောင်းတွေပြန်ဖွင့်မှ ကျွန်တော် ထိခိုက်ရတော့တာပါပဲ။ ခြောက်တန်းကတက်လာတဲ့ ကလေးတွေကြားထဲမှာ ကျွန်တော့် အသက်က အကြီးဆုံး ဖြစ်နေလို့ပါပဲ။ ကျွန်တော့်ဘဝရဲ့ မငြိမ်မသက်ဖြစ်မှုတွေဟာ အဲဒီအချိန်က စခဲ့တာပါပဲ။

အဲဒီတုန်းက ကျွန်တော့် အသက် (၁၄)နှစ်။ အဲဒီ (၁၄)နှစ်ကစပြီး ပရမ်းပတာဖြစ်ခဲ့တဲ့ ကျွန်တော့်ဘဝကို ငြိမ်သက်အောင် မနည်းကြိုးစားပြီး ပြုပြင်လိုက်လို့ ပြန်တည့်သွားပေမယ့်၊ ဘဝတွေအမျိုးမျိုး ပြောင်းကုန်တဲ့ တခြားသော (၁၄)နှစ်အရွယ်တွေ ကျွန်တော့် ဘဝမှာ အများကြီး တွေ့ခဲ့ရပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ ရုပ်ရှင်တွေရိုက်နေတဲ့ကာလတုန်းက မှော်ဘီမှာသွားရိုက်တော့ လာကြည့်တဲ့ ပရိသတ်တွေကြားထဲမှာ ကလေး (၃)ယောက် မိခင်ကို စိတ်ဝင်စားဖွယ် ကျွန်တော် သတိထားမိလိုက်တယ်။ ကလေးတစ်ယောက်ကို နို့တိုက်နေတုန်း နောက် တစ်ယောက်ကို ကျောမှာ ပိုးထားတယ်။ နောက်တစ်ယောက်က လက်ဆွဲလို့။

ဒီ ကသီလင်တနိုင်လွန်းတဲ့ မြင်ကွင်းကို မြင်တော့ သူ့ဘေးနားက ကလေးတစ်ယောက်ကို ကလေးကူထိန်းဖို့ ကျွန်တော် ပြောမိတယ်။ အဲဒီကလေးက ဘာပြန်ပြောလဲဆိုတော့ “သူ့ကလေး သူထိန်းပါစေ” တဲ့။ “ဒီဟာမက သူကလေးထိရင် ကြိုက်တာ မဟုတ်ဘူး” လို့ ပြောပြီးထွက်သွားတယ်။ ကလေးများနဲ့ မိခင်ဖြစ်နေတဲ့ သူ့အရွယ်ကြည့်ရတာ အငယ်လေးပဲ ရှိသေးပုံရတယ်။ ကျွန်တော်က အသက် ဘယ်လောက်ရှိပြီလဲ မေးတော့ (၁၇)နှစ်တဲ့။

‘တစ်ရက်ကိုတစ်နာရီတိုးပေးပါ’ ဆိုတဲ့ ဗီဒီယိုဇာတ်ကားရိုက်တော့ ဇာတ်လမ်းက ဆယ်ကျော်သက်တွေရဲ့ အကြောင်း။ အဓိကကျတဲ့သရုပ်ဆောင်က ဆယ်ကျော်သက်ဖြစ်ရမယ်။ သူ့ သူငယ်ချင်းအဖြစ် ပါပေးရမယ့် သူတွေကလည်း ဆယ်ကျော်သက် ဖြစ်ရမယ်။ နောက်ခံ သီချင်းတွေကလည်း ဆယ်ကျော်သက်တွေရဲ့ အတွေးပုံဖြစ်ရမယ်။ ဒီတော့ ကျွန်တော့် သားသမီးတွေထဲက ဆယ်ကျော်သက် သုံးယောက်နဲ့ တိုင်ပင်တယ်။ သရုပ်ဆောင် ရွေးတယ်။

မိရှယ်(လ်)ဆိုတဲ့ ကလေးမလေးတစ်ယောက်နဲ့ အဆက်အသွယ်ရတော့ သံလွင်လမ်းထိပ်က အမ်စီစားသောက်ဆိုင်မှာ ချိန်းလိုက်တယ်။ ကျွန်တော့် သားသမီးတွေရယ်၊ အဲဒီ ကလေးမရယ် ပြောကြ၊ ဆိုကြ၊ ဆက်ဆံတာတွေ ကျွန်တော်က ဘေးကထိုင်ကြည့် နေလိုက်တယ်။

နောက်ဆုံးရိုက်ကူးဖို့ သဘောတူညီကြတယ်။ ဇာတ်ဝင်သီချင်းတွေကိုလည်း သူတို့ဘာသာ သူတို့ ရေးမယ်၊ ဆိုမယ်။ အဖေက တီးဝိုင်းနဲ့ အသံသွင်းဖို့ စီစဉ်ပေးလို့ ပြောတယ်။

တက်တက်ကြွကြွနဲ့ စိတ်ပါလက်ပါ ကျွန်တော်တို့ ရေးကြ၊ ဆိုကြ၊ ဗီဒီယိုရိုက်ကြနဲ့ ပျော်စရာကြီး။ အမျိုးသား ဇာတ်ရုံမှာ ကမ္ဘာ့ AIDS နေ့ ပြဇာတ်ကတော့လည်း ကျွန်တော်နဲ့ သူတို့အုပ်စုပဲ။

အဲဒီတုန်းက သူတို့လေးတွေရဲ့ အသက်က (၁၄)နှစ် ပတ်ဝန်းကျင်တွေပေါ့။ ခုဆိုရင် အဲဒီ ကလေးတွေရဲ့ အနာဂတ်ဟာ မျှော်လင့်ချက်ပေါင်းများစွာနဲ့ လောကသစ်ထဲမှာ ရုန်းကန်နေကြလေရဲ့။

ရည်မှန်းချက်တွေနဲ့ လောကထဲမှာ ကိုယ်စီလှုပ်ရှား ရုန်းကန်နေတဲ့ ဆယ်ကျော်သက်အရွယ် သားသမီးတွေရဲ့ မိဘတွေဟာ သူတို့သားသမီးတွေကို အားရကျေနပ်စွာ ပီတိဖြစ်နေချိန်မှာ ကိုမြတ်ခိုင် တစ်ယောက်ကဖြင့် (၁၄)နှစ်အရွယ်မျိုး သူ့သမီးကို ဆုံးရှုံးသွားရတာဆိုတော့ ဘယ်လိုရင်ဘတ် ရှိနေမလဲ။

သီဟတင်သန်း ကတော့ 'ဦးလေး သတင်းသွားမေးလိုက်ပါဦး' လို့ ပြောပါတယ်။

ကျွန်တော် မသွားဖြစ်ခဲ့ပါဘူး။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ ကျွန်တော် မသွားချင်ဘူး။ လူတွေ ရယ်မော ပျော်ရွှင်နေကြတဲ့ ဧည့်ခံပွဲတွေကိုတောင် မသွားဖြစ်ခဲ့တဲ့ ကျွန်တော်ဟာ လူတွေ ငိုနေတဲ့နေရာက မျက်နှာတွေကို ကျွန်တော် မကြည့်ရဲလို့ပါ။

ကာယကံရှင်တွေရဲ့ မျက်နှာကို ကျွန်တော် မကြည့်ရက်လို့ပါ။

ကွယ်လွန်သွားရာပြီဖြစ်သော အသက်(၁၄)နှစ်အရွယ် သမီးတစ်ယောက်ရဲ့ ရင်ထဲက လိုချင်မှုတွေ၊ ဖြစ်ချင်မှုတွေ၊ မျှော်လင့်မှု တွေဟာ ပြိုကွဲ ပျောက်ဆုံးသွားပါပြီ။ ဒီကလေးရဲ့ ချစ်စရာဆန္ဒတွေနဲ့ ပီတိဖြစ်ခဲ့ရတဲ့ ကိုမြတ်ခိုင်ရဲ့ အာရုံထဲမှာ နှမြောခြင်းတွေ၊ ယူကျုံးမရဖြစ်မှုတွေ အများကြီး ဖြစ်နေမှာ သေချာပါတယ်။

သားသမီးတွေကို ချစ်ရမှန်း၊ ရင်းနှီးပွင့်လင်းစွာ ပြောဆို ဆက်ဆံသင့်မှန်း၊ သားသမီးတွေ ပြောချင်တာတွေကို ပြောခွင့်ပေးပြီး နားထောင်ပေးရမှန်း သိနေပြီဖြစ်တဲ့ ကျွန်တော်ဟာ ကိုမြတ်ခိုင်ရဲ့မျက်နှာကို မကြည့်ရက်တော့ပါဘူး။ သတင်းမေး ရောက်မလာတဲ့ ကျွန်တော့်ကိုသာ ခွင့်လွှတ်နားလည်ပေးပါ ခင်ဗျာ။

မဟာဂျာနယ်
၂၀၀၂ခုနှစ်၊ မေလ

အပယ်ခံနေရောင်

နားထောင်ပေးမယ့် လူများရှိလို့ကတော့ တစ်ရာမှာ ကိုးဆယ့်ကိုးယောက်သော လူတွေဟာ ကိုယ့်အကြောင်း ကိုယ်ပြောချင်ကြတဲ့ လူတွေချည်းပဲ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။

ကျွန်တော်ဟာ ရောက်တဲ့အရပ်မှာ တွေ့သမျှလူကို အချိန်ရရင် ရသလို စကားတွေ ပြောဖြစ်ပါတယ်။ စကားတွေ ပြောဖြစ်လို့လည်း အထက်ပါ ကိုးဆယ့်ကိုးယောက်ကို ကျွန်တော် ရှာဖွေတွေ့ရှိခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

ဦးနေရောင်ဆိုသူဟာ ကိုးဆယ့်ကိုးယောက်ထဲက တစ်ယောက်ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်နဲ့တွေ့တော့ သူဟာ စိတ်ဓာတ်အရရော၊ ခန္ဓာကိုယ်ပါ အတော်ကျဆုံးနေပါပြီ။ တစ်လောကလုံးမှာ အဖော်မဲ့စွာ တစ်ယောက်တည်း ဆွေမရှိ၊ မျိုးမရှိ၊ မိသားစု မရှိကြောင်း၊ လွမ်းလွမ်း ဆွေးဆွေး၊ နာနာကြည်းကြည်း၊ ကြေကြေကွဲကွဲ ပြောပါတယ်။

တကယ်တော့ သူဟာ တစ်ယောက်တည်း မဟုတ်ပါဘူး။ သမီးတစ်ယောက် ရှိပါတယ်။ သမီးဖြစ်သူနဲ့ မခေါ်၊ မပြော၊ သေခန်းပြတ်၊ မုန်းတီး၊ နာကြည်းနေခြင်းကြောင့်သာ မိသားစုမရှိဟု ညာပြောခြင်းသာ ဖြစ်ပါတယ်။

သူက စနေသား။ နေရောင်ဆိုတာ သူ့အဖေ ကိုးကွယ်တဲ့ဘုန်းကြီးတစ်ပါးက နေ့သင့်၊ နံသင့် တွက်ချက်ပြီး မှည့်ပေးတဲ့ နာမည်။ စနေနဲ့ ဗုဒ္ဓဟူး ပဉ္စမည့်သင့်ကြောင်း၊ ဆရာတက္ကသိုလ်ဘုန်းနိုင် ရေးတဲ့ဝတ္ထုထဲက စကားလုံးအရ နေမင်းဆိုတာ လောကအတွက် တစ်နေကုန် အလင်းရောင်ပေးပြီးလို့ နေဝင်ချိန်ရောက်တဲ့အခါမှာ နေလုံးကြီးကို မမြင်ရတော့ပေမယ့် သူ့ရဲ့အလင်းရောင်ကိုတော့ လောကအတွက် ချန်ထားပေးခဲ့တဲ့ နေမင်းရဲ့သံယောဇဉ်အကြောင်း၊ မိဘဆိုတာလည်း သားသမီးတွေအတွက် အရိပ်တွေ၊ အရှိန်တွေ၊ ဂုဏ်သိက္ခာတွေ ချန်ထားပေးတဲ့အကြောင်း၊ သူ့နာမည်သူ ကျေနပ်စွာပြောပြီး မိတ်ဆက်ပါတယ်။

သူ့သမီးနာမည်က နဝရတ်နေရောင်တဲ့။ သူ့သမီးကလည်း သူ့အဖေလို စနေသမီးပဲ။ သမီးမွေးပြီး (၃)နှစ်အကြာမှာ ဇနီးဖြစ်သူ ဆုံးသွားတယ်။ ဇနီးဖြစ်သူ ဆုံးသွားတော့ ဦးနေရောင်နဲ့ သမီးနဝရတ်နေရောင်ရဲ့ ချစ်ခင်ရင်းနှီးမှုဟာ ကြောက်ခမန်းလိလိ ခိုင်မာ သွားတယ်။

နဝရတ်နေရောင်ကလည်း မိန်းကလေးဆိုပေမယ့် ယောက်ျားတစ်ယောက်လို စိတ်မျိုးထားတယ်။ ပြတ်တယ်၊ ထက်တယ်။ နုနုရွရွဆိုလို့ သူ့လက်ချောင်းလေးတွေနဲ့ သူ့မျက်ခုံးပဲရှိတယ်။ ကျန်တာ အားလုံးကတော့ ယောက်ျားပုံစံပဲ။ သမီးက ဖအေကို သားအဖ ပုံစံမျိုး ဆက်ဆံတော့ ပိုပြီး ရင်းနှီးပွင့်လင်းသွားတယ်။

နဝရတ်နေရောင်ကလည်း သူ့လုပ်နေတဲ့အလုပ်သဘောအရ ဖအေကို ဒီလိုပုံစံမျိုး ဆက်ဆံနိုင်တာလို့လည်း ပြောတယ်။ အဲဒီလို ဆက်ဆံမှလည်း ဖြစ်မယ်တဲ့။ ပဲခူးလိုမြို့မှာ ဖအေက အလုပ်တစ်ခုလုပ်၊ သမီးက အလုပ် တစ်ခုလုပ်၊ သားအဖနှစ်ယောက်တည်း ရှိတာဆိုတော့ အပြင်ထွက်တာနဲ့ သော့ တစ်ယောက် တစ်ချောင်းစီယူ။

အလုပ်က ပြန်လာရင် အရင်ရောက်တဲ့လူက အိမ်ထဲဝင်၊ အိမ်မှုကိစ္စ အဆင်သင့်ပြင်။ နှစ်ယောက်ဆုံရင် ညစာစား။ တစ်နေကုန် အဖြစ်အပျက်တွေကို သူတစ်လှည့်၊ ကိုယ်တစ်လှည့် ပြောကြ၊ စားမြုံ့ပြန်ကြ။ ပြောပြီဆိုရင်လည်း မပြီးတော့ဘူး။ ည(၁၂)နာရီထိုးရောပဲ။

ကြာတော့ သားအဖနှစ်ယောက် နှစ်ဦးသဘောတူ စည်းကမ်းထုတ်ကြတယ်။ ည(၁၁)နာရီနောက်ဆုံးထားပြီး စကားဖြတ်၊ အိပ်ရာဝင်ရန်ဆိုတဲ့ စည်းကမ်းပဲ။ ဒါပေမယ့် မအိပ်ဖြစ်ပါဘူး။ တစ်ယောက်အိပ်တာကို တစ်ယောက်က အပြန်အလှန် စစ်ဆေး ဂရုစိုက်နေရတာနဲ့ ညတိုင်း (၁)နာရီကတော့ ထိုးစမြဲ။

တစ်ခါတလေများဆိုရင် ဖအေရှိတဲ့နေရာ၊ ဒါမှမဟုတ် သမီးရှိတဲ့နေရာ နေ့လည်စာ တူတူစားဖို့ ချိန်းတာ ရှိသေးတယ်။ ရုပ်ရှင် တူတူသွားကြည့်ဖို့ ချိန်းတာရှိသေးတယ်။ ဦးနေရောင်နဲ့ နဝရတ်နေရောင်တို့ ဖအေနဲ့သမီး ချစ်ခြင်းဖွဲ့ကတော့ မြင်နေကျ၊ ကြားနေကျ မဟုတ်တာတော့ သေချာတယ်။ သမီးကို ချစ်လွန်းအားကြီးတဲ့ အဖေနဲ့၊ ခေတ်နဲ့ တူတူကြီးပြင်းလာတဲ့သမီးဆိုတော့ သူတို့နှစ်ယောက်ကို မြင်တဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်က အားကျစွာ ပြန်ပြောရတဲ့ နမူနာဖြစ်ခဲ့ပါရဲ့။

တစ်နေ့ ပဲခူးကနေ ရန်ကုန်ပြောင်းဖို့ အခြေအနေ ဖြစ်လာပါတယ်။ ဦးနေရောင်ရဲ့ ကျန်းမာရေးကို သမားတော်ကြီးတွေနဲ့ စနစ်တကျ၊ တိတိကျကျ စစ်ဆေးဖို့နဲ့၊ နဝရတ်နေရောင်ရဲ့ အလုပ်ကိစ္စ၊ ရာထူးတစ်ဆင့် ထပ်တက်ဖို့၊ မပြောင်းလို့ မဖြစ်တော့ဘူးဆိုတဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်ဟာ သားအဖနှစ်ယောက်ရဲ့ ကိုယ်စီ စိတ်ထဲမှာ ထိခိုက်မှုတွေ ဖြစ်သွားစေခဲ့ပါတယ်။

ပဲခူးသုသာန်ထဲက ဦးနေရောင်ရဲ့မိန်းမ၊ နဝရတ်နေရောင်ရဲ့မိခင် ဒေါ်လပြည့်ဝန်းရဲ့ အုတ်ဂူကို ထီးတည်းစွန့်ပစ်ထားခဲ့ ရမှာကိုပါပဲ။ ဒီနေရာမှာ၊ ဒီမြေမှာ ခေါင်းချတဲ့ ဇနီးသည်ရဲ့ အလောင်းနဲ့ အုတ်ဂူကို ထားခဲ့ရမှာ နှမြောသလို၊ မိခင် သေဆုံးသွားပြီ ဆိုပေမယ့် ဒီပဲခူးမြေမှာ ရုပ်အလောင်း ရှိနေတယ်ဆိုတဲ့အသိကို စွန့်လွှတ်ရတော့မယ့် နဝရတ်နေရောင်ဟာ မမာနိုင်တော့ပါဘူး။

သံယောဇဉ်စိတ်ကြောင့် ရန်ကုန်မပြောင်းခင် အဲဒီ အုတ်ဂူကို နှုတ်ဆက်တာ ခုနစ်ရက်၊ ခုနစ်လီ။ ပြောစရာရှိတာတွေ၊ အားရစွာ ပြောနေလိုက်ကြတာများ ဦးနေရောင်က တစ်မျိုး၊ နဝရတ်နေရောင်က တစ်မျိုး စိတ်တိုင်းကျကို မှာတမ်းမြွေကြတယ်။

ရှစ်ရက်မြောက်တဲ့နေ့မှာ ရန်ကုန်မြို့ကို ပြောင်းလာတယ်။ နေရာသစ်၊ အိမ်အသစ် ပြောင်းလာကြတယ်ဆိုပေမယ့် ဦးနေရောင်နဲ့ နဝရတ်နေရောင်တို့သားအဖ ဆက်ဆံမှုကတော့ ပိုပြီးရင်းနှီး၊ ချစ်ခင်စည်းလုံးသွားတယ်လို့တောင် ထင်ရပါတယ်။ ဘာကြောင့် ဒီလို ပြောနိုင်လဲဆိုတော့ ဦးနေရောင်ကြီးက အလုပ်မလုပ်တော့ပါဘူး။ ရှိတဲ့ငွေ အကုန်လုံး ဘဏ်ထဲထည့်ပြီး ဘဏ်တိုးနဲ့စားတယ်။ ပြီးတော့ သမီးဖြစ်သူနောက် တစ်ကောက်ကောက်ကို လိုက်နေလို့ပါပဲ။

ဖခင်ဖြစ်သူ ကျန်းမာရေး စစ်ဆေးတုန်းက ဖခင်နားမှာ သမီးက တစ်ချိန်လုံး ငုတ်တုတ်။ ဆေးရုံက ဆင်းပြန်တော့ သမီး အလုပ်ရှိတဲ့နေရာမှာ ဖအေလုပ်သူက တစ်ချိန်လုံး ငုတ်တုတ်။ တစ်လောကလုံးမှာ သူတို့ သားအဖ နှစ်ယောက်တည်းပဲ ရှိနေတယ်လို့ ထင်နေကြသလားပဲ။ ယောက်ျားတစ်ယောက်လိုသာတွေးပြီး၊ ယောက်ျားတစ်ယောက်လိုသာ လှုပ်ရှားခဲ့တဲ့ နဝရတ်နေရောင်ဟာ မောင်ပြည့်စုံနဲ့ မတွေ့ခင်ထိ၊ သူ့ကိုယ်သူ မိန်းမတစ်ယောက်ဆိုတာကို မေ့နေပုံပါပဲ။

အလုပ်မလုပ်တော့လို့ အချိန်တွေပိုပြီး အားနေတဲ့ ဖခင် ဦးနေရောင်ကို မညည်းမညူ ဂရုစိုက်တယ်။ ပြုစုတယ်။ အားပေးတယ်။ အဲဒီ အချိန်မျိုးမှာ နဝရတ်နေရောင်ဟာ သမီးတစ်ယောက် လိုရော၊ သားတစ်ယောက်လိုပါ လိုလေးသေးမရှိ ကွက်တိ။ ဦးနေရောင်ကိုယ်တိုင်ကလည်း ကျေနပ်မှုအပြည့်နဲ့ သမီးမျက်နှာ အရိပ်တကြည့်ကြည့်ပါပဲ။

တစ်နေ့ မောင်ပြည့်စုံ ဆိုတဲ့ လူငယ်တစ်ယောက် နဝရတ်နေရောင်နဲ့ ပါလာတယ်။ ဖခင်ဦးနေရောင်နဲ့ မိတ်ဆက်ပေးတယ်။ အလုပ်ထဲမှာ ဘယ်လိုသိခဲ့ကြောင်း၊ ဘယ်လို ယောက်ျားပီသကြောင်း၊ ဘယ်လို ခင်ဖို့ကောင်းကြောင်း စသည်များ ပြောနေပေမယ့် ဦးနေရောင် နားထဲမှာတော့ ဘယ်လို ယောက်ျားပီသကြောင်းဆိုတဲ့ စကားတစ်ခွန်းကိုပဲ စွဲသွားတယ်။

ယောက်ျားတစ်ယောက်လို နေထိုင်၊ လှုပ်ရှား၊ တွေးတောခဲ့တဲ့ သမီးလေးဟာ မောင်ပြည့်စုံကို ဘယ်လိုယောက်ျား ပီသကြောင်း ဆိုတဲ့ စကားမျိုးကို သုံးလိုက်ပြီဆိုတော့ နဝရတ်နေရောင် မိန်းမစိတ်ဝင်သွားပြီလား။ သူ့ကိုယ်သူ မိန်းမတစ်ယောက်လို သဘောမျိုး ထားလိုက်ပြီး မောင်ပြည့်စုံကို ယောက်ျားတစ်ယောက်လို မြင်သွားပြီလားဆိုတဲ့ အတွေးပေါင်းစုံဟာ ဣန္ဒြေပျက်လောက်အောင် သတိ လွတ်သွားစေပါတယ်။

လူမှုရေး အသိဆိုတာတွေ၊ လူသားအချင်းချင်း ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံရေးဆိုတာတွေ၊ သဘာဝကျကျ ဆိုတာတွေ၊ ဦးနေရောင် ခေါင်းထဲမှာ ရုတ်တရက်ကြီး ပျောက်သွားတယ်။ စိုးရိမ်စိတ်တွေ၊ နှမြောစိတ်တွေ၊ လိုအပ်တာထက်ပိုပြီး ဖြစ်ကုန်ပါတယ်။

သူ့ကိုယ်သူ လူကြီးတစ်ယောက်၊ နဝရတ်နေရောင်ရဲ့ ဖခင်တစ်ယောက်ဆိုတာ မေ့သွားပါတယ်။ မနာလိုစိတ် များစွာနဲ့ ရုတ်တရက် ရူးချင်ယောင်ဆောင်ပြီး မောင်ပြည့်စုံကို နှင်ထုတ်လိုက်ပါတယ်။ နဝရတ်နေရောင် မအံ့ဩဘူး ဆိုပေမယ့် အံ့ဩ သွားခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီ အခြေအနေမျိုးထိ ရောက်သွားလိမ့်မယ်လို့ မထင်ထားမိတာလည်း ဖြစ်မှာပါ။

ဘယ်လိုပဲ ဖြစ်ဖြစ် ဦးနေရောင်ကြောင့် နဝရတ်နေရောင်ရဲ့ အာရုံထဲမှာတော့ မောင်ပြည့်စုံဆိုတာ နေရာတစ်ခု ရရှိသွားတယ်လို့ ပြောပါတယ်။

နဝရတ်နေရောင်က ခါတိုင်းနေ့တွေလို ဖခင်ဖြစ်သူကို ပြုစု၊ ဂရုစိုက်သော်လည်း သူ့ကို အဆင်ပြေအောင် ပေါင်းနေပြီ၊ ဖားနေပြီဟု ဦးနေရောင်စိတ်ထဲမှာ တစ်မျိုးထင်နေပါတော့တယ်။ ဘာလုပ်လုပ် အဆင်မပြေတော့ပါဘူး။ သားအဖနှစ်ယောက်ဟာ အရင်လိုလည်း ပျော်စရာ မကောင်းတော့ပါဘူး။

ပိုဆိုးတာက ဦးနေရောင်ရဲ့ စိတ်ဓာတ်ရေးရာ ပျက်စီးယိုယွင်းမှုပါပဲ။ နဝရတ်နေရောင်က အလုပ်သဘောအရ မောင်ပြည့်စုံကို ဆက်ဆံနေရသော်လည်း အမြဲတမ်းလိုလို စိတ်မချမ်းမသာဖြစ်နေရတော့ ရွေးစရာလမ်းက နှစ်ခုတည်း ရှိသွားပါတယ်။ အလုပ်ကထွက်၊ ဒါမှမဟုတ် မောင်ပြည့်စုံကို သူ့အဖေလို ရူးချင်ယောင်ဆောင်ပြီး ဖြတ်။

ဒါပေမယ့် နဝရတ်နေရောင် နှစ်ခုလုံးကို မလုပ်ဖြစ်ခဲ့ပါဘူး။ ဖခင်ကိုသာ သဘာဝကို နားမလည်ဘူး၊ နားလည်မပေးဘူးဆိုတဲ့ အတွေးတွေ ဖြစ်သွားပြီး ဖခင်ကို သဘောပေါက်အောင် ပြောရင်းနဲ့ သားအဖ နှစ်ယောက်ဟာ ဝေးသွားကြပါတော့တယ်။

ကြာတော့ နဝရတ်နေရောင်၊ ဖခင်ကို စိတ်ပျက်လာပါတော့တယ်။ သူ့ဘက်က ဘယ်လို အကြောင်းမျိုးကို ဘယ်လိုပဲ သဘာဝကျအောင် ပြောပေမယ့် ဦးနေရောင်က လက်မခံတော့ခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ အဆိုးဆုံးကတော့ မောင်ပြည့်စုံနဲ့ နဝရတ်နေရောင်ဟာ ချစ်သူတွေ ဖြစ်နေကြပြီလို့ စွပ်စွဲလိုက်တာပါပဲ။

ယောက်ျားနဲ့မိန်းမဖြစ်တဲ့ နဝရတ်နေရောင်နဲ့ မောင်ပြည့်စုံတို့နှစ်ယောက်ဟာ သူငယ်ချင်းအဆင့်သာ ဆက်ဆံနေကြသော်လည်း ဦးနေရောင်ရဲ့ စကားလုံး အသုံးအနှုန်းများအပေါ် ဖြေရှင်းရင်း၊ ညှိနှိုင်းရင်း၊ ဝေဖန်သုံးသပ်ရင်း၊ တောင်းပန်ရင်း၊ ဖျောင်းဖျရင်းစတဲ့

တွေ့ဆုံမှုတွေကြောင့် ရင်းနှီးသွားရာကနေ နောက်ဆုံးတော့ ဦးနေရောင် စွပ်စွဲသလို တကယ်ချစ်သွားကြတဲ့ ချစ်သူတွေအဖြစ် ရောက်သွားပါတော့တယ်။

ဦးနေရောင်ခမျာလည်း အရူးကြီးတစ်ယောက်လို ဖြစ်သွားပါတယ်။ သမီးဖြစ်သူကို ဂရုစိုက်တာမျိုး မဟုတ်တော့ဘဲ၊ အပြစ် လုပ်ထားတဲ့လူကို စောင့်ကြည့်နေတဲ့ပုံစံမျိုးတွေ ဖြစ်ကုန်တော့ နဝရတ်နေရောင် မလွတ်လပ်တော့ပါဘူး။ မပျော်တော့ပါဘူး။

နောက်ဆုံးတော့ မောင်ပြည့်စုံနှင့်တိုင်ပင်ရင်း ဦးနေရောင်ရဲ့အစိုးရိမ်လွန်ကဲမှုကြောင့် လက်ထပ်ပေါင်းသင်းတဲ့အခြေအနေမျိုးကို ထပ်ရောက်သွားစေပါတယ်။

အဲဒီမှာ ဦးနေရောင်ရဲ့ စိတ်တွေဟာလည်း ကစဉ့်ကလျား ဖြစ်ကုန်တော့တာပါပဲ။ မောင်ပြည့်စုံကို မနာလိုစိတ်တွေ လွန်ကဲအောင်ဖြစ်ပြီး ရန်ရှာတဲ့အဆင့်မျိုးတွေ ဖြစ်လာပါတယ်။ လင်မယားဆိုတဲ့ အသိမျိုးတွေ ဝင်လာတဲ့ နဝရတ်နေရောင်ဘက်က တွေးတော့လည်း ဖခင်ကို အပြစ်မြင်လာပါတယ်။ သဘာဝကို လက်မခံနိုင်တာ ဖခင်မှာ တရားမရှိလို့ဘဲဆိုတဲ့ တိုက်ခိုက်မှုတွေ ပါလာပြီး ဦးနေရောင်နှင့် မတွေ့အောင် ရှောင်နေကြပါတော့တယ်။

သမီးကို အချစ်လွန်နေတဲ့ ဦးနေရောင်အတွက် မောင်ပြည့်စုံဟာ အကြီးမားဆုံး ရန်သူ၊ တရားခံ ဖြစ်သွားပါပြီ။ သမီးက ဖခင်ဖြစ်သူကို ရှောင်နေတာဟာ မောင်ပြည့်စုံ မြှောက်ပေးလို့ပဲဟု တရားသေမှတ်ထင်ပြီး မောင်ပြည့်စုံကို ရန်မူပါတော့တယ်။

လင်ယောက်ျားဖြစ်သူ မောင်ပြည့်စုံ အနာတရ ဖြစ်သွားတယ်ဆိုတဲ့အသိဟာ နဝရတ်နေရောင်အတွက် ဦးနေရောင်ကို မုန်းတီးသွားစေပါတယ်။ နဝရတ်နေရောင်က မုန်းတယ်လို့ မပြောပေမယ့် ဖခင်ကို ကြည့်တဲ့မျက်လုံးတွေကို မြင်လိုက်ရတဲ့ ဦးနေရောင် ရင်ကျိုးသွားပါတယ်။ ဖခင်အရင်းကို ဘာကြောင့် ဒီလို မျက်လုံးတွေနဲ့ကြည့်တာလဲလို့ မေးချင်ပေမယ့် မမေးဖြစ်ခဲ့ပါဘူး။ နဝရတ်နေရောင်ဟာ အဲဒီအချိန်တည်းက ဦးနေရောင်ရှေ့ကနေ ပျောက်သွားတာ ခုချိန်ထိပဲလို့လည်း ဦးနေရောင်က ပြောပါတယ်။

သူ့သမီးက သူ့ကို မပြောပေမယ့် ဦးနေရောင်နောက်မှ ထပ်ပြီးသိလိုက်ရတာက နဝရတ်နေရောင်မှာ ကိုယ်ဝန်ရှိနေပြီတဲ့။ သမီး ထွက်သွားတာလည်း ကောင်းပါတယ်တဲ့။ နို့မို့ အဲဒီ ကိုယ်ဝန်ကိုပါ ဖျက်စီးပစ်လိမ့်မယ်လို့ ပစ်စလက်ခတ် ပြောလိုက်တဲ့ ဦးနေရောင်ရဲ့ မျက်လုံးထဲမှာ နာကြည်းစိတ်တွေ မြင်နေရပါတယ်။ ဖခင်တစ်ယောက်ရဲ့ မေတ္တာစိတ်တွေပျောက်နေတယ်။ သူ့ကို ဖခင်မပီသဘူးလို့ ကျွန်တော် မပြောရဲဘူး။ အပယ်ခံဘဝကို ရောက်သွားပြီလို့ပဲ ကျွန်တော် သဘောပေါက်လိုက်ပါတယ်။

သူ့သမီးနဲ့ သူပြန်တွေ့ပါစေလို့ ကျွန်တော် ဆုတောင်းပေးရလား၊ မပေးရဘူးလား။ ကျွန်တော့်အတွက် အဖြေမထွက်ပါဘူး။ သေချာတာကတော့ ဦးနေရောင်နေရာမှာ ကျွန်တော်နေပြီး ဗီဒီယိုဇာတ်လမ်းတစ်ပုဒ် ရိုက်လိုက်ချင်တဲ့ ချင်ခြင်းတစ်ခုတော့ ဖြစ်သွားတယ်။

ကဲ ဦးနေရောင် အဲဒီ ဇာတ်လမ်းကို အပယ်ခံနေရောင်ဆိုပြီး ဗီဒီယိုရိုက်ရင် ခင်ဗျားခွင့်ပြုပါ။

ခင်ဗျားသမီးလည်း ဒီ ဗီဒီယိုထွက်ရင် ခင်ဗျားမေတ္တာနဲ့စိတ်ကို သဘောပေါက်ပြီး ခင်ဗျားဆီ ပြန်လာချင် ပြန်လာမှာပေါ့။ ပြန်လာရင်တော့ နဝရတ်နေရောင်နဲ့မောင်ပြည့်စုံနှစ်ယောက်က မွေးလာမယ့် ဦးနေရောင်ရဲ့မြေးလေးကို သားသမီးအချစ် မြေးအနှစ်ဆိုတဲ့ သဘာဝအတိုင်း ခွင့်လွှတ်နားလည် သဘောပေါက်စိတ်နဲ့ ချစ်ပေးပါ။

မဟာဂျာနယ်
၂၀၀၂ခုနှစ်၊ ဇွန်လ

လက်ကျန်ရက် (၃၆၅၀)ရက်

ကျွန်တော့်သမီး ‘သူသူ’က သူ့အိပ်မက် မက်တဲ့အကြောင်း ဖုန်းဆက်တယ်။ “အဖေရှင်ရှင် စရိုက်တဲ့အချိန်ကစပြီး ခုချိန်ထိ အဖေ ရိုက်ခဲ့တဲ့ ရုပ်ရှင်တွေ၊ ဗီဒီယိုဇာတ်ကားတွေ၊ အဖေရေးခဲ့တဲ့စာတွေ၊ အဖေဆိုခဲ့တဲ့သီချင်းတွေကို အားပေးခဲ့တဲ့လူတွေဟာ အဖေအိမ်ရဲ့ တံခါးဝမှာ ရောက်လာပြီး သူတို့အတွက် အဖေ ဘာပြန်ပေးမလဲဆိုပြီး၊ လာအော်နေကြတာ အများကြီးပဲ” တဲ့။

သမီးသူသူ ပြောတဲ့အိပ်မက်ကို ကျွန်တော် စဉ်းစားတယ်။ ကျွန်တော့် မိန်းမနဲ့တိုင်ပင်တယ်။ ကျွန်တော့် မိန်းမကလည်း အကြံပေးတယ်။ “ဩဂုတ်လ(၁-၇-၂၀၀၃) ရက်ကထွက်တဲ့ မြန်မာတိုင်း(မ်)ထဲမှာ အချိန်မီ အသက်ကယ်တဲ့ လုပ်ငန်းတစ်ခုရှိတယ်လို့ ဖတ်ရတယ် ” တဲ့။ “အဲဒီ သွားပြီး တစ်ခုခု လုပ်ပေါ့” တဲ့။

အချိန်မီ အသက်ကယ်ဆိုတဲ့ စကားကို ကျွန်တော် စိတ်ဝင်စားသွားတယ်။ ရန်ကင်းမြို့နယ်၊ ပြည်သာယာ (ဘောက်ထော်)၊ (၁၆)ရပ်ကွက်မှာရှိတဲ့ ရွှေပြည်ဟိန်းကျောင်းတိုက်က ဆရာတော်နဲ့ သွားတွေ့ပြီး ကျွန်တော် ဘာကြောင့် လာတယ်၊ ဘာလုပ်ချင်တယ် ဆိုတာတွေ လျှောက်တယ် ဆိုပါတော့။ ဆရာတော်ကလည်း အဲဒီ အချိန်မီ အသက်ကယ် လုပ်ငန်းကို ဘာကြောင့် လုပ်တယ်ဆိုတာတွေ ပြန်ပြောတယ်ဆိုပါတော့။

နောက်ဆုံးတော့ ကျွန်တော် ငွေ(၃)သိန်း လှူလိုက်တယ်။ ကျွန်တော် ဖန်တီးခဲ့တဲ့ အနုပညာပစ္စည်းတွေကို ခံစားအားပေးခဲ့ ကြသော လူမျိုးစုံ၊ ဘာသာစုံ၊ (၇)ရက်သားသမီး အားလုံးကိုယ်စား (၁)သိန်း၊ ငွေသိုက် ဗီဒီယိုထုတ်လုပ်ရေးမှ သန်းနွယ်အေး စီစဉ်သော ‘သ(၉)လုံး (သို့မဟုတ်) သေသောသူသည် သုသာန်သို့သွားသည်’ ဆိုတဲ့ ဗီဒီယိုဇာတ်ကားကို တစ်ခဲနက် အားပေး ကြည့်ရှုကြကုန်သော လူမျိုးစုံ၊ ဘာသာစုံ၊ (၇)ရက်သားသမီး အားလုံးကိုယ်စား (၁)သိန်း၊ ကျွန်တော်တို့ မိသားစုက (၁)သိန်း၊ စုစုပေါင်း (၃)သိန်း။

အလှူအတန်း ကိစ္စတွေပြီးတော့ ဆရာတော်က ကျွန်တော့်ကို ကတ်ပြားလေးတစ်ခု လက်ဆောင် ပြန်ပေးတယ်။ သင့်ဘဝ လက်ကျန်အချိန်တွေ ဘယ်လိုသုံးမလဲဆိုတဲ့ အချိန်ဇယားလေး။

ကျွန်တော်လည်း အကျင့်လိုဖြစ်နေပြီ။ သတင်းစာဖတ်ရင် နောက်ဆုံးစာမျက်နှာရဲ့ အတွင်းဖက်က နားရေးကြော်ငြာတွေကို အရင်ဖတ်တယ်။ အသက်ဘယ်လောက်နဲ့ ဘယ်သူတွေ သေကုန်ကြပြီလဲပေါ့။ သေတဲ့လူတွေကတော့ အဲဒီ စာမျက်နှာအပြည့်ပဲ။ သတင်းစာရဲ့ ထိပ်ပိုင်းမှာ အသက်ကြီးသူတွေနဲ့ အရေးပါခဲ့တဲ့လူတွေ၊ ငယ်သူတွေကတော့ သူ့နေရာနဲ့သူ ဒါတောင် သတင်းစာထဲ မပါနိုင်ဘဲ လောကထဲက လူမသိ၊ သူမသိ ပြန်ထွက်သွားတဲ့လူတွေအများကြီး ရှိဦးမှာ။

ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ် သေဆုံးသွားကြတဲ့လူတွေရဲ့ အသက်တွေကို လေ့လာကြည့်ရင် (၇၀-၇၅)ဝန်းကျင်။ တစ်ခါတလေ (၈၀-၉၀) တစ်ယောက်တစ်လေ ပါတယ်။ ဒီနေ့ မြန်မာနိုင်ငံမှာ လူတစ်ယောက်ရဲ့ လူဖြစ်ခွင့် သက်တမ်းဟာ ပျမ်းမျှခြင်း တွက်ရင် (၇၅)နှစ်လို့ အဖြေထွက်တယ်။

တစ်နှစ်မှာ (၃၆၅) ရက်ရှိတော့ (၇၅)နှစ်ကို (၃၆၅) ရက်နဲ့မြောက် = (၂၇၃၇၅)ရက်။ လူတစ်ယောက်ဟာ လူ့လောကထဲမှာ အသက်ရှင် နေထိုင်ခွင့် (၂၇၃၇၅)ရက် ရှိပါတယ်။

ယခု ဒီစာကိုဖတ်နေတဲ့သူက အသက်(၁၅)နှစ် ရှိနေပြီဆိုရင် လောကထဲမှာ နေခဲ့ပြီးတဲ့ရက်က (၅၄၇၅)ရက် ဖြစ်နေလို့ နောက်ထပ်နေဖို့ရက် (၂၁၉၀၀)ရက် ကျန်ပါတယ်။ အသက် (၂၀)ဆိုရင် နောက်ထပ်နေဖို့ (၂၀၀၇၅)ရက် ကျန်ပါတယ်။ (၂၅)နှစ်ဆိုရင် (၁၈၅၅၀)ရက် ကျန်တယ်။ အသက်(၃၀)ဆိုရင် (၁၆၄၂၅)ရက်။ (၃၅)နှစ်ဆိုရင် (၁၄၆၀၀) ရက်။ (၄၀) ဆိုရင် (၁၂၇၇၅) ရက်။ အသက် (၄၅)ဆိုရင် (၁၀၉၅၀) ရက်။ အသက် (၅၀)သမားတွေက (၉၁၂၅) ရက်။ (၅၅) ရောက်နေတယ်ဆိုရင် (၇၃၀၀) ရက်။ အသက် (၆၀)ဆိုရင် (၅၄၇၅) ရက်။ (၆၅) ဆိုရင် (၃၆၅၀) ရက်။ (၇၀) ဆိုရင် (၁၈၂၅) ရက်။

အခု တင်ပြတဲ့ဇယားအရဆိုရင် ကိုယ့်အသက် ကိုယ်တွက်ပြီး ကိုယ်ဟာ လူ့လောကမှာနေဖို့ ဘယ်နှရက် ကျန်သေးလဲဆိုတာ သိရလိမ့်မယ်။ ဒါတောင် (၇၅)နှစ်အထိ နေရမယ်လို့ တွက်ထားတာ။ တစ်နေ့ တစ်နေ့ အိပ်တဲ့အချိန်တွေ၊ ဘာမှမလုပ်ဘဲ တွေဝေနေတဲ့ အချိန်တွေ မဖယ်ရသေးဘူး။

ပြောချင်တာကတော့ မွေးလာခဲ့တဲ့အချိန်နဲ့ ခုရောက်နေတဲ့အချိန်နဲ့ဆိုရင် နေဖို့အချိန် သိပ်မကျန်တော့ဘူး ဆိုတာပါပဲ။ ကိုယ့် အသက်အရွယ်အလိုက် နေဖို့ ကျန်တဲ့ရက်တွေမှာ တစ်နေ့ အိပ်ချိန်(၈)နာရီ နုတ်လိုက်ပြီး ကျန်တဲ့အချိန် ဘာတွေလုပ်မလဲ။

လူ့ဘဝဆိုတာ ရခဲတယ်လို့ အဆိုအမိန့်တွေရှိတယ်။ ကိုယ့်ဘဝရဲ့ လက်ကျန်အချိန်တွေကို ဘယ်လို အသုံးချမလဲ။

ခု ကျွန်တော့်အသက်က (၅၈)နှစ်ဆိုတော့ (၆၀)ထား။ ကျွန်တော် လူ့လောကမှာနေဖို့ (၅၄၇၅)ရက်ပဲ ကျန်တော့တယ်။ တစ်နေ့ အိပ်ချိန်(၈)နာရီ နုတ်ရဦးမယ်ဆိုတော့ (၅၄၇၅x၁၆)နာရီ = (၈၇၆၀၀)နာရီ။ ဒါကို ရက်ပြန်ဖို့ဖို့ (၂၄)နာရီနဲ့ ပြန်စားလိုက်ရင် ရက်ပေါင်း (၃၆၅၀)ပဲ နေရတော့မယ်။ ရက်ပေါင်း (၃၆၅၀)ဆိုတာ ဘယ်လောက်ကြာမှာလဲ။

အချိန် သိပ်မရှိတော့ဘူး။ လက်ကျန် (၃၆၅၀)ရက်မှာ လူဖြစ်မှ ကျင့်လို့ရတဲ့ ကျင့်စဉ်တွေကျင့်။ အာရုံ(၆)ပါးကြောင့် စိတ်တွေ မပျက်စီးအောင် သတိထား။ သူ့အတွက်၊ ကိုယ့်အတွက် အကျိုးရှိစေမယ့် လောကကိစ္စတွေကို စေတနာ၊ သဒ္ဓါတွေ များများထည့်ပြီး လုပ်။

ကိုယ်နဲ့ပတ်သက်ခဲ့တဲ့ ဘဝများစွာမှ မိဘတွေ၊ ဆွေမျိုးတွေ၊ (၇)ရက်သားသမီးတွေ၊ အားပေး ပံ့ပိုးကူညီခဲ့သူတွေ၊ နှောင့်ယှက်၊ တိုက်ခိုက်၊ ဖျက်ဆီးနေတဲ့ ရန်သူတွေ၊ တစ်ဦးတစ်ယောက်မှမကျန် အားလုံးအတွက် ဒီလက်ကျန် (၃၆၅၀)ရက်အတွင်း ငြိမ်သက် ငြိမ်းချမ်းတဲ့ အာရုံနဲ့ထိရောက်တဲ့ ကုသိုလ်တွေလုပ်ပေးမှ။

မဟာဂျာနယ်
၂၀၀၃ခုနှစ်၊ သြဂုတ်လ

ယခု ဒီစာအုပ်ထွက်မယ့်အချိန်က ၂၀၀၈ခုနှစ်၊ ကျွန်တော့်အသက်(၆၁)နှစ်ဆိုတော့.... နောက်ထပ် အချိန်ဘယ်လောက်ကြာကြာ အသက်ရှင် နေထိုင်ခွင့်ရဦးမှာလဲ။ ကျွန်တော်မသေခင် နောက်ဆုံးအချိန်ထိတော့ လောကနဲ့ လူသားတွေအတွက် အကျိုးရှိတဲ့ ပေးဆပ်မှုတွေ ပေးနေဦးမှာပါပဲ။

၂၀၀၁ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလတုန်းက ထုတ်ဝေခဲ့တဲ့ **ရှောင်စုံအပိုင်းအစများ** စာအုပ်ရဲ့ နောက်ကျောဖုံးမှာ ရေးခဲ့တဲ့စာကို ထပ်မံဖော်ပြလိုက်ပါတယ်။

အောက်ပါစာကြောင်း(၈)ကြောင်းမြောက်မှ **အနုပညာနှင့်ပတ်သက်၍လည်းကောင်း** ဆိုသည့်စာကြောင်းကို ယခု ၂၀၀၈ခုနှစ် ထုတ်ဝေမည့်စာအုပ်တွင် ထည့်သွင်းရေးသားတော့မည် မဟုတ်ပါ။

ဤစာများကို ရေးသားသူ ကျော်ဟိန်းသည်
 ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လတွင်
 မြန်မာပြည်၊ ရန်ကုန်မြို့၌ မွေးဖွားသည်။
 ဗုဒ္ဓဘာသာကို ယုံကြည်၊ ကိုးကွယ်၊ ကျင့်ကြံသူ ဖြစ်သည်။
 မြန်မာပြည်သူ၊ ပြည်သားများနှင့် အကြောင်းပြု၍ အနုပညာလုပ်ငန်းကို
 ဖန်တီးခြင်းဖြင့် ဘဝကို ရပ်တည်သူ ဖြစ်သည်။
 ထို့ကြောင့်
 လူသားအားလုံးအတွက်
နောက်ဆုံးထွက်သက်အထိ အနုပညာနှင့် ပတ်သက်၍ လည်းကောင်း၊
 ဘာသာရေးနှင့် ပတ်သက်၍ လည်းကောင်း၊
 ပေးဆပ်မှုများကို အစွမ်းကုန် ဆက်လက် ဆောင်ရွက်နေမည်ဖြစ်ကြောင်း
 သစ္စာ အဓိဋ္ဌာန်ပြုပါ၏ ။